

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

БЕОГРАД, ЈУЛ 2007. ГОДИНЕ
ГОДИНА XVIII, БРОЈ 2809

ISSN 1452-9165

Херој Крајине

жртва хашких
криминалаца

Др Војислав Шешељ

ИДЕОЛОГИЈА
СРПСКОГ НАЦИОНАЛИЗМА

ВЕЛИКА СРБИЈА А.Д.
БЕОГРАД 2002.

Др Војислав Шешељ:
*,Да господине
Најс,
ја се залажем
за Велику Србију
и увек ћу се
за њу залагати.*

*Ја се ње
нећу одрећи,
ћа макар и завршио
свој живот у Хагу”.*

Др Војислав Шешељ

СВЕДОК ОДБРАНЕ
СЛОБОДАНА МИЛОШЕВИЋА
У ХАШКОМ ПРОЦЕСУ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2005.

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

ЗЕМУН
ТРГ ПОБЕДЕ 3

Основач и издавач
Проф. др Војислав Шешељ
Главни и одговорни уредник
Елена Божић-Талијан
Заменик главног
и одговорног уредника
Марина Томан
Помоћник главног
и одговорног уредника
Момир Марковић
Техничко уређење и компјутерски прелом
Северин Поповић
Редакција
Огњен Михајловић, Амадр Мигати,
Будимир Ничић, Момир Васиљевић,
проф. др Сретен Сокић, Вјерица Радета,
др Бранислав Блајкић, Борис Алексић,
Љубомир Краговић, Владимира Ђукановић
Унос текста
Весна Марић, Златија Севић,
Љубинка Божовић, Драгица Томић
и Биљана Мичић
Лектори
Ивана Борац и Александар Чарапић
Председник Издавачког савета
Др Ђорђе Николић
Заменик председника Издавачког савета
Др Бранко Надовеза
Издавачки савет
Проф. др Војислав Шешељ,
Томислав Николић, Милорад Мирчић,
Гордана Поп-Лазић, Александар Вучић,
Драган Годоровић,
Мирко Благојевић, Душко Секулић,
Зоран Красић, Паја Момчилов,
Наташа Јовановић, Горан Цветановић
Штампа
ДОО „Драгић”, Зрењанин
Ђорђа Јоановића 20,
23000, Зрењанин, тел.: 023/535-491
Редакција прима пошту на адресу
„Велика Србија”, Трг победе 3,
11080 Земун; рукописи се не враћају
Новине „Велика Србија” уписане су у
Регистар средстава јавног информисања
Министарства за информације под бројем
1104. од 5. јуна 1991. године.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
329(497.11)

ВЕЛИКА Србија : новине Српске
радикалне странке / главни и одговорни
уредник Елена Божић Талијан. - Год. 1,
бр. 1 (јул 1990)-
- Београд : Војислав Шешељ, 1990).-
(Зрењанин : Драгић). - 30 см
Месечно
ISBN 1452-9165 = Велика Србија
COBISS.SR-ID 19291650

Одлазак пријатеља

- Војводина туга за Синишом

2

Еутаназија правде и правичности

- Тужилаштво одговорно што суђења нема 5 година

4

Интервју др Чонатан Леви:

- Др Шешељ мора да буде ослобођен

5

Научни скуп

- Нација из ватиканске реторте

9

Хашка тиранија

- Мартићева голгота

11

Кривац без кривице

- Жртва хашких криминалаца

14

Ратни дневник о Мартићу и Каракића

- Људи на крсту

19

Реакција на пресуду Мартићу

- Политичка пресуда

23

Сецирање Србије

- Кројачи нових српских покрајина

37

Поданик

- Загрљај уз прихватање кривице

41

Европске замке

- Преко бугарске грбаче

45

Реформа државне управе

- Корак напред, два назад

39

Ново читање историје

- Хрвати-ватиканско-хабзбуршка творевина

57

Војводина туга за Синишом

- Српска радикална странка одужила се свом оснивачу и првоборцу искуњавајући му све жеље
- Огњен Михајловић се ојросио у име свих сарадника „Велике Србије” које је Аксентијевић окупљао
- „Ти си свакако један од оних које сам највише волeo и без којих ћu осећаши огромну прazninu и бол” – поручио свом оданом пријатељу Шешељ из Шевенинген

Харког 21. јуна 2007. године родбина, пријатељи и српски радикали, поштоваоци богатог и бременитог дела бриљантног карикатуристе и уредника „Велике Србије”, испратили су свог Синишу Аксентијевића на последњи пут. У капели на Лешћу сенима овог незаборавног човека поклонили су се прваци Српске радикалне странке: генерални секретар Александар Вучић, председник Извршног одбора Драган Тодоровић, чланови председничког колегијума Наташа Јовановић, Вјерица Радета, генерал Божидар Делић, Милорад Мирићић, Зоран Красић, народни посланици, бројни сарадници дугогодишњег главног и одговорног уредника странчаког листа.

Ковчег великог радикала био је, по његовој последњој жељи, покрiven плавом радикалском заставом, а његов главнокомандујући му је из Шевенингене поручио огроман венац као крв црвених пупољака, симбол пријатељства које према даровитом цртачу, неустрашивом човеку с неиспрпним смислом за хумор никада није крио.

Уз Синишин одар саучешће су примали његов јединац Душан, снаха Нела, „дедића заклетва”, најстарији унук Милош, брат Павле и остала родбина.

Ковчег су понели они које је волео: технички уредник Северин Поповић, директор Издавачког сектора Српске радикалне странке Огњен Михајловић, Драшко Марковић и Синишин некадашњи помоћник Димитриј Јанковић.

Редакција „Велике Србије” над одром

После опела, тужна поворка коју су пратиле трубе радикалском химном „Спрем’те, се спрем’те четници” запутила се стазом до породичне гробнице Аксентијевића. Зашуштало је у једном тренутку силно лишће брезе као да проноси глас да неко значајан, велик, занимљив стиже.

Огњен Михајловић, један од првих и најуспешнијих Синишиних ђака, једно време његов заменик и увек сарадник, одржао је посмртно слово уреднику.

„Знам да ниси умро. Знам да пратиш сваку моју реч, баш као што си, као уредник „Велике Србије”, читао моје прве текстове у нашим радикалским новинама. Јуче ми Драган

Тодоровић рече да ја говорим у име странке. Тако си ми, преко њега, задао још један, овај пут најтежи задатак. И данас си ти главни уредник. Ти си окупљао све ове Србе, ти си постројио целокупну редакцију „Велике Србије”, и нову и стару. Ту су и Весна и Златија, и Ивана и Зорица, ту је Јасна, не видим је али знам да плаче, ту је, направно, и твој једини могући технички уредник Цаље. Није обичај да се набрајају пријатељи али ово је нешто више од пријатељства. Ово су делови истог организма, тако да је данас свако од нас набројаних по мало умро. Неће ни наша новина више никада бити иста, мораће Цаље да повећа слике, да Жана пише још више. Нема твојих карикатура. Нема твог оштргог пера и прног туша за најцрња српска времена у којима си живео и стварао.

Знам ја да ми овде подвлачиш грешку, нећеш ти да останеш запамћен као професионални карикатуриста, него као Србин, пре свега. Као велики српски националиста и патријота. Као истакнути члан Српске радикалне странке. Знам да би све своје карикатуре дао за метар слободе Косова, али веруј ми, Синиша, морам то да кажем овим млађима који су дошли у Српску радикалну странку тек пошто сте је ти и твој пријатељ војвода основали и учврстили. Тако си ти ословљавао Војислава Шешеља, онако како си осећао – он главнокомандујући а ти четник на задатку. И никад ниси прежалио што перо ниси заменио пушком, што ти твоје године нису дозвољавале да одеш на фронт.

Морам да поновим да си ти међу најбољим српским карикатуристима свих времена, јер су мени лично криви ти исти људи из твоје бране, што те за живота нису вредновали како си заслужио, као једног од најбољих, ако не и најбољег уметника туша и пера. Док су други, лошији, добијали све могуће ловорике, ти, најбољи, добио си робију. Е, то је уметник, то је уметност. Само праве уметнике осуђују због њихових радова. Знам да ти је много важнија судбина српског народа, па чак и резултати наше странке на неким локалним изборима од твојих карикатура, али веруј ми, Синиша, остаћеш великим златним словима уписан у историји ове уметности.

Ти си тај који је живог сахранио једног Клинтона, Ахтиарија, Карлу дел Понте, да не спомињем ову боранију по Србији коју си на ситно исецкао. Не оправи обе реке твог вољеног Београда никог, кога твој туш зацрни. Тамо где си ти стављао свој потпис у облику стилизована четири оцила, био је крај приче, био је то печат осећајног човека који је у један бели квадрат био у стању да пренесе сву патњу читавог српског национа. Понављам, то је уметност, то може само уметник.

Сад ти, уредниче, кажеш да сам навалио на ово уметност и уметник. Истина је, Синиша, да уметници не умиру, зато

Писмом написаним у Хагу председник Српске радикалне странке проф. др Војислав Шешељ оправдио се последњи пут од Синише Аксентијевића

Тужни скупе, браћо Срби и сестре Српкиње,

Србија је изгубила великог човека, искреног родољуба и непоколебљивог опозиционара. Смрт Синише Аксентијевића погодила ме је дубоко, снажно и искрено, јер његовом смрћу нису изгубили само његови најближи, ни само ми, његови пријатељи, већ цела наша отаџбина. Ретки су људи као наш Синиша. За отаџбину, али и за нашу Српску радикалну странку, Синиша је чинио све, и супротно обичним смртницима, јаче, жешиће и храбрије штитио своје и наше заједничке идеје у тренуцима када је то било најопасније и када су и најхрабрији узмицали. Наш Синиша није никада. За њега је слобода српског народа и српске државе била и остала највиши идеал и вредност.

Као један од најталентованји уметника и карикатуриста које је Србија никада имала, наш Синиша био је изложен најгорим притисцима, претњама, док су награде и признања стизали само од оних који су разумели његов фантастични сарказам, духовитост и као бритка сабља оштру критику свих и свега који су радили против Србије и српског народа у целини. Своје знање и умеће никада није ни умело, ни хтео да наплати. Новац му је био потребан тек да преживи, а скромност и пристојност које је исказивао на сваком кораку били су и остали прави раритет савременог друштва.

Ипак, највећа сатисфакција и њему и нама, његовим пријатељима, биле су реакције одушевљења хиљада људи који су поштовали и волели, како његове карикатуре, тако и његово храбро, јасно и бритко писање за нашу „Велику Србију” о свим проблемима српског друштва и државе. Синиша је био најјачи и највећи критичар свих режима, али и западњачких окупатора који су кидисали и данас кидишу на свету српску земљу. Његова карикатура убитачно је разараја њихово лажно демократско лицемерје, обрачунавала се са корупцијом, криминалом, покварењаштвом и кукавичким луком сваке врсте. Синиша је био одважан, држао до себе, а његов образ никада није имао цену. Мицљење није мењао и није се повијао ни пред орканима притисака и невоља којима смо сви били изложени. Тврдоглаво је штитио своју идеју, своју Србију, наше Србе, где год да су живели. Био је такав и пред највећим ауторитетима. Ипак, његова тврдоглавост била је израз велике љубави и емоција које је уносио у све што је радио. Само такви, посвећени људи, могу и имају право да буду незаборављени.

Најбољи део свог живота поклонио је Српској радикалној странци. Заједно смо је стварали, градили и успели од наше странке да направимо најмоћнију политичку организацију у Србији. Синишин допринос томе је немерљив. Не само као посланика, не само као члана Централне отаџбинске управе, већ и као главног уредника „Велике Србије” у најтежим временима, када је била потребна неизмерна храброст одсликати и написати истину. Био је доследан, истрајан и бескомпромисан борац за истину и правду. За Србију и Српску радикалну странку. За своју Велику Србију.

Драги Синиша, знаш ме као човека који је тежак на сузи. Не волим да показујем емоције. Понекад и кријемо колико нам је стало и колико су нам неки људи важни. Ти си, свакако, један од оних које сам највише волео и без којих ћу осећати огромну празнину и бол. Волео сам те и ценио као ретко којег пријатеља. Твојој породици изражавам најискреније и најдубље саучешће уз обећање да те ми, твоји пријатељи, никада нећemo заборавити. Синиша, Србија те нећe заборавити. Ни тебе, ни твоје карикатуре и текстове. Твоје дело памтиће се годинама. Нека ти је лака света српска земља.

Војислав Шешељ,
Хаг, 21. јуни 2007. године

то говорим, то се ја тешим и тешим овај народ који си окупио. Видиш, Синиша, кад твој син Душан, твојим унуцима, Милошу, Михајлу и Наталији буде објашњавао ко им је деда, биће му лако. Само узме „Велику Србију”, било коју, и схватиће деца колико си велики човек и колико си Српство задужио.

Знам ја где си сад. Ето те поред Милоша. Имао си са чим пред њега изаћи. Само не знам једну ствар. Да ли се бар мало осмехнуо док си му са десне стране седао. Као војвода кад би свој лик у карикатури видео.

Не могу више, Синиша, извини за овај недовршен текст. Завршићу га твојом најдражком реченицом, реченицом у коју стаде цео твој живот:

Све за Српство, а Српство ни за шта. Живела Велика Србија!

Сањао је да још једном види Војводу

Генерални секретар Српске радикалне странке Александар Вучић прочитао је последњи поздрав који је својом руком написао Војислав Шешељ из шевенингенске тамнице. Жедна земља гутала је сузе.

У тишини је са ковчега скинута плава радикалска застава, пресавијена и дата, како је то Синиша тражио, његовом најстаријем унку Милошу.

Последњи поклон, последњи поздрав, грумен земље и суза покрили су свежу хумку. Посланици су се споро и немо враћали на седницу Скупштине Србије. Остали кућама и обавезама, свесни да ништа више, после одласка малог генија нећe бити исто.

„Нема начина да се одужимо на показаној љубави и пажњи коју је мој отац својом потпуном посвећености странци заслужио. Верујем да би му срце било на месту и да је спокојан. Српска радикална странка је била његов живот, своје обавезе према „Великој Србији” примао је као светињу. Само му је једна жеља остала неиспуњена, али верујем да би се и она остварила – када би Шешеља пустили на слободу, било би као да га је последњи пут пред свој починак видео” – каже Синишин јединац Душан.

Тужилаштво Хашког трибунала у недостатку доказа против др Шешеља пролонгира почетак суђења још једним мењањем оптужнице

Тужилаштво одговорно што суђења нема пет година

- „Нисам ја крив што ћард процес касни скоро пет година, искључиво је Тужилаштво криво. Ја сам за ћард био среман првог дана, под условом да они исчуне ћардесне претпословке. Ја сам тако и рекао. Никада ништа нисам урадио што би пролонгирало почетак ћардеса; осим што сам инсистирао на својим ћардесним ћравима. Ја и даље инсистирам на својим ћардесним ћравима”, исказао је проф. др Војислав Шешељ образложујући да суђење не може да почине у новембру, како је то предложио председавајући судија Жан Клод Антонети, због штога што Тужилаштво ће ново мења оштукнину, а с друге стране, не поширују му се ни друга ћардесна ћрава. Он је нагласио да планира да уложи приговор прво на модификовану а затим и на изменену нову оштукнину

Последња статусна конференција проф. др Војислава Шешеља у Хашком трибуналу, одржана 4. јула, само је још једном показала да Тужилаштво очајнички траји маневарски простор како би се извукло из пат-позиције, зване случај Шешељ. Јавност, а и сам проф. др Војислав Шешељ на статусној конференцији први пут су могли чути да Тужилаштво припрема нову измену оптужнице. Захтевом за измену оптужнице, како се коментарише у стручним круговима, Тужилаштво пролонгира почетак суђења, пошто за исто није спремно. Главни разлог што Тужилаштво није спремно за суђење треба потражити у чињеници да оно нема ништа конкретно у рукама што би Шешеља могло да осуди. Тужилаштво, као и код подизања прве оптужнице, тако ни након пед година не располаже материјалом који би поткрепио оптужницу. Све се своди на политичку фарсу која је и пројектована не би ли се Шешељ уклонио са политичке сцене Србије. Нема конкретних доказа. Паника је нарасла након што су проф. др Шешељ и тим који помаже његову одбрану дошли до сазнања о притисцима, уценама, претњама и поткупљивањима којима се Тужилаштво служи у навођењу сведока на лажно сведочење.

Све ово доводи у питање не само почетак суђења, већ и сам процес. Добро обавештени извори у самом Хашком трибуналу наводе да се све чешће могу чути коментари Тужилаштва да уопште није ни требало да подижу оптужницу против проф. др Шешеља.

Интересантно је да је проф. др Војислав Шешељ вест о новој измененој оптужници (још увек се не зна ни њен назив) примио на самој статусној конференцији, након што му је председавајући судија саопштио да планира да суђење почне у новембру. Шешељ се супротставио том захтеву образложујући да је то немогуће, пошто намерава да поднесе приговор, прво на модификовану а затим и на нову изменену оптужницу. Према постојећој пракси у Хашком трибуналу, да би се нешто превело и одлучило, потребно је време. Шешељ је, пре сазнања да постоји нова изменена оптужница, предложио да суђење почне у марта месецу, када се исчуне ћардурално-правне претпоставке.

Шешељ је прецизирао да му Тужилаштво још увек није доставило, на српском језику и папиру, око 400.000 страница докумената који га оптужују или иду у његову корист. Нису достављени претпретресни поднесак Тужилаштва, ревидирани списак сведока и доказних предмета. Уједно се жестоко супротставио редукцији обелодањивања потенцијално

ослобађајућег материјала. Након информације да је Тужилаштво поново променило оптужницу, Шешељ је довоје у питање и март месец „Ја још нисам добио тај захтев. Очекујем да се то преведе на српски језик. Можда ћу и на то чекати око месец дана као што чекам у погледу неких других докумената. Ја вас подсећам, господине судија, након што то добијем преведено на српски језик, да имам право приговора, односно одговора на захтев за промену оптужнице, па када судско веће донесе одлуку о промени оптужнице, онда Тужилаштво мени доставља подупријући материјал за ту нову оптужницу, па након што ми достави тај материјал, ја имам месец дана времена за приговор. Па када донесем приговор, ако се одбије имам право жалбе јер ће основна тачка приговора бити надлежност. Питање је може ли процес почети и у марта месецу следеће године у том случају. На то вам сада скрећем пажњу да имате у виду када будете доносили одлуку да ли ћете им прихватити захтев за промену оптужнице или не“.

Судија Антонети сложио се са др Шешељем, рекавши: „Могуће је да се поново сучавамо са потешкоћом која је још више успорити ток догађаја“.

Проф. др Шешељ је нагласио да не бежи од нове оптужнице али да би о њој требало размислити због времена: „Дакле, ово су маневри који још више пролонгирају почетак суђења. Који је циљ тога, ја не знам. Могу да процењујем шта је циљ. Можда се неко надао да ће мандат Трибунала бити продужен па да моје суђење може трајати до 2020. године. То није могуће. Знам да је руски амбасадор у Савету безбедности, господин Чуркин службено изјавио да нема апсолутно никаквог аргумента да се продужи рад Трибунала и верујем да ће Русија остати при том ставу, а без сагласности Русије нема продужетка и немојте очекивати да ће због тога моје суђење није завршено рад Трибунала бити продужен. Нема ништа од тога. Моје право на суђење у разумном року одавно је погажено. Неповратно је погажено. Више се ничим не може исправити то гажење мог основног права. Ја се сада базирам на спречавању да ми се газе остале процесна права. Не дозвољавам да ми се погази ниједно од мојих процесних права. А чекају и до 2020. године да ми се процес заврши, ако ме здравље послужи. Имам стрпљења“.

Шешељ је напоменуо и да судско веће није донело одлуку о његовом захтеву да Трибунал финансира правне саветнике одбране или да новац неће бити узрок његовом супротстављању почетку суђења.

**Др Џонатан Леви подноси захтев Врховном суду САД
за подизање тужбе против Уједињених нација због кршења
људских и процесних права др Војислава Шешеља**

Др Шешељ мора да буде ослобођен

- *Суштински др Шешеља држи као шаоца јер га се илаше због његовој политичкој утицаја*

Један од најпознатијих америчких адвоката, др Џонатан Леви, заједно са својим америчким колегом Томом Истоном, адвокатом из Европе Данканом Мекдоналдом, који је члан адвокатских комора Велике Британије, Шпаније и Бразила и једним београдским адвокатом, упутио захтев Врховном суду Сједињених Америчких Држава у Вашингтону за подизање тужбе против Уједињених нација због кршења људских и процесних права др Војислава Шешеља у Хашком трибуналу.

Најреалније је да ће се овај захтев наћи пред Врховним судом Сједињених Америчких Држава почетком септембра. У захтеву ће бити наведена сва кршења људских и процесних права др Шешеља и биће истакнута одговорност обојице председника Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију, Теодора Мерона и Фауста Покара, секретара Трибунала Ханса Холцијуса као и главног тужиоца Карле дел Понте. Главне тачке захтева ће се базирати на следећим чињеницама:

- 1) Др Војислав Шешељ у притвору Хашког трибунала чека почетак суђења већ скоро пет година, чиме је др Шешељу драстично прекршено право на почетак суђења у разумном року;
- 2) Др Шешељ је изложен тортури јер му се већ скоро пет година оспорава неприкосновено право, загарантовано и Статутом самог Трибунала, да се сам брани;
- 3) Већ скоро пет година др Шешељу намећу адвокате су против његовој вољи и супротно свим важећим међународним нормама;
- 4) Др Шешељ је био изложен мучењу и на тај начин што је био потпуно изолован два пута, једном је изолација трајала седам месеци, а други пут два месеца. У потпуности су биле забрањене све посете, укључујући и посету породиће, као и сви телефонски разговори, а све због чињенице да је Српска радикална странка, чији је он председник, имала одличне резултате на изборима, а Хашком трибуналу је сметао његов политички утицај;
- 5) Др Шешељ је, да би се изборио за своја елементарна људска права, био принуђен да штрајкује глађу, који је могао да се заврши смртним исходом. Потврду да су др Шеше-

љу била ускраћена основна људска права и да је он морао да прибегне и последњем средству, штрајку глађу, дао је и актуелни председавајући судија Претресног већа Жан Клод Антонети;

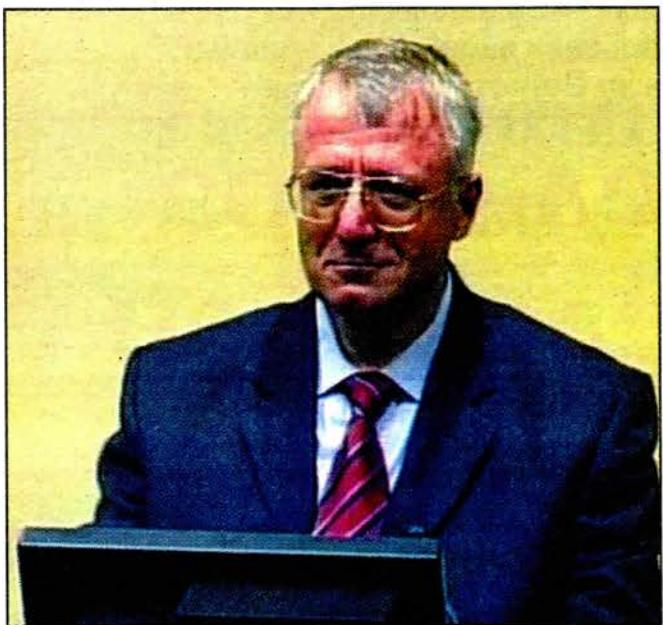
- 6) Тужилаштво Хашког трибунала спровело је широку акцију прибављања лажних сведока. Поншто за пет година није успело да прикупи доказе за лажну оптужницу коју је подигло против др Шешеља, Тужилаштво је потенцијалне сведоке, у намери да их натера на лажно сведочење у процесу против др Шешеља, поткупљивало, уцењивало, људи су били изложени правом психо-физичком малтретирању.

Коментаришући тврђу Карле дел Понте да је др Шешељ сам крив што му суђење не почине, др Леви у разговору за „Велику Србију“ оцењује да је та изјава смешина. „Шешељ је тамо отишао добровољно и невероватно је да Карла дел Понте може да изјави тако нешто. Па она држи све конче у својим рукама“, наглашава др Леви.

- Заштиту вас је заинтересовао случај др Војислава Шешеља?

Др Леви: Свако ко се интересује за међународно право треба да буде заинтересован за оно што се дешава проф. др

Угледни и познати амерички адвокат Џонатан Леви је доктор правних и политичких наука. Дипломирао је на Универзитету Стенфорд који представља једну од водећих светских институција за високо образовање. Члан је Међународне адвокатске коморе кривичара. Заступник је организација и појединача, жртава уставшког режима, у тужби против Ватиканске банке за покрађено и отето злато и друге драгоцености за време Другог светског рата. Др Леви је председник Америчког комитета, који је огранак Међународног комитета за одбрану др Војислава Шешеља.

Војиславу Шешељу у Хагу, независно од тога да ли се слаже са његовом политиком или не. О драстичном кршењу права др Шешеља многи у Америци не знају ништа. Шешеља оптужују за наводни „говор мржње“. Каква је то оптужница?

У случају да др Шешељ не буде ослобођен из Хашког трибунала, више никада ниједан међународни суд неће имати правну снагу ни легитимитет, а међународна правда ће изгубити углед.

• **Ви сте на челу Америчког комитета за одбрану др Војислава Шешеља. Мада су ваше услуге веома скрупе, ви и ваше колеге без никакве финансијске подршке помажете одбрану др Шешеља?**

Др Леви: Ја само формално стојим на челу велике групе људи која ради на прикупљању доказа о његовој невиности. Сви раде добровољно јер су забринuti за међународно право и за људска права др Шешеља. Као што znate, постоји само једна особа која брани др Шешеља, а то је он сам. И морам рећи да он то ради прилично успешно.

• **Какав је то захтев који планирате да поднесете Врховном суду Сједињених Америчких Држава?**

Др Леви: Захтев који ће бити поднет Врховном суду САД за подизање тужбе против Уједињених нација, резултат је заједничких напора свих који раде на ослобађању др Шешеља из Хашког трибунала. Према Уставу, Врховни суд САД има јурисдикцију и може да утиче када су у питању поступци високих званичника. Конкретно, Тим адвоката ће се позвати на амерички закон који је донет још 1789. године Alien Tort Act: 28 USCS subsection 251, према којем Врховни суд Сједињених Америчких Држава има јурисдикцију када су у питању радње, дела и поступци амбасадора, осталих званичника, министара, конзула...из других држава. У то време још нису постојале Уједињене нације, али с обзиром на то да је закон још увек важећи, службеници Хашког трибунала као што су председник, секретар, главни тужилац, могу се сматрати званичницима високог ранга.

Циљ овог захтева је да помогне др Шешељу у одбрани, јер ће то показати да се драстично крше његова људска и процесна права и да због тога поступак против њега мора бити обустављен, а он ослобођен.

• **Како искусан адвокат, какав исход очекујете?**

Др Леви: Као адвокат ја не могу да предвидим како ће се завршити процес разматрања овог захтева, али могу да твр-

дим да ће, без обзира на исход, чињеница да се драстично крше сва права др Шешеља у Хагу утицати на светско јавно мњење. Суштински др Шешеља држе као таоца јер га се плаше због његовог политичког утицаја када би био у Србији.

Уколико нам Врховни суд Сједињених Америчких Држава позитивно одговори, то ће нам помоћи да изведемо Уједињене нације и Хашки трибунал пред амерички суд и да ту покренемо питање кршења људских и процесних права др Шешеља.

• **Да ли сте имали прилике да о процесу против др Шешеља разговарате са неким од српских политичара?**

Др Леви: Имао сам прилике и у Америци и у Србији. У неформалном разговору су осудили то што је Шешељ притворен тако дugo а да суђење не почине. Мислим да би виша Влада требало да заузме став шта да уради када је у питању кршење права др Шешеља.

• **Веома важан предмет на којем радите је тужба против Ватиканске банке. Заступник сте организација и појединача у тужби против Ватиканске банке за покрадено и отето злато и друге драгоцености од жртава усташког режима за време Другог светског рата.**

Др Леви: Ми smo 1999. године покренули правни процес против Ватиканске банке, Фрањевачког реда и усташа, односно, тзв. Хрватског ослободилачког покрета. Ми заступамо Србе из Америке, Владу Републике Српске Крајине, Јевреје, Роме и неколико организација. Овај процес траје седам-осам година и ми сада знамо много више него што smo знати на почетку.

У току самог процеса било је два најбитнија помака. Први је да smo добили одобрење од Врховног суда Сједињених Америчких Држава да можемо да наставимо поступак против Ватиканске банке, односно против њиховог прања новца. Након тог помака такође smo добили одобрење од Апелационог суда да изведемо јединог сведока, Вилијема Гауена, који има 80 година. Узели smo његову изјаву раније, без обзира на приговор који је ставио Ватикан. Гауен је једини сведок зато што је 1946-47. био тајни агент ЦИА-е у Риму, био је задужен за истраживање усташа и Павелића.

Гауен је одмах потврдио да су усташе украдле злато, но вац и остала драгоцености и да су га уз помоћ Фрањевачког реда пренели у Рим. Одатле је новац пренесен 1946. године у Ватиканску банку. То је такозвано „усташко благо“. Данима су браниоци Ватикана, усташа и Фрањевачког реда покушавали да убеде Гауена да промени причу. Једне вечери је завршио у болници због стреса, али се вратио наредног дана и остао при својој причи.

Крунослав Драгановић је признао Гауену да је сам изнео један део новца, а то је око 200 милиона швајцарских франака. Драгановић је био близак сарадник усташа и један од организатора пацовских канала који су служили за бег усташа из Хрватске.

Према нашим сазнањима, један део паре је завршио у Сједињеним Америчким Државама, код фрањевца Доминика Мандића, такође близак сарадник усташама. Новац је отишao и у Аргентину где се налазио Павелић и у Шпанију одакле је финансиран усташки покрет.

Познато нам је да су 1991. године усташе дошли у Загреб како би завршили оно што су започели за време Другог светског рата. То нам чак ни фрањевци нису демантовали.

Оправни новац је искоришћен за финансирање усташког покрета. Они су имали само један циљ, а то је да „велику Хрватску“ очисте од Срба, и на то су све ове године трошили новац. Ватикан је искористио та средства у збивањима на Балкану против Срба.

Знамо и да је „Међугорје” једна од највећих превара коју је осмислио и финансирао Ватикан како би се од верника прикупљао новац у име Богородице – за убијање православних хришћана.

О свему овоме у Србији једино Српска радикална странка има храбrosti да говори и зато сам ја данас овде у вашим просторијама.

• Када се Влада Републике Српске Крајине придружила процесу?

Са представницима Владе Републике Српске Крајине срео сам се 2005. године и они су ме замолили да се прикључе тужби. Био сам веома задовољан да то урадим јер је Влада Републике Српске Крајине јавно смела да говори о томе. Након тога се појављује Томислав Кузмановић, који има орден за одбрану Вуковара, и бранио је неколико Хрвата пред Хашким трибуналом. Његов циљ је био да оптужи Републику Српску Крајину за ратни злочин. Дакле, он уз подршку Фрањевачког реда покушава да оспори Владу Републике Српске Крајине као сутузија.

• Да ли је суд одговорио на те наводе Кузмановића?

Др Леви: Још увек се чека одговор од америчког суда да ли ће Влада Републике Српске Крајине остати сутузија, као и да ли Ватиканска банка има имунитет. Мој осећај је да Ватикан, Фрањевачки ред и усташе покушавају да пролонгирају што више почетак процеса тако да на крају не остане нико од преживелих ко би о томе могао да се изјасни.

• Да ли сте имали неких непријатности током процеса против Ватиканске банке?

Др Леви: Добијао сам много претећих писама, али након првих неколико престали смо да бринемо о томе. Ватикан, усташе и фрањевци су постали мало нервозни па су почели да шаљу више писама и мејлова. Да су били озбиљни они би нешто урадили већ након прве године процеса, тако да ја сада више и не обраћам пажњу.

Једна занимљива чињеница је да много римокатолика подржава ову тужбу против Ватиканске банке. Према мом мишљењу, то је зато што Ватиканску банку води мафија, а сваки добри католик то не воли у својој цркви. А за Фрањевачки ред такође знамо да нису много популарни у Риму, зато што су често то обични фанатици који представљају срамоту за Рим.

Од када је процес почeo не постоји ниједан званичник појпут председника или секретара Ватиканске банке који би се појавио пред судом. Они су послали неког адвоката. Мислим да чак ни папа не зна ко држи Ватиканску банку.

• Како је дошло до тога да подигнете тужбу против Ватиканске банке? Ко вам се први обратио?

Др Леви: Ја сам сарађивао са владом Украјине по питањима везаним за Други светски рат и они су ме замолили да покренем процес. Ми смо добили одобрење Украјине да покренем такав процес, а надали смо се да ће се временом и Срби придружити, што се и дододило.

• Ви сте планирали да неком од представника Владе Републике Србије званично дате информацију о процесу који водите против Ватиканске банке, и у којем заступате и Србе.

Да, али они нису показали заинтересованост. Покушао сам да се састанем са министром за дијаспору, госпођом Чубрило. Али, она није имала времена. Примили су ме неки помоћници који се нису најбоље снашли. Срео сам се са саветником господина Коштунице, Александром Симићем, који нас је саслушао. Ми се надамо да ће Влада Србије сматрати корисним информације које смо им дали.

- Такође, радите на још једном, веома важном питању, а то су последице загајења осиромашеним уранијумом након НАТО бомбардовања.

Када су неки адвокати у Сједињеним Америчким Државама чули да ја долазим у Београд, замолили су ме да им прикупим информације о последицама бомбардовања пројектима са осиромашеним уранијумом на простору Србије и бивше Југославије. У томе су ми помогли представници Владе Републике Српске Крајине, који су ме повезали са стручњацима који се овим баве већ годинама. Успео сам да добијем много материјала и значајних података о овој теми. Подаци су поражавајући. Очигледно је да као последицу бомбардовања осиромашеним уранијумом данас имате велики број оболелих од рака у Србији. Побринућу се да ти подаци дођу у праве руке, па ћemo размотрити начине да и са тим изађемо пред суд. Сигуран сам да ће бити неких резултата.

Шешељ једини покушао да заустави геноцид над српским народом

Др Џонатан Леви је био гост на конференцији за новинаре Српске радикалне странке и говорио је о свим важним питањима, подношењу Захтева Врховном суду САД, тужби против Ватиканске банке и прикупљању података о последицама бомбардовања.

Делегација састављена од десетак посланика Српске радикалне странке примила је др Џонатана Левија и његовог колегу Данканом Мекдоналдом са супругама, у просторијама посланичког клуба. Правни саветник др Шешеља, Зоран Красић, представио је укратко битне чињенице из процеса против др Шешеља.

„Војислав Шешељ је једини становник планете коме други пут почиње суђење пред Међународним судом”, истакао је Красић. „Тај податак сам по себи доста говори. Вероватно сте упознати са чињеницом да је након четири и по године напокон успео да се избори да се сам брани. Знате да је штрајком морао да се избори за то право. Када је међународна заједница схватила колико је он упоран, сетили су се да постоје међународни акти о људским правима”, објашњава Зоран Красић.

Он је истакао да од 8. децембра до данас и Претресно и Жалбено веће потврђују да је Војислав Шешељ био у праву.

,Карла дел Понте је осмислила суђење тако да Војислав Шешељ ни не буде присутан у судници, већ да ту буду неки брачници, а у ствари адвокати Тужилаштва и да претрес буде обична фарса. Он је понудио свој живот у замену за људско право. Победио је. А сада се свакодневно показује какав је сценарио био да Војислав Шешељ нема право на унакрсно испитивање, да они лепо заврше поступак без њега.

Данас смо сазнали један подatak, с обзиром да Војислав Шешељ има право да документацију добија на српском језику и папиру, да постоји још 400.000 страница материјала који тамо није достављен. Значи суђење је било планирано да буде обичан провизориј. Само да вас подсетим, Војислав Шешељ је девет месеци имао забрану било какве комуникације, и са породицом и са члановима стручног тима и уопште са лицима ван Притворске јединице. Од тога, седам месеци забране је било због добрих изборних резултата Српске радикалне странке у Србији, зато што он телефоном може да утиче на састав будуће владе. Два месеца је имао забрану комуникације јер је наводно објавио име једног заштићеног сведока, а после се испоставило да њему уопште нису ни обелоданили податке ко су заштићени сведоци,” нагласио је Красић.

Он је указао на чињеницу да је право на правично суђење у потпуности поремећено и повређено у предмету Војислава Шешеља. „То суђење никако не може да буде фер и праведно, зато што Тужилаштво измишља оптужбе и рачуна на лажне сведоце, а оптужбе заснива на прешироким формулатијама о наводном учешћу у удруженом злочиначком подухвату и на неком имагинарном говору мржње. Ево и дан данас Тужилаштво није способно за почетак суђења, а он је пет година у притвору као особа према којој важи претпоставка невиности. И наравно да Уједињене нације треба тужити; треба их тужити јер крише људска права, преко измишљеног међународног суда који нема ни легитимитет, који је направљен само да би се прогањали Срби.

Ако погледате податке колико има оптужених и осуђених, онда ћете да видите да је то та пропорција коју је ЦИА написала још 1992. године. Наводно, седамдесет посто су криви Срби, двадесет посто Хрвати, десет посто мусимани, а Албанце нису ни имали у виду тада. Видите и сами по овим пресудама које су тамо изречене, далеко више од 70 посто има Срба, а свих ових других мање. Кад се Србима изричу казне, оне су од 25 година до доживотне, а рецимо само један пример за мусимана попут Насера Орића, који је директно одговоран за 3.500 жртава у источној Босни, који је кажњен само са две године затвора. При том се ради о човеку који је показивао снимљене видео-касете о својим зверствима, и то као непосредни учесник злочина.

Да би се боље схватило шта је Хаг, ево само један подatak: Рамуш Харадинај има 42 тачке оптужнице, у 27 тачака је оптужен као непосредни извршилац, и он је могао да буде на слободи, па чак и да се бави политиком до почетка суђења, а Војислав Шешељ има девет тачака оптужнице, нигде се не наводи да је он непосредни извршилац, њему није дозвољено да се брани са слободе. Већ је пет година у притвору уз сва могућа ограничења, без вођења било каквог ди-

сциплинског поступка, доволно је да неки стражар буде недовољан и ускрати му право.

Ми као његови правни саветници први пут смо могли са њим да се видимо децембра 2006. године. Значи, на крају четврте године смо стекли могућност да видимо папире. Кад смо видели те папире, мало проверили, нашли смо 34 особе у Србији и Босни и Херцеговини према којима је Тужилаштво извршило најстрашније притиске, тражећи од њих да лажно сведоче против Војислава Шешеља. Покренули смо поступак против Карле дел Понте, Данијела Саксона и Јерц Рецлав због непопштовања суда, зато што су својим радњама ометали спровођење правде пред међународним судом. И знате шта је решило Претресно веће – о том захтеву ће да разматрају кад се заврши суђење Војиславу Шешељу. Шта то значи? Значи да Тужилаштво може да ради шта год хоће, значи нема ту правилног суђења.

Зато морамо да тужимо Уједињене нације јер су оне оснивач таквог суда. Ј и зато вама много хвала што желите да се укључите у то. Само да поновим – помажући Војиславу Шешељу, ви се универзално борите за људска права. Нажалост, мало нас је, али се тај број свакодневно повећава, јер како време пролази, истина и правда не могу да се зауставе и сваког дана ће бити свима јасније шта се дешава у Хагу,” закључио је Красић.

Др Леви је обавестио посланике Српске радикалне странке да, када је претходног пута био у Београду, пре две године, није знао ништа ни о др Војиславу Шешељу ни о Српској радикалној странци. „Тада сам радио на случају усташа у време Другог светског рата и тада смо сазнали да усташе нису нестале него да су само наставиле свој посао десетак година. Ми на Западу не знамо ништа о др Војиславу Шешељу. Ја сам схватио да је од свих лидера у региону Војислав Шешељ једини који је покушао да заустави геноцид. Традиционални непријатељи Србије, усташе, Ватикана, чак и НАТО и Европска унија и сile које стоје иза њих су преокренули истину, и они су заправо оптужили Војислава Шешеља за злочине које су сами починили,” истакао је др Леви.

Говорећи о иницијативи за подношење захтева Врховном суду, Леви је нагласио да је то резултат заједничког труда свих људи који помажу одбрану проф. др Војислава Шешеља. Захваљујући том труду ми смо данас у ситуацији да можемо да покренемо акцију пред Врховним судом САД како би то помогло одбрани Војислава Шешеља,” закључио је др Леви.

Научни скуп: Римокатолички злочиначки пројекат вештачке хрватске нације и осврт на процес који се пред Хашким трибуналом води против проф. др Војислава Шешеља

Нација из ватиканске реторте

У организацији Српске радикалне странке, 30. јуна у „Сава центру”, одржан је још један научни скуп посвећен процесу који се против проф. др Војислава Шешеља води у Хашком трибуналу. Овог пута еминентни стручњаци и интелектуалци из области правних, историјских и социолошких наука у својим излагањима позабавили су се утицајем Ватикана на стварање вештачке хрватске нације и разбијање бивше Југославије, темом коју је проф. др Војислав Шешељ обрадио у својој најновијој књизи „Римокатолички злочиначки пројекат вештачке хрватске нације”.

Многобројно публици обратили су се историчар др Милан Булајић, проф. др Мирко Зуровац, угледни амерички адвокат Чонатан Леви, др Веселин Ђуретић, проф. др Оливер Антић, проф. др Стеван Ђорђевић, др Владимира Димитријевић, проф. др Милан Петровић, адвокати Драгољуб Томашевић, Горан Петронијевић и Светозар Вујачић, др Дејан Ђурђевић, др Марко Атлагић, др Момчило Суботић, др Никола Жутић, мр Милорад Радусиновић, др Мирко Бабић, проф. др Мирјана Власављевић, брат Радована Карапића Лука Карапић, Шешељеви правни саветници Зоран Красић и Александар Вучић и чланови тима који помаже његову одбрану мр Дејан Мировић, Петар Јојић и др Бранко Надовеза. Учесници научног скупа подвукли су да је Шешељ најновијом књигом задро у догађаје и процесе о којима се мало ко ус蘧ју да говори, а који с друге стране остављају дубоке трагове и одређују судбину територија и људи на овим просторима. Књига је оцењена као велико научно дело од историјског значаја, које је писано врло аргументовано и одмерено. Сложили су се са тврђама да су хрватски национални идеолози, од Људевита Гаја до Анте Павелића, били инструменти за реализацију политичких циљева римокатоличког клерикализма. Посебна пажња посвећена је делу који објашњава римокатолички карактер усташког геноцида над српским народом.

„Др Војислав Шешељ види да сви конци воде из Ватикана”, нагласио је др Милан Булајић, председник Фонда за истраживање геноцида, додајући да је Шешељ у својим књигама сакупио најбогатију и најпотпунију документацију о улози Ватикана у савременим догађајима и судбини Југославије. Др Булајић је рекао: „Поред улоге Ватикана у Другом светском рату у Независној Држави Хрватској, улога Ватикана заједно са Немачком, па онда и Америком, била је одлучујућа у разбијању друге југословенске државе 1991-1992. године”. Према његовим речима то је злочин против мира, што је проф. др Шешељ и документовано доказао у својој књизи.

„Амбиција Ватикана је Хрватска у којој нема Срба. То се види по томе што сада у Хрватској живи свега 4,7 одсто Срба”, нагласио је Булајић.

Према речима проф. др Мирка Зуроваца, књига Војислава Шешеља је документ који може да помогне свим оним историчарима који се не баве фалсификатима, па чак и хрватским. „Основна идеја је, и то није ништа непознато, да је

западна варијанта хришћанства, пре свега католичанство, заправо политичка религија. Онај ко добро познаје праксу ове организације мораће закључити да се они не баве много духовном страном свог става. То је политичка организација која има политичке циљеве и сања да поврати моћ римске империје. И при томе не бира средства. Спремни су да уништавају појединаче, групе, читаве народе, ако им стоје на путу. Зато су папе одувек биле спремне да потпишу конкордате. То су неки тајни савези, са најзлоглашенијим злочиначким пројектима и владама, као што су рецимо немачки нацисти, а у наше време Сједињене Америчке Државе”, казао је проф. др Зуровац.

Скупу се затим обратио угледни амерички адвокат Чонатан Леви, који је 1999. године поднео тужбу против Ватиканске банке ради враћања усташког блага које је током Другог светског рата опљачкано од Срба, Рома, Јевреја и жртава Јасеновца. „Након Другог светског рата усташе су прале новац уз помоћ Ватиканске банке и фрањевачког реда. То се односи на благо и злато и друге вредности које су украдене од Јевреја, Рома и Срба, чак и злато које је узимано од жртава Јасеновца”.

„Највећи грех је што је Ватикан тим новцем деведесетих година поново помагао уништавање и прогањање Срба из Хрватске”, нагласио је Леви додајући да ће правда бити задовољена тек када се сазна права истини. Према његовим речима, Ватикан се плаши Српске радикалне странке која јавно о томе говори, што нас доводи до Хага и лажне оптужбе против Шешеља. Леви је најавио да ће међународни комитет правника из Сједињених Америчких Држава који помаже његову одбрану ускоро затражити од Врховног суда Америке да се позбави кршењем људских права проф. др Шешеља у Хагу.

Проф. др Оливер Антић указао је на чињеницу да је питање улоге Ватикана врло значајна ствар са становишта међународног јавног права. „Према нашем народу и нашој др

жави и свим српским државама примењује се нешто што је очигледно забрањено свим међународним прописима од Повеље Уједињених нација до Дунавске конвенције. То се зове дискриминација".

Према његовим речима у књизи проф. др Шешеља је као на длану показано у којим је ситуацијама дошло до дискриминације према нашем народу и држави. „То се показује кроз све, црну и црвену интернационалу, кроз деловање ове или оне државе, Ватикана и тако даље".

Проф. др Стеван Ђорђевић нагласио је да свет треба да зна порекло зла на овим просторима. Како је рекао, правда не сме да буде слепа и избираљива. Он је уједно поставио питање – зашто се историја преправљала? Зашто се на време није одговарало и на права питања, пре свега ко је чинио геноцид у Јасеновцу, над којим народом је он почињен и зашто се то дешавало? Осврнувши се на разбијање некадашње Југославије, Ђорђевић је истакао: „Треба рећи да су међународно кривично правосуђе, пре свега Тужилаштво, а и сам Трибунал, као сједињена целина, злоупотребљени, пре свега као оруђе за спровођење светске политике. Трибунал учествује у избираљивости кога ће позивати на кривичну одговорност, а кога неће. Његово селективно суђење није прави корак ка јединственом међународном правосудном систему. Својим чињењем и нечињењем тужилац и Трибунал су оправдали војну агресију на Савезну Републику Југославију".

Ватикански злочинци

„Ватикан никад, од средњег века, ова књига то јасно покazuје, па све до kraja 20. veka i na početku 21. veka ništa dobro nije učinio srpskom narodu", нагласио је професор Владимир Димитријевић i dodaо: „Zato ovu knjigu treba прочитati, upravo da bi se videlo kako je taj historijski proces traјao od prvih historijskih falfifikata, pa zaključno sa Tuđmanom i njegovim „Bесpućem povjesne zbiljnosti". Srešnemo se tu sa lиковima, na prvi pogled pozitivnih Hrvata, kao što su bili ili crni, Ljudevit Gaj, Dimitrije Demetar, kasnije Josip Juraj Štrbačmajer, ali i sa lиковima poput Ante Starčevića, Pavelića i ostalih. Primenitićemo da i kod jednih i kod drugih postoji mržnja prema pravoslavnom elementu srpskog naroda i želja da se Srbi prevedu u jedinstvo sa rimskim prestolom. Jedni su to radili sultanski, kao Štrbačmajer, čiji je cilj bio da stvari Jugoslaviju kao austrougarsku tvorevinu i da spreči uticaj Rusije na jugne Slovence, a drugi su to radili onako kako je to radio Ante Starčević, nazivajući Srbe nakon za cekiru".

Назвавши проф. др Војислава Шешеља преусмеритељем српске историографије, проф. др Милан Петровић је своје излагање усмерио на фалсификате којима су се служиле хватске историографске школе. Цитирајући проф. др Шешеља покушао је присутним да приближи лик и дело

Доминика Мандића, за кога Шешељ, према његовим речима, твrdi да је највећи кривotворитељ историјских чињеница. „Прави квазиинтелектуални култ Доминика Мандића развијен је међу фрањевачким фратрима и усташким емигрантима широм света. Значај његове улоге види се у томе што је био спреман одбацити сваки иоле озбиљан научни метод у историографији, ако му се учини да је несврсихдан за реализацију идеолошких замисли и политичких циљева. Баратајући једном псеудоидеологијом и расистичком антропологијом, Мандић супротставља Србе и Хрвате, при чему за Хрвате својата све најбоље, а Србима подмеће све најгоре. Све те којештаје без икакве научне утемељености јесу, међутим, права душевна храна за његове католичке усташоцентричне читаоце", рекао је проф. др Петровић.

Како је истакао адвокат Драгољуб Томашевић, Римокатоличка црква је вековима истрајно деловала као водећа светска злочиначка организација лишенена било каквих моралних скрупула, руковођена најогњенијим макијавелистичким принципима.

У свом излагању осврнуо се на католичку карику између усташа и балиста на реализацији велике Албаније, на шта Војислав Шешељ указује у својој студији. „Деценијама је Римокатоличка црква синхронизовала и повезивала активности хватске усташке и албанске балистичке миграције, а почетком деведесетих истрајно радила на хватско-албанској политичкој савезу и војној сарадњи. Толико је био јак Војтилин допринос општим албанским сепаратистичким настојањима да је то навело њиховог главног лидера Ибрахима Ругову да са исламске пређе на римокатоличку веру", истакао је Томашевић и додао. „Ибрахим Ругова је 1993. године био у посети Ватикану и добио је гаранције да ће албанско питање бити подржано, а тада је тражено да се разместе трупе Уједињених нација. Значи, 1993. године, док је беснео грађански рат у бившој Југославији".

Томашевићев колега адвокат Горан Петронијевић сложио се са тезом да је у последње време на делу разбијање српског бића, кидање српског народа и српских територија, „и на све могуће начине покушај да се српске земље и српски народ поништи, уништи или смањи на такву меру да постане потпуно небитан фактор на овом простору. Сведоци смо тога на сваком месту. Један од драстичних примера и великих подвала подметнутих српском народу је и скорашиња пресуда Међународног суда правде у Хагу, по тужби Босне и Херцеговине".

Др Мирко Бабић је закључио да књига проф. др Војислава Шешеља има „обележја социолошке и филозофске студије и вокабулар политичког трактата", али и да представља „једно од најкапиталнијих остварења српске историографске мисли". Др Бабић је рекао: „Овај велики Србин први се одважио да без икаквог устручавања поруши бројне табуе и научне поступате које је европска историја вијековима градила као неке неоспорне и апсолутне истине".

До сада никада ниједан српски аутор није имао снаге да се супротстави силама немјерљивим које су европску историографску мисао усмјеравале дугим низом вијекова. Католичка црква као најстарија организована институција и као највећи духовни ауторитет Европе, па и свијета, заиста је имала ту моћ да постане најјачи креатор укупне мисли човјечанства".

Учесници скупа подсетили су да је Шешељ већ пету годину у затвору у Шевенингену и да за то време нису испуњене све претпоставке да почне регуларно и праведно суђење. Сложили су се да догађаји, о којима се говорило на скупу, а који су обраћени и у књизи „Римокатолички злочиначки пројекат вештачке хватске нације" итекако утичу на историју ових простора па тако и на формирање и рад Хашког трибунала који покушава лажним оптужницама и пресудама да фалсификује историјске чињенице.

Мартићева голгота голгота Крајине

- Пресуда председнику Мартићу је својеврсна пресуда Крајишићима и српском народу у целини. Нека нам буде ушеха у шоме што је јасно да је наводна правда правосуђа међународне заједнице лажна и недемократичка, да се послужимо изразима негованим код чланица ЕУ и у САД
- Слава Господу, небеска правда је другачија, а председник Милан Мартић се уписао у бесмртнике, што је и наша Крајина – она је вјечна!

Пише: Ратко Личина

Започињући писање овог текста, питам се како писати о Милану Мартићу и некако као једини логичан одговор намеће се – прича о Милану Мартићу уједно је и прича о Републици Српској Крајини, прича о голготи Милана Мартића, прича је о голготи Срба Крајишића.

Милана Мартића упознао сам у љето 1990. године, у време великих превирања у нашој родној Крајини, у време кад су наши кршевити крајеви поново заинтересовали свјетске центре моћи (како то обично бива, периодично, кад се надвију тамни облаци над наше балканско буре барута – како то неко рече).

То су биле године (1989-90) које су најавиле редефинисање и крај дотадашње заједничке државе – СФРЈ, крај који су Крајишићи, поучени крвавим искуствима из прошлих ратова, дочекали са зебњом.

Након догађаја у Србији, у љето 1989. године, тадашња, хрватска (комунистичка) власт забранује формирање Српског културног друштва „Зора” у Кистањама код Книна и поново показује своје право антисрпско лице.

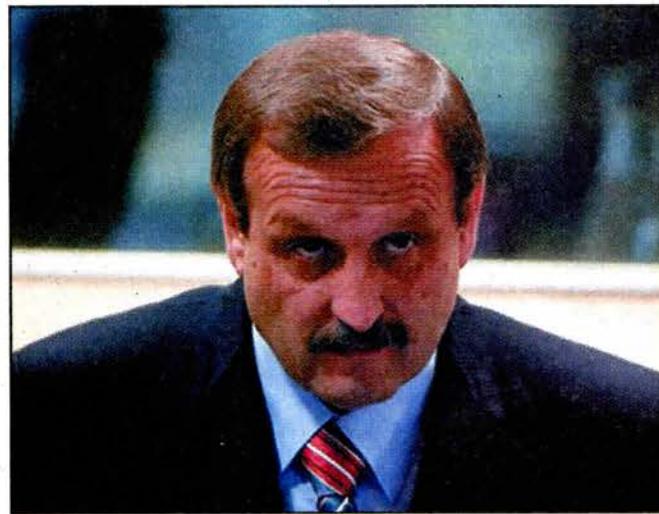
У то време се оснивају хрватске националистичке партије: ХДС, ХКДС, ХСС, ХСЛС, ХСП и свакако најзначајнија, и по злу позната, ХДЗ – Хрватска демократска заједница.

Срби с простора Крајине су суочени са забранама, чак и забранама оснивања културних друштава. Зато касне с политичким организовањем. Оснивају Српску демократску странку тек 17. фебруара 1990. године, само два месеца пред прве вишестраначке изборе у Хрватској.

ХДЗ, захваљујући изборном систему, убедљиво побјеђује на изборима у Хрватској, а СДС односи побјedu у три општине сјеверне Далмације и Лице – Кинин, Грачац и Доњи Лапац. То ће постати основа свих каснијих политичких организовања Срба у Крајини и Хрватској.

Средином јуна 1990. године, формира се прва српска институција – Заједница општина сјеверне Далмације и Лице. У њен састав улазе три општине где је СДС победила на изборима. Касније ће им се придружити и остale српске општине, па ће, све заједно, основати Српску аутономну област Крајину.

Доласком неоусташке власти започиње процес јавног шиканирања Срба, отпуштања с посла и малтретирања, као и припрема за уставно редефинисање Хрватске – тако што ће од двонационалне државе створити једнонационалну. СР Хрватска била је држава Хрвата и Срба, а Сабор ће је прогласити само државом Хрвата, а Србе ће прогласити националном мањином.

То је време кад на јавну и политичку сцену ступа Милан Мартић (Миле за пријатеље). Наиме, група кинских милиционера (2. јуна 1990) пише отворено писмо савезном секретару за унутрашње послове Петру Грачанину, у којем га обавештава да не желе да им на капама буде шаховница – знак под којим је педесетак година раније извршен покољ над српским становништвом, те да се сматрају, прије свега, лојалним своме српском народу и савезној држави. Из ове акције стајао је, прије свих, Милан Мартић.

Нова хрватска власт покушава да дисциплинује кинеске милиционере (у Кинин долази помоћник министра МУП-а Хрватске Переца Јурић – да подијели отказ), али српски народ стаје уз своју милицију.

Српски народ има ко да брани

Српски сабор оснива, 25. јула 1990. године, у Србу, Српско национално вијеће (највише извршно тијело српског народа у Хрватској), те проглашава српску националну сувереност и аутономију.

Истовремено, Сабор Хрватске доноси амандмане на Устав Републике Хрватске, којима се значајно смањују права српског народа у Хрватској.

Српско национално вијеће, на својој првој сједници, расписује изјашњавање о српској аутономији и заказује га за Преображење – 19. августа 1990. године.

Хрватска власт, ноћним упадима и изузимањем наоружања резервног састава из станица у Грачуцу, Бенковцу и Обровцу, узнемирава српски народ, покушавајући да спречи српско изјашњавање, и – ту поново на сцену сту-

Хашка тиранija

па Милан Мартић. Организује српски народ у одбрани националних права и права на народно изјашњавање. Тиме се, практично, оснива Милиција Крајине.

У памтио сам га из тих дана, кад је новинарки Хрватске телевизије, Слиђанки Хани Ерцег, у микрофон, изјавио да поручује хрватском врховништву да српски народ има ко бранити и да ће га бранити он – Миле Мартић!

Српско-хрватски галиматијас заплиће се све више и више. Крајем године, Хрватска доноси нови Устав (25. децембра 1990), у којем се Срби као државотворни народ не спомињу. О таквој промени, српске представнике нико није ништа питао. Зато, Српско национално вијеће и Предсједништво заједнице општина сјеверне Далмације и Лице проглашавају Српску аутономну област Крајину. То се чини на Светог Николу – 19. децембра 1990. За предсједника Извршног вијећа (касније Владе) изабран је Милан Бабић, а за секретара СУП-а САО Крајине Милан Мартић.

У 1991. години криза се даље заострива. У пролеће долази до првих правих оружаних сукоба – најприје у Пакрацу, а онда и на Плитвицама – на Вацкру, 31. марта. Тада падају прве жртве тих сукоба – Рајко Вукадиновић, Србин и Јосип Јовић, Хрват.

Сукоб на Плитвицама је почетак рата у Крајини.

У априлу и мају, истовремено, крећу два политичка процеса. Хрватска се одваја од СФР Југославије, а САО Крајина од Хрватске.

У касно пролеће и лето, рат се распламсава. Борбе почињу у Борову Селу, Западној Славонији, Банији, Кордуну, Лици, Далмацији...

Дана 19. децембра 1991. године проглашена је Република Српска Крајина. Први предсједник јој је Милан Бабић, а министар унутрашњих послова Милан Мартић.

Почетак 1992. године је обиљежио политички сукоб Милана Бабића и Слободана Милошевића око Венсовог плана и доласка снага УНПРОФОР-а у Крајину. Милошевић

Милан Мартић у јануару 2007. године постао је члан Српске радикалне странке у присуству др Војислава Шешеља, Томислава Николића и Драгана Тодоровића.

Дороги Милан Мартић, предсједник
Републике Српске Крајине и хашки
заштогач, углавном са у Србску
радикалну Србонку, данас 20.01.2007. г.
рођен сам 18. II. 1954. г. у селу Жељаровић,
Вишњича Кинч, Ослактубај са свог сина
Душка Мартића да избаци он борбу СРС
достави са остале личне побједе и
превземи чују глајенску Кару.

Хај, 25.01.2007.г.

Милан Мартић

Услажену присутошћи
Владе САД
Томислава Николића

шевић из ове битке излази као побједник, Скупштина у Глинин прихвати Венсов план. Бабић је смјењен на Скупштини у Борову Селу и на његово мјесто долази Горан Хаџић. Предсједник Владе је Здравко Зечевић, а министар унутрашњих послова је, опет, Милан Мартић.

У јуну, док још није био ни завршен размјештај снага УНПРОФОР-а, Хрватска крши Резолуцију 743 Савета безбедности УН (Венсов план). Њени војници упадају на Миљевачки плато и убијају око 150 српских бораца и цивила. Индикативно је да се овим поводом ниједном није јавио Милан Бабић – иако је имао политичко право и кредитилитет (као противник Венсовог плана) да затражи одговорност руководства УНПРОФОР-а. За овај масовни злочин, Хрватска је само благо укорена, а Савет безбедности је, у Резолуцији 762, препоручио „уздржаност обе стране”. У њој је писало да је Хрватска обавезна да повуче своју војску с Миљевачког платоа, а Хрватска је ову недореченост искористила, па је тамо задржала јаке полицијске снаге, јер о њима није било речи у Резолуцији. Зато се српска војска више није могла вратити на Миљевачки плато. Овакве околности су биле репер за будуће понашање Међународне заједнице и Хрватске:

– хрватска агресија 22. јануара 1993. године на Масленуци, Равне котаре, Перучу и Мали Алан, погинуло је око 300 бораца и цивила;

– 8. септембра 1993, Хрватска је напала Дивосело, Орнице, Читлук и Почитељ (Медачки цеп). Порушена су и спаљена сва села и убијено је око сто бораца и цивила.

У случају Медачког цепа, група посланика с подручја Лике је покренула питање одговорности за ову акцију. То је покренуло политичке расправе и довело је до избора у РСК – на свим нивоима. Највећи број посланичких места у Скупштини РСК је освојила Бабићева Српска демократска странка Крајине, а онда: Српска демократска странка српских земаља и Српска радикална странка.

Мартић постаје државник

На председничким изборима, иако је Милан Бабић био фаворит, побеђује Милан Мартић. Он, као најистакнутији крајишки ратник, постаје државник.

Мартић је предложио Борислава Микелића за председника Владе, па ће Микелић то прихватити и образовати Владу у договору са Миланом Бабићем, који ће постати министар за иностране послове. Микелић ће бити на челу Владе од марта 1994. до маја 1995. године. Предсједник Мартић је предложио Скупштини смену Борислава Микелића и тада ће га заменити Милан Бабић.

Првог маја 1995. године, Хрватска изводи своју зличиначку агресију на Западну Славонију, коју ће звати „Бљеском”. Хрватска војска је била немилосрдна – рушила је и палила куће, убијала и пљачкала. Пуцала је по колонама избеглог српског становништва. Владало је безнађе, јер нападнутом народу није стизала помоћ нијекуда. РСК није имала на располагању војних јединица у Липци и Далмацији, а помоћ је ускраћена од СР Југославије и Републике Српске. Да би ублажио крвави пир хрватске војске над српским народом, предсједник Милан Мартић је наредио гранатирање војних циљева у Загребу. Мада су такве мере дозвољене у ратним окршајима, Хашки трибунал је, само два месеца касније, подигао оптужницу против предсједника Мартића. Наравно, Трибунал није подигао оптужницу против хрватских државника и војника, мада су Хрвати гранатирали српска насеља, чак и она у Републици Српској, стотинама и хиљадама разних пројектила.

Хрватска војска, уз одобрење Владе САД и чланица Европске заједнице, 4. августа 1995. године врши нову

злочиначку агресију на Републику Српску Крајину, назавши је „Олујом”. Хрватска војска обнавља злочин геноцида над Србима и етничко чишћење. Ништа није времело што је у питању зона под заштитом УН – из Далмације, Лике, Кордуне и с Баније прогнано је више од 250.000 Срба.

Председник Милан Мартић је судбину прогнаника појелио са својим народом. Неколико година је боравио у Републици Српској, па је прешао у Србију.

Одазвао се тужби Трибунала 2002. године, нагласивши да одлази да се избори за истину о страдању Крајишића.

Суђење је почело тек 13. децембра 2005. године. Осуђен је на 35 година затвора – 12. јуна 2007. године.

Пред Трибуналом су се нашли, или су оптужени српски државници из свих српских земаља:

1. председници РСК: Милан Бабић, Милан Мартић и Горан Хаџић;
2. лидери Републике Српске: Радован Карадић и Биљана Плавшић (председници) и Момчило Крајишић – председник Скупштине;
3. СР Југославија: председник Слободан Милошевић и политичко и полицијско руководство државе: Милан Милутиновић, Никола Шаиновић, Јовица Станишић, Франко Симатовић, Сретен Лукић...;
4. командант Српске војске Крајине: Миле Мркшић;
5. командант Војске Републике Српске – генерал Ратко Младић;
6. команданти Војске Југославије – генерал Драгољуб Ојданић и генерал Момчило Перешић;
7. председник највеће политичке партије у Републици Србији, др Војислав Шешељ.

С друге стране, хашко Тужилаштво није нашло за сходно да подигне оптужницу ни против једног политичког или војног лидера сецесионистичких република: Словеније, Хрватске, Босне и Херцеговине...

У Републици Српској Крајини и Републици Хрватској, хрватска војска и полиција су извршиле, између осталих, ове злочине:

1. хрватски парламент је, противуставно, укинуо државотворност српском народу;
2. Хрватска је, од 1990. до 1996. године прогнала између 500.000 и 800.000 Срба;
3. Хрватска је убила око 7.000 Срба и ранила око 15.000;
4. Хрватска је етнички очистила од Срба око 1.100 насеља;
5. Хрватска је порушила око 30.000 српских кућа и других објеката;
6. Хрватска је, противзаконито, ускратила откуп Србије 50.000 станови;
7. Хрватска је забранила Србима да учествују у приватизацији привредних предузећа и установа;
8. Хрватска не исплаћује Србима огромна средства стечена током радног односа и уплатом доприноса у пензионе фондове;
9. према проценама, Хрватска дугује Србима, за одузету имовину и ускраћена права, око 50 милијарди евра.

Ни за једну од ових тачака Хрватска није позвана на одговорност пред међународно правосуђе.

Прогнани Крајишићи ни дан данас не могу да се врате на своја огњишта. Услови за живот повратника су тешки. С друге стране, велики број повратника на основу лажних и смешних сведочења завршио је иза решетака. Оптужени су да су починили ратни злочин.

То правосуђе примењује различите стандарде – тако је подигло оптужницу против председника Милана Мартића, на правди Бога. Пресуда председнику Мартићу је својеврсна пресуда Крајишићима и српском народу у целини. Нека нам буде утеша то што је јасно да је наводна правда правосуђе међународне заједнице лажна и недемократска, да се послужимо изразима негованим код чланица ЕУ и у САД.

Слава Господу, небеска правда је другачија, а председник Милан Мартић се уписао у бесмртнике, што је и наша Крајина – она је вјечна!

(аутор је министар за информисање у Влади Републике Српске Крајине у прогонству)

У Хагу се не дели правда

Поводом изрицања пресуде бившем председнику Републике Српске Крајине Милану Мартићу, Влада РСК у прогонству обратила се дипломатско-конзуларним представништвима у Србији упозоравајући их да међународна заједница овом пресудом одобрава геноцид и етничко чишћење над Србима у Хрватској.

„Трибунал у Хагу не дели правду, него најпокорније и најприземније служи ретроградним силама у свету, које су безочно разбиле Југославију, ускраћујући српском народу Уставом загарантована државотворна права и прогнавши га из хрватских градова и Републике Српске Крајине – зоне под заштитом УН.

Влада Републике Српске Крајине се неће огрешити пред Богом и цивилизацијом као да ретроградне снаге препозна у владама чланица Европске уније, Влади Сједињених Америчких Држава и Светој столици с поглаваром папом Јованом Павлом Другим.

Влада је редовно обавештавала дипломатско-конзуларна представништва о неправди нанесеној српском народу у време разбијања Југославије, од 1990. до 1995. године, а овог пута их моли да пренесу својим владама само три питања:

– Да ли је могуће да међународна заједница (преко данашње пресуде Трибунала у Хагу), коначно прихвата и одобрава злочине геноцида и етничко чишћење над Србима у бившој Хрватској, укључујући и подришку хрватском колективном одузимању држављанства и имовине Србима, прогнаним из Републике Српске Крајине и Републике Хрватске, од 1990. до 1995. године, без обзира што су Срби били стављени под заштиту УН, Резолуцијом бр. 743 (1992)?

– Да ли је могуће да за прогон између 500.000 и 800.000 Срба из Републике Српске Крајине (зоне под заштитом УН) и Републике Хрватске неће нико одговарати?

– Да ли владе чланица ЕУ, САД, Канада, Аустралија и Нови Зеланд и даље не дозвољавају обелодањивање података о броју прогнаних Срба на својој територији, пошто су још 1993. године обавестиле Владу РСК Крајине да су ти подаци тајна?”, наводи се у саопштењу Владе Републике Српске Крајине у прогонству.

Жртва хашских криминалаца

Пише: Душан Марић

Председника окупирани Републике Српске Крајине Милана Мартића Хашки трибунал осудио је на 35 година затвора, због тога што је 1. и 2. маја 1994. године наредио гранатирање Загреба, у којем је погинуло седам, а рањено 214 хрватских цивила.

Три месеца касније, 2. августа, председник Хрватске Фрањо Туђман наредио је гранатирање Книна. Првог дана гранатирања погинуло је седам, а рањено преко 250 српских цивила, док је следећих дана број жртава хрватских артиљеријских напада на Книн и друге краишке градове премашио 200 убијених и 500 рањених. Међутим, Туђман не само што није осуђен, него није ни оптужен од Хашког трибунала.

По наређењу Милана Мартића на Загреб су испаљене три ракете.

По наређењу Фрање Туђмана, само је на Книн 2. августа испаљено преко 2.000 ракета и граната, док нема краишког града или већег насеља на које тих дана није пало више од 1.000 артиљеријских пројектила.

Мартић је наредбу за ограничено гранатирање Загреба издао у сред хрватске агресије на Западну Славонију, у нади да ће тако зауставити хрватске тенкове, чије су гусенице газиле српске избегличке колоне на цестама Западне Славоније. Учинио је то у нужди, из очаја, да би спречио страдање свог народа, који је мучки нападнут од бројчано и технички вишеструко надмоћнијег непријатеља.

Туђман је наредбу за неограничено гранатирање Книна и других краишских градова издао да би их окупирао и да би из њих претерао целокупно српско становништво, укупно око 250.000 људи, што је и учинио.

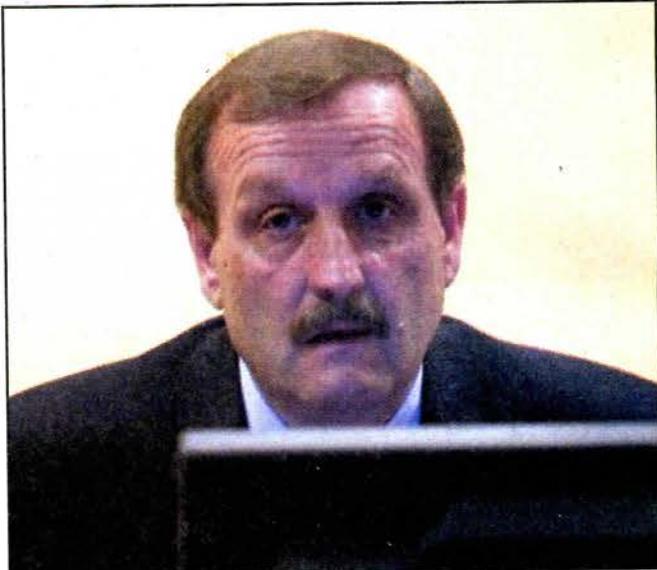
Мартић је крив зато што су српски артиљерци убијали у самоодбрани, у одбрани својих домаова и голих живота својих породица, своје деце. Фрањо Туђман није крив за то што су хрватски артиљерци убијали у покушају да заузму и етнички очисте територију на којој вековима уназад Срби чине већину становништва и која се у том тренутку налазила под заштитом Јединица нација.

То је правда коју већ 15 година преко Хашког трибунала српском народу деле САД и Европска унија. То је правда због које српски полицијци, јунаци прекаљени у биткама за одбрану српског народа, са чарапама на главама хапсе своје ратне команданте и саборце, и у цаковима их испоручују у тамницу смрти у Шевенингену.

У име те правде, Срби већ годинама, сваког дана, из сата у сат, из вести у вест, слушају како је највећи српски национални интерес да све своје војне и полицијске генерале, а посебно најславнијег међу њима, Ратка Младића, ухапсе и изруче хаšким извођачима најпрљавијих америчких радова.

,Бљесак“ без осуде

Одлука судског већа да председник РСК остатак живота проведе у затвору изгледа још скандалозније кад се у виду имају чињенице о злочинима које је хрватска војска пре 13 година, изводећи акцију „Бљесак“, починила у Западној

Славонији и околности у којима је Мартић наредио да се војно дејствује по Загребу.

По подацима Документационо-информативног центра „Веритас“ у дводневној акцији хрватске војске убијено је најмање 283 Срба, међу њима 57 жена и деветоро деце, преко 700 српских цивила је рањено, свих 18.000 становника тог дела РСК програнчано је из Хрватске, а сва њихова имовина опљачкана или уништена.

Непосредно након завршетка „Бљеска“, хрватска страна је српске губитке проценила на 400 мртвих и преко 1.200 рањених.

Напад на Пакрац, Окучане и Липик Хрватска је извела 1. маја 1995. године, у пет сати ујутро, са најелитнијим јединицама (Прва, Друга, Трећа и Пета гардијска бригада ХВ, 123. бригада и јединице специјалне полиције), и у њему је учествовало од 7.200 (податак Министарства одбране Хрватске) до 15.000 (податак Владе РСК) војника и полицајаца.

За одбрану заштићене зоне УН око Пакраца и Окучана, површине 450 километара, биле су задужене снаге УНПРОФОР-а и 18. корпус СВК, са око 4.000 војника, под командом пуковника Лазе Бабића.

Иако је команда УНПРОФОР-а дан раније била обавештена о нападу на зону коју је, по резолуцији Савета безбедности, била дужна да брани свим средствима, „плави шлемови“ на нападаче нису испалили ни метак, већ су се повукли у своје базе и мирно посматрали дводневну трагедију.

Српски војници су напад дочекали неспремни, без добро утврђених положаја, без довољно људства и – без артиљеријског оружја. По мировном Венсовом плану, српски тенкови и артиљерија су се налазили закључани у магацинима УНПРОФОР-а! Практично, Савет безбедности УН прво је краишким Србима гарантовао безбедност, затим их на основу тих гаранција разоружао, а онда их препустио на немилост Туђмановој војсци.

Захваљујући томе, Хрвати су брзо пробили линије српске одбране и Крајишнике принудили на повлачење. Заједно са војском према Сави и мосту спаса у Грађици кренуле су хиљаде цивила. Пошто им је одговарало да Срби оду из Славоније, Хрвати су тај једини излаз из Пакраца, Окучана и околних села према РС намерно држали отвореним, али су избегличку колону све време засипали авионским бомбама, артиљеријским гранатама и ватром из пешадијског оружја. Повремено, упадали су међу избеглице и убијали их, а забележен је и случај да су неколико несрећника прегазили тенком.

Шмрковима спирали списку крв

Да би уклонили трагове злочина, већ 3. маја увече Хрвати су пут затворили за саобраћај, однели лешеве, а коловоз опрали шмрковима и детерјентом. Пошто ни то није билоовољно да се уклоне трагови крви, на неколико места пут је пресвучен новим слојем асфалта.

– На месту званом Пушара видео сам кад су двојица хрватских војника зауставили „мерцедес“ са окучанском регистрацијом, у којем се налазило петоро путника – изјавио је истражним органима у Београду сведок 628/95-1. – Јасно сам чуо њихов разговор и дозивање: „Ходи, има пет Срба, закољи их“. Убрзо је на пут истрчало пет хрватских војника, који су стали непосредно уз возило и из аутомата пуцали у путнике, све док нису испразнили шаржере. Онда су аутомобил с пута гурнули у канал”.

Од најмање 283 убијена, за телима 115 безуспешно се трага ево већ 13 година. Са хрватске стране процурила је информација да је неколико десетина тела српских војника и цивила спаљено у жељезари у Сиску. По истом извору, управо због тога је тадашњи директор Жељезаре, притиснут грижом савести, убрзо након „Бљеска“ извршио самоубиство.

– Испред Нове Вароши, колона је била изложена жестокој ватри из шуме Прашник, која је од пута којим смо се кретали удаљена неколико стотина метара – стоји у изјави коју је један од преживелих сведока (заведен под бројем 628/95-11), дао истражним органима у Београду. – Било је много жртава. Возила су горела. Конвој је често застајао, а кад би нападачи били потиснути, настављао је пут. До канала Струг који је удаљен 4 километра пробијали смо се осам сати.

Видео сам велики број мртвих цивила на путу, по мојој процени 400-450, тако да су возила која су настављала пробој често морала да газе лешеве. Међу њима сам препознао Зорана Вукадиновића и Милана Цицвару.

Да би спречио пад Славоније и покољ цивила, председник РСК Мартић наређује да Вуковарски корпус, по ранијем плану за случај напада на Пакрац и Окучане, нападне Осијек. Након консултација са Београдом, генерал Душан Лончар одбија наређење и дејство корпуса ограничава на бескорисно отварање артиљеријске ватре на циљеве око Осијека.

Изостала је и обећана помоћ Новосадског корпуса Војске Југославије и Бањалучког корпуса ВРС.

Због слабе организације и попуњености људством, изостала је и помоћ суседног Банијског корпуса СВК.

У таквим околностима, Милан Мартић, као врховни командант Српске Војске Крајине, по Уставу и елементарном људском моралу одговоран за животе скоро 20.000 људи, доноје је логичну одлуку да ради одбране људства и територије ракетним системом „Оркан“, који је дан раније из Книна премештен у околину Војнића, гађа Загреб, командни центар агресије.

Ко год тврди другачије, он тврди да су животи хрватских цивила у Загребу вреднији него животи српских цивила у Пакрацу или Окучанима. А њих је хрватска артиљерија немилосрдно тукла чак и 4. маја, након постицања мировног

споразума, којим су Срби признали хрватску окупацију и изјаснили се за добровољно исељавање из Западне Славоније у Србију, што значи да ни у ком смислу нису могли представљати опасност по Туђманову Хрватску, па чак ни за њену „етничку чистоту“.

Навешћу само један пример. Дан након што је под надзором представника УН Јасушија Акашија потписан споразум о добровољном исељавању славонских Срба из Хрватске, мештани Грабовца и околних псуњских села почели су да се окупљају у Грабовцу, како би по плану договореном са представницима УН и хрватских власти кренули на пут иззвичаја, у туђину.

Међутим, по њима је отворена артиљеријска ватра.

Ево сведочења канадског пуковника из састава УНПРОФОР-а Валтера Натинчика, који је надгледао спровођење примирја и безбедног (!?) претеривања Срба из њиховог заједница.

– Ми смо остварили план демилитаризације (сви Срби су већ били предали оружје које су имали примедба Д. Мартића) и требало је да најгледамо слободан одлазак Срба правцем који је такође био договорен – сведочио је канадски официр. – У том тренутку на Грабовац је са хрватске стране испаљено осам минобацачких и 76 артиљеријских пројектила, а уследила је пуцњава из пешадијског оружја.

Овом хрватском чину додатну тежину даје чињеница да споразум о примирју и безбедном исељавању Срба у њихово име није потписао било ко, већ Хрвоје Шаринић, шеф кабинета председника Фрање Туђмана.

Намеће се питање: шта би се дододило да је ситуација била обрнута, да су крајишчи Срби испалили 86 граната по збегу у неком хрватском селу? Вероватно би, по принципу командне одговорности, Милан Мартић добио бар једну деченију робије приде.

Међутим, уместо војног одговора, председник РСК одлучио се за симболичну демонстрацију сile, која у датим околностима није могла да има значај на даљи ток догађаја.

И да је поступио другачије, Мартић вероватно не би спречио пад Западне Славоније, јер је хрватска војска већ у првим сатима агресије направила дубоке пророде у српску територију, али би можда одвратио Туђмана и његове установе од даљих напада на РСК, који су три месеца касније резултирани њеном окупацијом.

Јер, да су 1. и 2. маја Хрвати претрпели масовне губитке у људству, притисак хрватске јавности на државно руководство био би такав да је питање да ли би се оно одлучило на нову агресију.

За уздржаност коју је испољио, Хрвати су Мартића и његов народ убрзо наградили новим, још већим злочинима, а Савет безбедности УН, преко своје хашке испоставе, са 35 година робије!

Злочине над Србима нема ко да осуди

Да не би испало да је на доживотну робију осуђен само због потпуно законите војне одмазде у време „Бљеска“, Мартић је проглашен одговорним и за скоро све злочине које су крајишчи Срби у току рата починили над Хрватима. Најтежи међу њима су убиство тридесетак (занимљиво је да судско веће није утврдило тачан број убијених) Хрвата у Бањину и неутврђен број њихових супародника код Хрватске Костајнице, у октобру 1991. године.

Иако судско веће за две године суђења није успело да докаже директну Мартићеву одговорност за ове и друге злочине, он је проглашен кривим по основу тзв. командне одговорности.

У исто време, председника Хрватске Фрању Туђмана Хашки трибунал не само што није осудио, него није ни оптужио за много веће злочине које су војници под његовом командом починили над Србима.

Бомбардовање Срба није злочин

У којој мери је Хашки трибунал саздан на неправди и на антисрпским темељима, види се и ако се упореде злочини због којих је Милан Мартић осуђен на 35 година затвора, са злочинима које су земље чланице НАТО-а починиле 1999. године бомбардовањем СРЈ.

Агресија на СРЈ извршена је без одобрења Савета безбедности УН и по међународном праву представља школски пример међународног тероризма и злочин против мира, што је тежи злочин чак и од злочина геноцида.

Југославија је бомбардована 78 дана узастопно. На српске градове и села Американци и њихови савезници бацали су око 55.000 авионских бомби и ракета, свеукупне тежине преко 20.000 тона.

Злочинци, које су предводили тадашњи председник САД Вилијем Клинтон и британски премијер Тони Блер, су српске војне и цивилне циљеве гађали бомбама и ракетама са касетним пуњењем, чија је употреба забрањена по свим међународним конвенцијама.

Са очигледном намером да изазову што веће жртве, навођеним пројектилима гађали су су болнице, зграду Телевизије Србије, путнички воз у Грделичкој клисури, цивиле у Варварину и Парагину, избегличку колону албанских цивила на Косову, неколико путничких аутобуса...

У току бомбардовања убијено је преко 2.000 и рањено преко 10.000 људи.

С обзиром да је неколико стотина бомби било пуњено радиоактивним материјама, које ће још деценцијама сејати смрт међу српским и албанским цивилима, стварни број жртава агресије земља чланица НАТО-а на СРЈ далеко је већи. И никада га неће бити могуће тачно утврдити.

Штета причинјена бомбардовањем процењује се на најмање 30 милијарди долара.

Директна последица бомбардовања су и убиство око 3.000 Срба на Косову и Метохији од стране албанских терориста, етнички мотивисан прогон 250.000 Срба из јужне покрајине, спаљивање и минирање 150 православних манастира и цркава и неколико десетина хиљада кућа и других објеката у српском власништву.

Упркос томе што је над српским народом почињен такозвани врхунски злочин, Хашки трибунал је одбио да подигне оптужнице против председника и војних команданата земља које су их починиле, као и против непосредних извршилаца, пилота НАТО алијансе, из чега следи једини логични закључак да убијање Срба, па макар било организовано и масовно, није злочин.

Понајљам, председник РСК Милан Мартић је на 35 година затвора осуђен због три ракете, које су убиле седморо људи.

Те гранате испаљене су у покушају одбране територије која се налазила под заштитом Савета безбедности УН. Бомбе НАТО-а које су сејале смрт по Србији бацане су без одобрења СБ УН, на територију суверене државе, која је један од оснивача УН.

Дана 22. августа 1991. године хрватски полицијаци убили су укупно 20 српских цивила у селима око Сиска. Несрећни људи стрељани су рано ујутро, у двориштима својих кућа, док су се спремали да крену на њиве, да обављају пољске радове. Укупно је у Сиску убијено око 400 Срба, који су хапшени у својим кућама и становима, на улицама и радним местима, одвођени на непознате локације и по кратком поступку ликивидирани. Велики број тела убијених спаљен је у тамошњој Жељезари.

Дана 21. септембра 1991. године Туђманови војници су у Карловцу пресрели и заробили 12 резервиста ЈНА и њиховог старешину Милу Пеурачу. Заробљенике су довели на мост преко реке Коране и наредили им да потрбушке легну на коловоз, са рукама на потиљку. Прво су им пуцали у ноге, да не би могли да беже, а затим извадили ножеве и довршили свој крави посао.

Три пута је главни крвник са Коранског моста Михајло Храстов извођен пред хрватске судове и сва три пута је за овај свирепи злочин награђен ослобађајућом пресудом и овацијама препуне суднице.

У ноћи између 16. и 17. октобра хрватске власти у Госпићу убile су 150 мештана српске националности, међу њима и 48 жена. Након њихове ликивидације, која је обављена у Липовој Главици, несрећници су поливени бензином и запаљени. Угљенисани посмртни остаци њих 19 пронађени су 2000 године у септичкој јами у Дебелом Брду, седморо је пронађено на другим локацијама, а за осталима се још увек трага.

У ноћи између 11. и 12. децембра 1991. године у Паулин Двору код Осијека група хрватских војника ухапсила је 19 мештана српске националности, одвела их у кућу Богдана

Крзмана и, након мучења, ликвидирала. Да би прикриле злочин, хрватске власти су тела убијених потрпale у бурад. Бурад су седам година касније пронађена у Ризвануши код Госпића.

По подацима које има Влада Републике Српске Крајине у избеглиштву, само на подручју Осијека, организованом акцијом, којом су руководили најближи сарадници Фрање Туђмана, Бранимир Главаш и Владимира Шекса, убијено је 180 српских цивила.

Од 11. октобра 1991. до 29. марта 1992. године, у организованој акцији хрватске државе, коју је координирао командант специјалне полиције Томислав Мерчеп убијено је око 1.500 Срба из Западне Славоније и Загреба. Највише њих убијено је у кланицама које су за ту сврху отворене у Пакрачкој пољани и Марином селу.

Мерчепов заменик Миро Бајрамовић је признао да је својеручно заклao најмање 70 Срба и био сведок убиства „око 300”, али га је Жупанијски суд у Загребу ослободио било какве одговорности.

У Вуковару, Барањи и Источној Славонији убијено је око 1.100 Срба. Већина њих убијена је у својим кућама и склоништима, и не могу се третирати као случајне жртве рата, већ као жртве добро испланираног државног терора.

Мада се наведено подручје налазило под заштитом УН и непосредном војном контролом УНПРОФОР-а, хрватски војници су 21. јуна 1992. године напали и окупирали Миљевачки плато у Далмацији. У тој акцији у њихове руке пао је 51 краишки милиционер. Хрвати су 11 њих оставили за размену и одвели у логор, а остале масакрирали.

На телима првих седам милиционера који су разменењи

кости главе биле су смркане, а уши одсечене. Код двојице врат је пререзан оштром сечивом. Исте или сличне ране пронађена су и на телима још 14 касније размењених припадника Милиције Крајине.

Последњих 19 крајских милиционера пронађене је у јами Љут код села Бачићи. Код дванаест њих, главе су биле смркане ударцима дрвеном тољагом, која је, облешљена крвљу и косом, пронађена поред јаме. На преосталих седам тела глава је била одсечена и – однесена као трофеј.

У другој агресији на, гаранцијама УН и међународним војним снагама „заштићену“ РСК, 22. јануара 1993. године, хрватска војска окупирала је Равне Котаре, потпуно уништила села Смоковић, Кашић и Ислам Грчки и убила 326 људи, а све српско становништво програнерила са тог подручја.

Седам месеци касније, 7. септембра 1993. године, хрватска војска злочин је починила у тзв. Медачком цепу. Српска села Читлук, Дивосело и Почитељ сравњена су са земљом, а 96 српских милиционера и цивила је убијено. Међународни посматрачи су известили да су на окупираним подручјима побијени не само сви људи, него и стока, пси, мачке и кокошке.

Дан пре масакра, да би пажњу Крајишника одвукли од планиране акције у Лици, хрватски војници су у Мирлобић пољу код Дрниша убили седморо цивила – пет жена и два старца. Таман толико колико су их „Мартићеве“ ракете 2. маја 1995. године убиле у Загребу. Три жртве пронађене су угљенисане, на ломачи.

У последњој агресији на РСК, операцији „Олуја“, која је завршена њеном потпуном окупацијом и прогоном око 250.000 људи, и након ње, хрватски војници и полицијаци убили су најмање 1.700, а по неким проценама и преко 2.000 српских цивила и војника.

Али све то није билоовољно да Хашко тужилаштво оптужнику подигне и против врховног команданта ових злочина Фрање Туђмана.

Истина, након што је председник Хрватске испраћен на онај свет, из Хага су стигла уверавања да би они подигли оптужницу и против Туђмана, али да их је он предухитрио својом смрћу.

Наравно, у питању је лаж, коју није тешко доказати. Оптужница против Милана Мартића подигнута је 24. маја 1995. године, само 23 дана након гранатирања Загреба.

Фрањо Туђман умро је пет година након гранатирања Книна и свих оних злочина над српским становништвом, посебно у акцији „Олуја“. Да су Карла дел Понте и њени сарадници у случају Хрвата Туђмана испољили ажуности коју су показали у случају Србина Мартића, имали су времена да оптужницу против председника Хрватске напишу равно 79 пута.

Нису је подигли, зато што нису ни имали намеру да је подигну.

Свако поређење хашке казне Милану Мартићу са пресудама које су изречене за злочине почињене над Србима, нови је доказ да Хашки трибунал није правна него политичка институција, која има задатак да

драконским казнама српским политичким вођама и војним командантима, а симболичним казнама муслиманима, Хрватима и Албанцима пред светском јавношћу потврди унапред донету пресуду да су у ратовима који су вођени на развалинама СФРЈ Срби кривци и злочинци, а сви остали, укључујући и НАТО, жртве.

Хрват Дражен Ердемовић, који је признао да је лично убио око 125 људи, осуђен је само на пет година затвора. Зато што је пристао на предлог хашких инквизитора да за своје злочине оптужи Карадића и Младића.

Муслимана Насера Орића, који је, не само као наредбодавац, него и као непосредни извршилац, одговоран за убиство неколико хиљада Срба у Подрињу, Хашки трибунал осудио је на три године затвора. Тек толико да му пресудом буде покривено време које је провео у затвору у Шевенингену.

Албанца Рамуша Харадинаја, команданта терористичке ОВК, којег је чак и Карла дел Понте назвала кљачем и господарем смрти, убрзо након хашшења Хашки трибунал пустио је на слободу. И послao на Косово да својим савезницима Американцима помогне довршење злочиначког подухвата комадања Србије.

Оптужнику против Мартића подигли су зато што је он био председник РСК, а они су институција која има задатак да кажњава и сатанизује Србе. Посебно њихове политичке лидере и војне команданте. Осим тога, са подизањем оптужнице против председника РСК хашки тужиоци су пожурили због процене њихових газда у Вашингтону да ће њеним објављивањем и претећом поруком коју она носи, а уочи од судног напада на Крајину, у чијем планирању и извођењу су активно учествовали, заплашили и деморализати не само Мартића и руководство РСК, него и командни кадар Српске војске Крајине.

Судско веће Хашког трибунала на терет Мартићу ставило је и то што су крајшки Срби 1991. године напали и заузели Кијево, Ловинац, Свети Рок, Љубово, Хрватску Дубицу, Шкабрњу, Церовљане и још десетак насеља у којима су Хрвати били већина, имовину уништили и опљачкали, а хрватско становништво програнерили у Хрватску.

У рату од 1991. до 1995. године хрватска војска и полиција опустошила је и сравнила са земљом више од 1.100 српских насеља. У њима је запаљено преко 40.000 кућа и других објеката. Србима у Хрватској отето је 50.000 станова. Из РСК и Хрватске програнери је више од пола милиона Срба. Али ни све то није билоовољно за хашку оптужничу против Фрање Туђмана, а камоли за организовање суђења и изрицање макар симболичне казне.

Због свега што је наведено, влада у Београду је морала да жестоко реагује на изрицање непримерене, драконске казне председнику Републике Српске Крајине, затражи објашњење за двоструке аршине које (по националном кључу) примењује Хашки трибунал и предузме све мере како би Србе и Србију заштитила од очигледне, неподношљиве хашке дискриминације чије последице ће највише осетити Милан Мартић, остали хашки оптуженици и њихове породице, али и читав српски народ, и то не само ове садашње, него и будућих генерација. То ваљда више ником ко је у добром односима са здравим разумом није потребно посебно објашњавати и доказивати.

Уместо тога, влада Војислава Коштунице, Бориса Тадића и Млађана Динкића наврат - нанос је пожурила да у српску тамницу смрти у Хагу испоручи нове сужње, Здравка Толимира и Властимира Борђевића. Двојицу генерала. Једног војног, једног полицијског. За сваки случај.

Да се досовски ментори и финансијери из Вашингтона и Брисела, који су власници хашке инквизиције, не наљуте због њиховог евентуалног погрешног избора.

То што ће суђење и пресуда генералима Толимиру и Борђевићу бити нова фаза бруталне сатанизације српског народа и што ће се и њихови двојица у Србију вратити у мртвачком сандуку, за Коштуницу и Тадића није важно. Па они су у протеклих седам година више пута доказали да су због очувања својих фотеља спремни да жртвују читаву Србију.

Прикривање истинских злочинаца

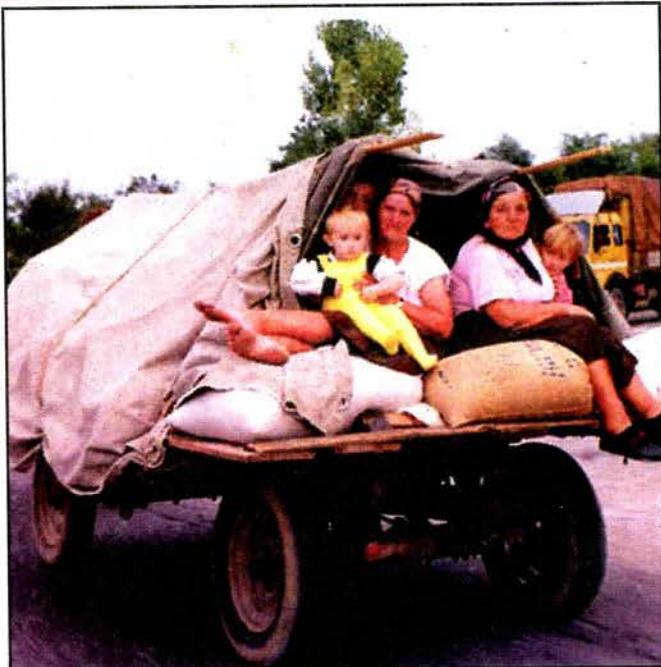
Пише: др Бранко Надовеза

Пресуда Хашког трибунала Милану Мартићу од 35 година затвора представља доказ не само елементарног непознавања ситуације на месту догађаја (историјске и конкретне) већ и претварање суда у лакрдију.

Наводно етничко чишћење Републике Српске Крајине, где су страдали Хрвати, доказ је неизбједности суда. Јер на територији Републике Српске Крајине од почетка њеног успостављања, Хрвата није било ни 5 одсто, и то углавном старијих људи, јер су млађи миграли ка економски развијеним центрима још пре сукоба, па о каквом геноциду може бити реч.

Професор Ренео Лукић, са Универзитета у Торонту, објавио је више радова у којима истиче да је Хрватска све време ужivala помоћ САД, нарочито у периоду 1993–1995. Откуд онда може бити донета оптужница и пресуда против Милана Мартића. Поред радова о распаду Југославије, професор Ренео Лукић је написао интересантан рад „Спољна политика Клинтонове администрације према ратовима у Хрватској и Босни и Херцеговини (1993–1995)” (Часопис за сувремену повест, број 1, Загреб 2006). У том раду, врло стручном и пуном информација, Р. Лукић наводи да су САД цело време кршиле резолуцију УН у корист Хрватске, против РСК, „Стратешки циљ Вашингтона темељио се на подупирању хрватских војних снага како би се ефикасно бориле против Срба”, пише Р. Лукић.

За амбасадора САД у Загребу Питера Галбрајта пише: „Његова динамичност, његова сигурност и слободно изражавање, задивљујуће за народ навикнут на опрезне фразе, брзо су увериле хрватске државнике и јавност да ће од Сједињених Држава доћи велике иницијативе”.

Наводи се да је фирма из Вирџиније „Military Professional Ressources Inc”, отворено наоружавала Хрвате, кршећи ембарго. Р. Лукић пише „МРПИ је брзо започела сарадњу с хрватском владом. Хрватске официре тако су саветовали прави професионалци и користили су те вредне савете за обуку своје војске. Истовремено је Хрватска преузела амбициозан Програм наоружавања. Америчке обавештајне агенције сматрају да је Хрватска потрошила око милијарду долара за куповину оружја на светском тржишту. Та набавка извршена је углавном од бивших чланица Варшавског пакта, иако је мрежа наоружавања успостављена и са Ираном”.

У чему је онда смишо оптужнице и пресуде против Милана Мартића. Ваљда у томе што је покушао да се брани. Јер управо његова политичка моћ у РСК у периоду 1993–1995. била је највећа. Хрвати се хвале „Бљеском” и „Олујом”, а заправо из тих операција стоји САД. „Промена војне равнотеже у регији, постигнута након хрватске акције којој су Сједињене Државе придонеле, имала је повољне учинке за америчку дипломатију”, пише Р. Лукић.

Посебно се истиче улога Ричарда Холбрука на страни Хрватске. „Успех дипломатије, коју је водио Ричард Холбрук, објашњава се употребом сile, победом хрватских и бошњачких снага на терену и мудро дозираним бомбардовањем током јула и августа 1995 (операција Deliberate Force)”.

У чему је онда крвица Милана Мартића, по свим тачкама оптужнице и пресуде? Напротив, Милан Мартић је био потпуно политички немоћна личност, учинио је што је могао, а из наведеног се види коме би се требало судити.

ЉУДИ НА КРСТУ

Пише: Мирослав Тохоль

На позив „Велике Србије” да изнесем став поводом пресуде Хашког трибунала некадашњем председнику Републике Српске Крајине Милану Мартићу најпре сам помислио: има ли живог Србина, да ли ће се такав уопште родити, да пресуду од тридесет и пет година, изречену Мартићу, није и неће доживети као завршни печат на политику сатирања једног дела српског народа над којим је у двадесетом веку почињен усташки геноцид у две фазе, оног народа Српске Крајине на чијем челу је у одсудним тренуцима његове дуге историје стајао Милан Мартић? Шта да кажем а да не поделим оштре гнушење и презир према „светској правди”, према судском „писану историју” чији смо непосредни сведоци? Одлучио сам да, уместо белешке о тренутном утиску, прелистам своје ратне бележнице и ево резултата: заборављена прича о двојици живих српских мученика, Мартићу и Карадићу, које су заувек спојиле историјске недаће у којима су се нашли делови српског народа издељени мањим или већим рекама, далекосежнијим и краткорочнијим визијама, интересима и „политикама”. Суочавање са прошлопићу, оном која се темељи не на подметању апсолутне кривице, већ на голим чињеницама, свакако да ће деловати сурво и болно, али шта је – ту је, једном се истини мора погледати у очи.

Дневничке белешке испод овде наведених датума свакако да су у целовитој верзији увек опширије, оно што се овде наводи понекад је само успутна опаска у оквиру ширег приказа догађаја. При избору записа у својој ратној архиви руководио сам се једино електронским претраживачем кључне речи „Мартић”. Нека то, за сада, буде скроман донос бесмртној правди.

Понедељак, 5. август 1991.

Слободан Милошевић се успротивио слању европских посматрача у Крајину. Србија неће потписати такав споразум, јер Туђманова власт није у сукобу са Србијом, већ са институцијама савезне државе. И Милан Мартић је против долaska посматрача. О прекиду ватре могуће је разговарати, већи Мартић, тек пошто се усташка милиција повуче из српских подручја. Ханс Ван ден Брук, Пинејро (Португалија) и министар Пос (Луксембург) два пута дана сударали су се са том истином. По одласку, Ван ден Брук констатује да српска страна одбија европске посматраче. Тај „подивљали швапски пас”, како га назва једна од мојих сарадница у „Јавности”, сутра ће европској „дванаесторици” поднети извештај о „неуспешној” југословенској турнеји.

Понедељак, 18. децембар 1991.

Признаћемо их пре Божића, отворено је наговештавао Ханс Дитрих Геншер; Србија не може остати некажњена. И то, немачко признање је стигло! Немачка је преузела европско кормило. Низ судбоносних догађаја тиме је отворен и за Европу. Нису сачекали ни одлуку Арбитражне комисије Роберта Бадинтера. Шта ће ту међународно право?! Немачки експерти исписали су хрватски уставни закон изгласан у Сабору пре две недеље. Аутономија је, по том закону, резервисана само за поједине српске општине у Хрватској. Крајине нема. Сваки пут кад Мартић запева српску химну, мораће да пева и свечану хрватску песму „Лијепа на-

ша”. Сваки пут кад Срби истакну на зид двоглавог орла, обавезни су да истакну и шаховницу! Само, ја у то не верујем.

Понедељак, 19. јул 1993.

Након двосатне седнице у згради бањалучке општине, покурисмо у Книн. Паклена је врућина. Са Н. полемишем у колима о природи наше националне емиграције у Америци. За Србе је од животног значаја политичко организовање око умереног центра, плус крила. Карадић управо разговара с Матом Бобаном у Челебићу код Грахова, пријужиће нам се. Синоћ је обављена размена заробљеника, пуштани су на слободу новинари „С-канала” Тадић и Пејановић, још нисам стигао да се сртнем са њима. Успут Мартић саветује да сачекамо остале, и да заједно уђемо у град. Заустављамо се у Стрмици, испод вијадукта. Овде, надомак Книна, рођен је Милан Бабић. У Стрмици крај Грахова све је војска Момчилова!... У дугој колони стижемо на Тврђаву, ту је резиденција крајинске владе. Дочекују нас погачом и солју. Почиње заједничка седница влада двеју српских држава. Присутно је четрдесетак људи. Западе ме да седнем до младог владике Лонгине. Родом је са Романије, из околине Олове. Ипак, од Крајишника најимпресивније делује Мартићева фигура. Премијер Бјеговић је нарцисoidни прагматичар, инжењер од каријере. Не знам шта нарочито да кажем о Паспалију; језик којим говори језик је ревностног чиновника. Зову ме спрат ниже, доле у кафани седи Бабић с двојицом момака. Част ми је. Али, воље бих да нисам упознао импозантну Бабићеву озлојећеност. Веома је речит, интелигентан, али озлојећен и можда изгубљен за даљу политичку борбу пре него што би намирио интерне рачуне. Покушавам да разговор с њим усмерим на шалу, али он има потребу да критикује, а у ствари да се изјада.

По свршетку церемонијалне седнице, заказан је митинг на книнској железничкој станици. Тек овде се открива права сврха нашег доласка: противтежа хрватској свечаности отварања новоизграђеног понтонског моста у Масленици и аеродрома у Земуну. Влада велико узбуђење. У маси на-

спрам говорнице пронашао ме је новинар „Политике“ М. Четник и људи из кинеског радија. Карадићев говор могао би да се сведе на ону реченицу коју је изговорио на почетку: „Вама нико ништа не може, осим Бог, а он неће јер сте ви његови!“

Субота, 9. октобар 1993.

У Белом Манастиру заседа краишкa скupština, баш на Михољске задушнице. Извесно је да је постигнут споразум о подели Крајине на три регије. На питања о одговорности за збивања у Медачком Цепу, Горан Хаџић подноси извештај о спољној политици, бригадни генерал Миле Новаковић о тренутној војној ситуацији, а Милан Мартић о безбедносним околностима. У процесима, како их историчари називају, „дугог трајања“ само се српско разједињавање одвија на краткој стази.

Среда, 1. децембар 1993.

Данас, или сутра, кад ли, истекао је рок за подношење кандидатских листа за никољданске изборе у Србији. За власт је, којег ли ужаса, заинтересован чак стотину тринаест странака. Од оних са комунистичким предзнаком до оних које ни саме нису начисто ни ко су нити зашто су. Понављају се одједном пароле које смо ми узвикивали пре равно три године. Социјалисти, као најмоћнија партија, збаце на тренутак кошуљу и покажу ко су. Сви су одједном пуних устију наше борбе, наших ратних, политичких и националних циљева. Можемо ли, питам се, међу њима препознати себе. Где они раније бејаху; како то да их нисмо запажали?! Они, хоће да увере бираче, кормиларе политичком и оружаном борбом српског народа у Босни и Крајини! Заболеће нас и глава, и шија, и кичма, од тога! Заболеће нас душа. Ујединићемо се, а онда ће се, као и наша национална република, и наша национална странка, наш покрет, утопити у ништа, у лењу и самозадовољну празнину и политичку тупост. Као што је, сад, стао иза Милана Мартића („предлог групе грађана“) на предстојећим краишким општим изборима, Милошевић ће сутрастати иза ко зна кога на изборима у Републици Српској. Мартић му га дође као резултант својеглавог Бабића, на једној, и снисходљивог Хаџића, на другој страни. Пет минута траје Мартићев реклами спот у просеку на сваких пола сата програма државне телевизије. Мартић је, доиста (то сам, ваљда, већ рекао) једна од најимпресивнијих краишких политичких фигура, али бојим се да ће и Мартића јефтино потрошити.

Среда, 8. децембар 1993.

Радован и Остојић су, по страначком послу, у прекоунској Крајини. Као и пре три године, мобилишу Србе, позивају на јединство, помињу уједињење. Милан Мартић седи у првом реду. Да ли је Мартић и наш кандидат? Наравно. Тако је хтео Слоба. Мартић је сасвим у реду, но да ли је и ин-

струментализација Карадића у реду!? И нехотице, Карадић други пут против Бабића. Оба пута, наводно, у интересу целине српског народа. Ја не мислим да тако треба.

Понедељак, 13. децембар 1993.

На првим председничким и парламентарним изборима у Крајини Бабић је добио највише гласова. Мартић упола мање.

Понедељак, 24. јануар 1994.

Први незванични резултати поновљених избора у Крајини говоре о Мартићевој предности у односу на Бабића.

Четвртак, 24. фебруар 1994.

Гужва код моста на Сави у Старој Грађишици. Батаљон УНПРОФОР-а за специјалне намене (око хиљаду војника, аргентинских, јорданских и непалских) опремљен са четрдесет окlopних транспортера и тридесетак возила у рано јутро блокирао је пролаз између Окучана и Старе Грађишице, и прилаз мосту који од недеље контролишу Мартићеви људи. Западна Славонија, јучерашњом Акашијевом наредбом из Загреба, одсечена је тако од Крајине и Републике Српске. УНПРОФОР одавно у Крајини манифестије окупацију силу. Бојазан да би, користећи се ваздушним нападима НАТО против српских јединица у околини Сарајева, Хрватска могла да крене у напад на Окучане нагнала је Мартића да, у договору с Радованом и генералом Младићем, преузме мост у своје руке отварајући могућност за садејство у одбране. И премда се у јавности ствара утисак о порасту тензија, доћи ће засигурно до обостраног попуштања, али и до извођења ствари на чистац.

Среда, 16. март 1994.

Виталиј Чуркин је поново у Београду. Разговара са Радованом и Мартићем. Затежу се односи између Француза и Немаца. Не може се оспорити допринос Немачке разбукања рата у бившој Југославији, веле, Французи. Париз је упутио хуманитарну помоћ Београду. Не, не! Не сме то кренути на ту страну! Мало су се касно сетили.

Уторак, 22. март 1994.

У Загребу, Краишници преговарају са Шаринићем и Дегорицијом о прекиду ватре, о неком трајнијем примирју. Сусрет у руској амбасади у Загребу утваничио је Чуркин. Мартић је послao министра одбране Ракића, генерала Новаковића и С. Јарчевића; присуствују и амбасадори, норвешки, немачки и амерички. Пауза за одмор и консултације, после дванаест сати рада („није прошао ни минут а да две стране нису разговарале о нечemu“, вели Чуркин) и, уместо најављеног наставка у ноћ, следи заједничко саопштење о прекиду преговора и најава евентуалног наставка за недељу дана на истом месту. Јарчевић даје бледо тумачење наводног напретка: делегације су се сложиле у оцени да је за обе стране доста рата и проливања крви.

Недеља, 15. мај 1994.

Ручамо у раскошном соцреалистичком ресторану с храстовим намештајем и кристалним шишаркама периферне расвете грандиозног централног лустера обешеног изнад мале фонтане у приземном округлом холу конгресног центра у Јалти. Рогозинова супруга Тања позива ме за сто око којег седи мноштво Руса, новинара и чланова руске делегације. Упознаје ме с њима, представивши ме као министра Срба у Босни. Човек који ми се представио као Владимир Мукусјев, бивши депутат, једва дочека: „Српски милиционари у Крајини убили су двојицу руских новинара, Ногина и Куриноја!“ Гледам га с чуђењем, а он чак помиње имена и локације, и доводи Милана Мартића у везу са убиством. У његовом поступку одмах сам намирио са које стране ветар дува. Тврди Мукусјев, био је на челу парламентарне комисије која је на терену истраживала случај. Нестали руски новинари, према његовим налазима, враћајући се из правца хрватских положаја код Костајнице, упали су у српску заседу и тада су рањени. Докрајчили су их када су, наводно, открили њихов идентитет, затим запалили возило, које су ка-

сније покушали да утопе у реци, а затим закопали. „Поднео сам извештај Јељчину”, вели Мукусјев, „а он је запретио да се с таквим информацијама ни по коју цену не иде према јавности.” Тамнопут човек, масне црне косе, четрдесетих година, буљавих очију, непријатан и ненаклоњен. Његовом изненадном причом провејавао је дух оптужбе на цео српски народ, слично као што то раде и западни плаћеници у Београду. Након тог кратког разговора избегавајемо један другога, избегавајући узајамну близину. Разговарају на кратко с њим, поново, али о сасвим другим стварима, у згради аеродрома у Симферопольу, у повратку. И разићи ћемо се чак и без учтивог поздрава.

Четвртак, 26. мај 1994.

Мукусјев, ког сам упознао на Криму, у провладином листу „Известија” износи сензационалну верзију о погибији двојице руских новинара у близини Костајнице. „Убили су их Мартићеви људи”, вели. Причом поново провејава ненаклоност и злорадост. Соловјев, новинар телевизије Останкино, који се такође активно бавио истрагом о погибији двојице својих претходника, у Комсомолској правди демантује Макусјевљеве наводе и целу његову верзију доводи у питање. „Гажење преко мртвих није најбољи начин за стицање популарности”, поручује Соловјев Мукусјеву.

Недеља, 17. јул 1994.

Карадић је у Петровцу, са патријархом и епископима, Мартићем и Крајишником, и из порте обновљеног храма Светих апостола Петра и Павла недвосмислено поручује: „Све што одлучимо, биће воља народа!” Будемо ли, рекао је, под притиском морали да се изјаснимо за да или не, Скупштини ћемо јасно сугеријати да одбије план Контакт групе. Тиме коће да каже: има да ме оставите на миру, на капитулацију нисмо спремни и ја лично не могу да је потпишем, без обзира на све последице. Из масе се затим издвајају прваци дванаест западнокрајишких општина, па у разговору с њима Радован шаље још један сигнал: „Ако будемо присиљени на наставак рата, потрудићемо се да тај наставак буде жешћи, пошто је у рату овог типа исход без преваге практично немогућ. Мобилисаћемо све потенцијале, чак и жене, прогласићемо ратно стање, изабрати ратну владу... Ако велике сile кроз понуђени план не гарантују и крај рата, зар бисмо смели ризиковати да непријатељу уступимо многе територије и многе стратешке позиције за које бисмо, у наставку, морали поново ратовати??”

Среда, 27. јул 1994.

Генерал Грачов стигао је у Ердрут. „Здравствуйте, салдати!” – узвикује пред почасним стројем. „Бог ти помог'о!” – отпоздравља часна крајишка војска. Затим Мартићу и Микелићу уручује званични Јељцинов позив да посете Кремљ. „Бог ти помог'о, генерал-министре!”

Петак, 5. август 1994.

„Русија поздравља одлуку председника Милошевића о дистанцирању од лидера босанских Срба који су одбили план Контакт групе” – изјавио је Виталиј Чуркин наговестивши могућност укидања економских санкција против Србије уколико се доследно спроведе одлука о раскиду са Босном, односно доведу страну посматрачи на границу. „За сада, колико ми је познато, однос Београда према разменштању посматрача био је негативан.” И по Чуркиновим речима, Милошевић је „најлегитимнији српски лидер”, а „нова позиција Београда у значајној је мери резултат активности Русије”. Дува под крила, као да постоји виши или нижи степен легитимности, као да московски политички протекторат није евидентан. „У датој етапи ми не видимо велике разлоге за разговоре са руководством босанских Срба” – сведочи Чуркин о одлуци о замрзавању контаката, јер „како је показало заседање њихове скупштине, они су пошли другим путем. „Чуркин би да нас једини на пет минута!” – вели Радован. „Мировни план је поделио Србе” – констатују поли-

тички кругови у Француској и с опрезом подржавају Милошевића. – „Треба искористити тај замах и играти на Милошевићеву карту!” „Сигнал из Београда је вредан пажње, али треба сачекати прелазак с речи на дела” – поручује Кинкл. „Руководство босанских Срба, чија највећа дела међународна заједница прати са гнушањем, на крају ће бити у тоталној изолацији” – ликује Шваба.

Новинар Миша Глени овако гледа на новонасталу ситуацију: „Једна од најзатегнутијих фаза кризе наступила је сада када се Србин усмерио на Србина. Сукоб између Београда и Пала је борба на живот и смрт коју ће или председник Србије или председник босанских Срба изгубити.” „Осећам се веома спокојно” – објашњава Радован. – „Радим оно што морам. Реците, ако постоји други начин, прихватићемо га. Али, нема другог начина! Да су нам дали Брчко, сада бих страшовао за поделу унутар нас. Бањалука би можда тражила да се план потпише. Овако, ако се цела Крајина мора провлачiti испод вијадукта у Брчком... Милошевић не схвата да је у питању процес. Међународни фактори ће и даље планирати и претити. Наше је да се не дамо, а батина има два краја. Душмански је и некоректно то што нам власти у Србији чине. Преварили су се: овакав напад није могућ у вишепартијском систему. Ми, међутим, на мајку не смејмо ударити! И то ће дати резултате. И то већ даје резултате!”

Јесен, и огањ у желуцу. У огњу големе братске издаје, готово је незапажено пала јучерашња вест с Плитвица да крајинска скупштина подржава наше ставове о плану Контакт групе. Именујући специјалну делегацију, подржава реализацију пројекта о уједињењу и придржује се нашој иницијативи упућеној скупштинама Србије и Црне Горе за уједињење српских земаља. Свестан како непријатељи могу да заиграју још само на карту унутарсрпског расцепа, Милан Мартић се заложио да се ка уједињењу иде што је могуће брже. И Мартић и премијер Микелић налазе да треба да се састану државна руководства српских земаља и да се са свих аспеката осмотрят шта да се ради. Одлука није ни преноћила, а већ је опозвана!

Среда, 10. август 1994.

Радован је са Мартићем у Зворнику, са Микелићем у Бијељини. Навече ми каже: „Милошевић је до сада смо се посвајали четири или пет пута, али никад овако.”

Субота, 20. август 1994.

Одмах после разговора с Акацијем, Радован и Крајишић запутили су се у Книн. Из истих стопа. Дочекали су их Мартић и Војнић; треба да „испеглај”, не само Предлог за уједињење (изнедрила га је наша скупштина на претпоследњем, у начелу прихватила крајинска на последњем, а верификовала парламентарна делегација на потоњем заседању нашег парламента), већ и цео редослед потеза и све реалне изгледе, да окрепе Мартића и да истраже могуће реперкусије тренутне ситуације на заједничку одбрану. Јуче је Мартић изјавио (ако су га и злонамерно цитирали, он није демантовао) како „уједињење засад није реално”. На истој страници новина два опречна мишљења! Радованово и Мартићево.

Навече, колико видим према вестима из Книна, нема најочитијих измена у тексту Предлога за уједињење. Сматрајући да је право народа на самоопредељење, односно право народа да слободно одреди свој политички статус, историјско, природно и неотуђиво; потврђујући да је принцип сталног суверенитета народа и нација на територијама на којима живи гаранција националног, социјалног, културног и економског развоја; налазећи да су то право и тај принцип озакоњени у бројним документима Организације уједињених нација, тексту и конференцији о бившој Југославији; констатујући да су Република Српска Крајина и Република Српска државни ентитети који су, након сецесионистичког комадања Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, настали оваплоћењем права на самоопредељење и

принципа перманентног суверенитета народа и нације и да имају право да одлуче о својој држави, скупштине Републике Српске и Републике Српске Крајине одлучиле су да упуте Предлог за уједињење Републике Србије, Републике Црне Горе, Републике Српске и Републике Српске Крајине у једну државу. 1. Упућује се позив скупштинама Републике Србије и Републике Црне Горе да прихвате предлог о уједињењу у једну државу и да размотре процедуру и услове под којима би се обавило ово уједињење. 2. Задужује се заједничка делегација скупштина Републике Српске Крајине и Републике Српске да што прије отпочне разговор са представницима скупштина Републике Србије и Републике Црне Горе како би се израдила декларација о уједињењу, као и нацрти других релевантних документа. 3. Заједничкој делегацији даје се рок од мјесец дана да обави овај посао и послије тога обавијести двије скупштине о резултатима преговора.

У Кистању, Мартић показа на Радована и Момчила и рече пред скупом како „српски народ до сада није дао боље синове“. Наравно, раме уз раме с њима је, бар што се мене тиче, и Милан.

Четвртак, 1. септембар 1994.

У паузи скупштинског заседања питам Радована има ли штогод новог из Београда. Преко Мартића, Милошевић нам је цинично поручио, вели, да сада немамо никакав потез. „Шта ће нам потез, ми настављамо да живимо и радијмо!“ Мартић је и синоћ и јутрос био тамо, четири-пет сати трајао је разговор са њим у Зворнику. Могуће је, наводно, да ће, на руску иницијативу, ускоро доћи до незнاتних корекција на предложеном мапи, али то више не значи ништа. План „Контакт групе“ је мртав. Само га они у Београду одржавају у животу.

Понедељак, 26. септембар 1994.

„Почео је прави рат између српских лидера“ – вели Краишник. Мисли, вероватно, на јучерашњу седницу главног одбора Бабићевог СДС-а у Топуском. Ударио Бабић по Мартићу и Војници, оптужује их за стварање неформалних центара моћи, координираних на Палама и неким у Београду, за форсирање тренутно нереалне политике уједињења Републике Српске са Крајином. Сложисмо се, ипак: укупна ситуација данас изгледа боље него јуче.

Четвртак, 13. октобар 1994.

Милошевићев позив у Београд упућен преко Мартића: „Нека дођу ако имају нешто ново да кажу!...“

Недеља, 20. новембар 1994.

Савет безбедности једногласно усваја резолуцију о проширењу мандата Северноатлантске војне алијансе и на Крајину. У току заседања стигла је и Туђманова сагласност да авијација НАТО у наредних недељу дана може деловати на „хрватском територију“. Шта значи Туђманово „наредних недељу дана“? Синхронизован хрватски напад на заштићене српске зоне? Наводно, по већ финализованом плану за ваздушне ударе наћи ће се аеродром у Удбини. Резолу-

ција се, веле, неће примењивати ретроактивно, но из поверијивих извора цури да је само питање када ће авијација НАТО ударити по Удбини. Да ли ће и Туђман тада кренути у напад на земљу? Хоће ли евентуални напади авијације бити упозорење да краишака одбрана није дозвољена?

Мартић оспорава разлоге за доношење резолуције, тражи посматраче на граници са Републиком Српском како би се утврдило да Краишници не прелазе у борбе око Бихаћа, постиже договор са плавим шлемовима да се писта аеродром блокира тешким камионима. Ипак, резолуција јасно говори да су чланице Савета одавно постигле консензус о авнојским границама Хрватске и Босне. Цела прича је, dakle, у сфери политике: приволети Србе у Крајини да прихвате понуде из Загреба. Без сагласности Београда ствари не би могле стићи ни до пола пута који су већ превалиле! Шта значе захтеви Београда (В. Јовановић) да се Срби „врате у Устав Хрватске“? Шта друго значи сагласност Русије на текст резолуције? Русија ни Кина нису се уздржале при гласању, барем толико, пошто Русија није искористила право вета.

Понедељак, 21. новембар 1994.

У раним поподневним сатима авијација НАТО бомбардује Удбину. Тридесет и девет борбених авиона – америчких, и по два британска и холандска – истреса бомбе на писту, хангаре и противваздушне батерије у околини. Са земље узвраћају ракетном ватром; сви авиони враћају се у италијанске базе. Биланс: један убијен, седмора рањених. Зар јучерашње званичне тврђње нису искључивале одмазду? Зар Мартићев договор о блокади писте није био пуко замјавање? Циљ напада је, очигледно, онеспособити писту за употребу. Сигнал Хрватској да крене у агресију? Акаши и генерал Де Лапрел признају у Загребу да су напади били неопходни и да су они лично покренули авијацију. Акаши је, признаје, унапред обавестио Милошевића. „Уколико зарећене стране схвate праве немере ове ваздушне акције, и same ћe се сложити како се ради о врло ограниченој нападу, пропорционалном и са прецизним циљем.“

Четвртак, 24. новембар 1994.

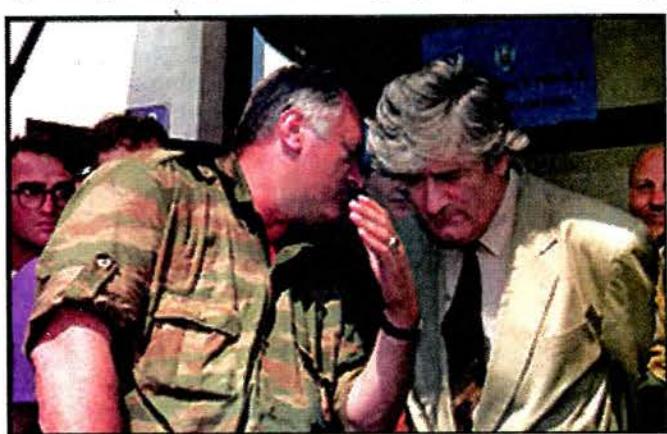
Синоћ је завршен тројни састанак у Београду. Сем Милошевића и министра В. Јовановића, разговорима су присуствовали Акаши, Де Лапрел и Милан Мартић. Бомбардовање Удбине представља тежак ударац мировним напорима и подстицај снагама рата, казао је Милошевић. Нико, вели, не оправдава нападе на „заштићену зону“ Бихаћ, као што не може правдати ни нападе из „заштићене зоне“. Српска војска Крајине и Мартић лично, по Милошевићу, морају да се одупру снагама које настоје да Крајину увуку у рат управо при врхунцу преговора са Хрватском о нормализацији међусобних економских односа. Мартић се правда како су „орлови“ са Удбине полетели захваљујући самоволији, због које је смењен надлежни официр. Обећава да његово људство с оружјем неће прелазити границу према Цазину.

Недеља, 25. децембар 1994.

„Напади на Бихаћ избрисаће наш потпис на споразуму о прекиду ватре“ – саопштава Изетбеговић у Зеници. – „Наша армија одговориће на другим фронтовима.“ Зна да су то „Мартићеве и Абдићеве снаге које народ назива Абдићевим четницима“, али свеједно; подозрева да су „Срби потписали споразум да би умирили остале фронтове и појачали притисак на Бихаћ.“

Среда, 25. јануар 1995.

Пред Малим домом почасни строј: „Долази Мартић“ – кажу с поносом. Наслућују, ваљда, како председник Српске Крајине стиже, да би пред светом, и тобом, мили Београде, демонстрира истинску близост с браћом, једнако преварен и слично издат. А ти скочкани младићи и малобројни и изненадни гости делују некако нестварно, зачујујуће. „Помоз Бог, јунаци!“ и „Бог ти помог' о!“ – део је зимског амбијента, церемонијал раног јануарског преподнега.

Реакције на пресуду Милану Мартићу

Политичка пресуда западних моћника

- „Пресуда председавља најраду за оружану сецесију Хрватске”, каже адвокат Милованчевић. „Ако је злочин испаљивање две ракете на Загреб, није ли већи злочин испаљивање 1.000 граната на Книн”, тиши академик Чавошки. „Односно је утицај да Срби на свим нивоима морају да буду проглашени кривима”, оцењује адвокат Томашевић. „Хашки трибунал ће у наредном периоду бити велика опасност не само за останак РС, већ саме Србије”, упозорава Дреџун

Прогони, убиства, притварање, мучење, нехумана дела, окротно поступање, напади на цивиле, депортације, присилно премештање несрпског становништва, безобзирно разарање насеља и верских објеката, плъачкање имовине... Ово су само неке тачке оптужнице, којом је Хашки трибунал осудио некадашњег председника РСК Милана Мартића на 35 година затвора због злочина над Хрватима и муслиманима у Кинеској Крајини, западној Босни и Задгребу, у периоду од 1991. до 1995. године. Звучи невероватно да Трибунал није нашао за сходно да Мартића, у циљу „правде и права”, осуди и за истребљење. Једна од најстрожих хашких казни изазвала је бројне реакције српске јавности.

Проф. др Славенко Терзић, експерт сведок за историју Милошевићеве одбране и експерт сведок за историју Босне и Херцеговине у процесу против генерала Станислава Галића, сматра да је пресуда Милану Мартићу драконска и да нема сумње да је изразито политичке природе.

– Када се упореди Мартићева пресуда са пресудама неким хрватским генералима или муслиманима, а да не говоримо о ставу Трибунала према косовским злочинцима, као што су Харадинај и његови сарадници, онда је свима све кристално јасно. Хашки трибунал овом пресудом показује да, заправо, суди српским националним тежњама за стварањем јединствене националне државе. Пресуда Мартићу се идеолошки у потпуности надовезује на пресуде аустроугарских судова српској интелигенцији и водећим политичким људима у Хрватској и Босни и Херцеговини, уочи и током Првог светског рата. Најслјиковитији је пример великог процеса у Бањалуци. Више је него јасно да је Хашки трибунал политичко средство које има за циљ да компромитује све српске историјске тежње за уједињењем у једну националну државу, а да аболира, пре свега, великохрватски политички пројекат и стравични геноцид над Србима у Другом светском рату. Ово је, заправо, аболиција Хрвата за Јасеновац и, у неку руку, рехабилитација нацистичко-усташке идеологије. Суди се жртвама, а не кривцима. Подсећања ради, у Хрватској је 1948. године, после стравичног геноцида, било још увек око 15 одсто Срба и они нису добили никакву аутономију, а 8 одсто припадника албанске мањине у Србији добило је аутономну косовско-метохијску област. У неким деловима Хрватске, као што су Лика, Банија и Кордун, Срби су били готово стопроцентна већина становништва, па нико није водио рачуна о њиховој политичкој вољи, а оснивачи и

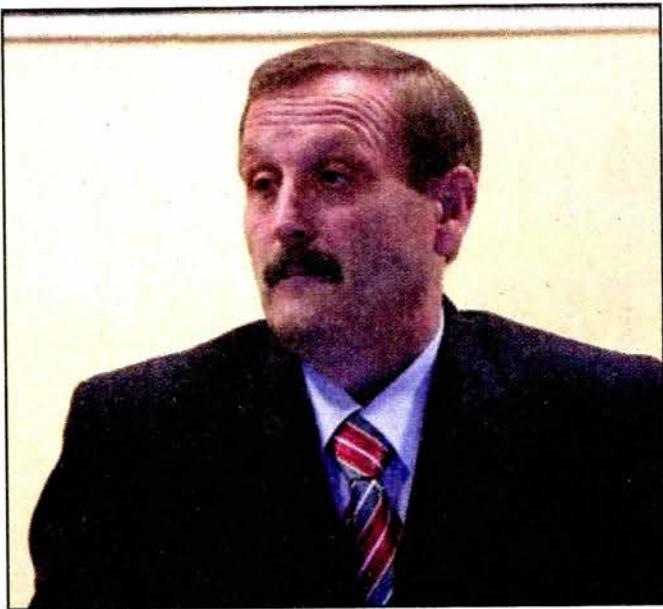
ментори Хашког трибунала сада узимају као закон политичку вољу албанске мањине у Србији – закључује Терзић.

Академик Коста Чавошки оцењује да пресуда Милану Мартићу треба да оправда етничко чишћење које је Хрватска, по савету и уз помоћ америчких ментора, извела маја и августа 1995. године.

– Тај злочин, који због етничког чишћења има и елементе геноцида, није као такав предмет хашке оптужбе, али је Трибунал нашао за сходно да осуди једну од жртава тог злочина. Ако је испаљивање две ракете на Загреб ратни злочин, није ли много већи злочин испаљивање 1.000 граната на Книн, почетком августа 1995. године? Већ ова несразмера у оптужбама и пресуди коју изриче Хашки трибунал показује да је тај суд пуко изругивање праву и правди, па стога, осуда Милана Мартића не представља правни него срамни политички акт – каже Чавошки.

Миломир Шалић, адвокат, бивши судија Војног суда, наводи да Хаг, по који пут, примењује двоструке аршине у приступу правди и праву.

– Ово је потпуно неразумљива одлука. Доказ за пресуду су неформални садржаји, информативне емисије, новински чланци. Изречена пресуда нема никакве везе са Мартићем. Ако је крив за бомбардовање Загреба, онда би они који су

бомбардовали Београд требало да добију 300 година робије. По том њиховом праву значи да он није смео да предузме никаква средства да заштити свој народ од хрватских напада. И опет се понавља иста прича, а то је да Хашки суд има политички приступ према свим Србима, хашким оптуженицима – закључује Шалић.

Драгољуба Томашевића, адвоката, не изненадијује пресуда Хашког трибунала којом је Милан Мартић осуђен на 35 година затвора.

– Општи је утисак да Срби на свим нивоима морају бити проглашени кривима. Сасвим је разумљиво да је то обрачун Запада са Србијом који је почeo распадом СФРЈ, а финализован бомбардовањем Београда. Да би задобио неку своју позицију, Хашки трибунал је прво кроз осуду Биљане Плавшић издејствовао да она оптерети и друге Србе. Затим, покушали су да осрамоте и осуде Слободана Милошевића, а кроз притисак на Војислава Шешеља хтели су да сломе Србију. Тако да је ово очекиван сценарио. Казна такве врсте представља одмазду према српском народу и лидерима који су желели да заштите територијални интегритет и суверенитет своје земље. Све је ово у сврси осуде српског народа и ја очекујем да ће се то десити и са другим Србима који се налазе у Хагу – говори Томашевић.

Нема правде за Србе

Гојко Ђого, књижевник, објашњавајући дешавања у Хрватској, истиче да је пресуда Милану Мартићу срамота Хашког трибунала.

– Мартић је проглашен кривим за напад на Загреб, а у то

исто време су хрватски авиони заједно са авионима НАТО бомбардовали колоне српских избеглица које су мирно, без икаквог отпора, бежале према граници Босне и Херцеговине, односно према Републици Српској. Довољно је само поменути једну од највећих гробница код Петриће, која је откопана ових дана и у којој је пронађено 160 лешева, међу којима је знатан број жена. Ако направимо паралелу, тај исти Хашки суд је ослободио бомбардер НАТО од било какве кривице зато што су на идентичан начин убијали грађане по Србији. То су назвали колатералном штетом и одбили су било какав предлог за било какву оптужницу. Дакле, једно правило важи за велике и моћне, за оне који нас гађају са небеса, а друго правило за сиротог Милана Мартића који је покушао на тај начин да заустави погром над властитим народом. Али, то је наша судбина. Хашки трибунал је једна инквизиторска институција и ми само можемо очекивати овакве срамне пресуде, као што је пресуда Милану Мартићу – закључује Ђого.

Професор др Оливер Антић каже да је пресуда Мартићу скандал и да се једино то и могло очекивати од квазисуда.

– Ако неко у жељи да спаси колоне избеглица, буде проглашен кривим, а Трибунал највише цитира наводно грантирање Загреба, онда се сваком разумном човеку, који не мора да буде ни правник, јављају озбиљне сумње. Према томе, када се све то размотрити и узме у одговарајући контекст, онда је очигледно да нема никакве везе са правом. То има везе са политиком, где мора да се српска страна утврди као злочиначка, да се оправда, у суштини, и агресија и мешање у грађански рат и покушај отимања Косова и Метохије. Ко не види ту целину, онда је тај слеп код очију или је глуп, или је плаћен да ћути због тога. Мартић је тежио да спаси српске крајеве. У хрватском уставу је стајало, док није противправно избачено, да је српски народ конститутивни народ, а то другим речима значи да није мањина, већ да има право на самоопредељење. Разуме се да је на то ишао и Мартић, али то му није допуштено од стране Запада, који је наоружао и помагао Хрватску. Дакле, Запад је прегазио сопствено право, јер то данашње међународно право је западна креација, а они су и то бацали под ноге. Све је ово једна тужна пре-кретница за међународно право и обистињује се оно што је својевремено рекао Радомир Лукић да међународно право није право право, јер оно не може да буде снабдевено објективном санкцијом – објашњава Антић.

Мр Слободан Стојановић сматра да је цео поступак против Милана Мартића био некоректан.

– У старту је била превара. Мартић се предао под једном оптужбом, а то је бомбардовање Загреба. Међутим, након неколико месеци оптужница је страховито прошиrena. Да је био екстрадиран, било би повољније, јер тада би Трибунал морао да му суди за постојећу оптужницу. Значи, било

Драконске казне

Хашки трибунал по правилу Србе осуђује на најстроже казне.

Бивши командант Сарајевско-романијског корпуса Станислав Галић првобитно је 2003. године осуђен на 20 година затвора, да би **Жалбено веће 2006. године** преиначило пресуду на доживотну робију.

Босански Србин Горан Јелисич је проглашен кривим за кршење закона и обичаја ратовања и злочине против човечности и осуђен 1999. године на 40 година затвора. **Бивши командант Дринског корпуса Радислав Крстић** осуђен је због злочина у Сребреници 2001. године на 46 година затвора, а **Жалбено веће касније је казну смањио на 35 година.**

Бивши градоначелник Приједора Миломир Стакић осуђен је 2003. године за истребљење, убијање и прогон муслимана и Хрвата у Приједору на доживотну казну затвора, а затим на 40 година. **Милан Мартић** осуђен је на 35 година затвора.

Више од наде

Нешто пре предаје Хашком трибуналу, Мартић је изјавио: „Моја судбина је таква каква је, и није ни требало да буде боља од судбине народа на чијем челу сам био. Али, одлазак у Хаг ће ми на неки начин представљати и задовољство, макар тамничко до краја живота, ако успем бар нешто да покренем са мртве тачке када је реч о мом обесправљеном народу. И волео бих да због овог мог одласка у Хаг макар некоме проради савест“.

која земља да га је екстрадирала, судило би му се само за то кривично дело због чега је и екстрадиран. Верујем да се Мартић не би ни предао, да је знао за ову превару. Још једном се показало да је Хаг политички суд – каже Стојановић.

Двоструки хашки аршини

Светозар Вујачић, адвокат, истиче да казна, која је изречена Мартићу, само потврђује тезу да је у питању антисрпски суд.

– Сви Срби који су били у Трибуналу добили су преко 500 година затвора, а сви Хрвати, мусимани и Албанци који су тамо осуђени нису добили ни сто година.

Да направимо једну паралелу између Крајишника, Мартића и Насера Орића. Орић је добио две године, а неспорно је доказано да је извршио 30 егзекуција над Србима. С друге стране, Крајишник и Мартић су били део руководства својих република, али они су као Срби морали да буду осуђени. Једина нада је што је Руска дума предложила да се та наказа од суда укине и то је једина шанса за Србе који се у Хагу налазе.

Опуштеним Србима не треба ни адвокат, јер су унапред проглашени кривим. Мартићу су дали 35 година затвора, јер су проценили да неће дуже да живи. Једино чему Мартић може да се нада је укидање тог суда. Хашшење генерала Властимира Ђорђевића ме неодољиво подсећа на хашшење генерала Здравка Толимира и мислим да се ту још не зна где је полицијски генерал ухапшен. Али у случају Толимира знамо да је ухапшен на Новом Београду. Потпуно сам сигуран да Ђорђевић није у Будви ради као грађевински радник, јер је то игра власти у Србији да се не би замерили гласачима, а истовремено да се договоре Западу и Хагу. Мислим да ће Ђорђевић ускоро саопшитити истину о свом хашшењу.

Сва последња дешавања у Хагу говоре да је реч о великој неправди према српском народу. И на крају, наводим пример др Војислава Шешеља који се већ пет година налази у Хагу, а суђење му не почиње. Немају за што да осуде Шешеља, осим ако се не исфабрикују читав судски процес. Најбоље о раду тог Трибунала говоре подаци о покушају Хага да пронађе лажне сведоке против др Шешеља, јасан је Вујачић.

Биљана Кајганић и Александар Цвејић, адвокати, у једничкој изјави поручили су да пресуда Милану Мартићу није могла да изненади никога ко је имало пратио дешавања у Хашком трибуналу.

– Сматрамо да је ова пресуда у доброј мери резултат рада и нерада наше државе од 2000. године па наовамо. Мартић је отишао добровољно у Хаг, тамо је већ пет година и сва дешавања око Крајишника и њега су прилично чудновата. Јавност је постала ускраћена за податке о тим суђењима. Пресуда Мартићу, поред тога што је драконска, говори да Хаг има двојни морал. Када се говори о Републици Српској Крајини, у Хагу је називају парадржавном творевином, а када треба некога да осуде, онда је признају. Милан Мартић је осуђен за нешто што се назива нужном одбраном, јер је наредба за бомбардовање Загреба издата тек када је хрватска

војска приликом операције „Бљесак“ буквально рушила и палила све пред собом. Када је уследило гранатирање Загреба хрватска офанзива је престала. Фактички гледано, Мартић је спасио животе грађана државе чији је био председник. Он је поступао у стању крајње нужде. Не видимо да је држава ишта предузела у виду помоћи Мартићу. Изда држављана Републике Српске ипак неко стоји, док су Срби из Републике Српске Крајине, који су оптужени у Хагу, препуштени сами себи, јер им држава Србија ништа не помаже око њихове одбране и зато и не чуди ова пресуда Милану Мартићу.

Његово суђење и читав поступак који се водио око њега су доста импровизовани. И Крајишник и Мартић су осуђени на драконске казне. Некадашњи членци Републике Српске и Републике Српске Крајине су добили максималне казне и то је јако лоше.

Горан Петроњијевић, адвокат, наглашава да процес у Трибуналу представљају политичку фарсу.

– Хашки трибунал је доследан у свом понашању и поступању. Намерно не употребљавам реч суђење, јер то није суђење, већ политичка фарса коју они стављају у обланду суђења. Они су доследни једино у томе да је Хашки трибунал једино такав према Србима, како би се показало да су Срби криви за сва дешавања на простору бивше Југославије. Хашки трибунал је показао да је једино у пресудама према Србима доследан, они перманентно добијају највеће казне за много блаже осуде од осталих. Сетите се одлуке судског већа у односу на Блашкића и на Орића и погледајте њихове критеријуме и понашање у односу на Харађинаја. С друге стране, погледајте какве и колике казне се изричу Србима.

Срби за један опаљен шамар добијају на десетине година затвора, а Насер Орић за педесет спаљених села и преко 2.000 побијених Срба на том простору добија две године затвора и извиђење што је више одлежао.

Хашки трибунал и пресудом Милану Мартићу показује да је његова основна улога сатанизација Срба и проглашење Срба за кривце за сва дешавања на простору бивше Југославије. Сасвим је јасно да ће Хаг кренути да и даље ради у том правцу. Наша власть и држава би морала и тиме да се бави, а поготово у тренуцима када наше држављане или држављане Републике Српске изручују Хашком трибуналу. Очигледно је да српска власт о томе не размишља и они једино размишљају у домену одлуке Карле дел Понте и какво ће она мишљење дати. Њих не интересује колике ће казне наши држављани добити. Ово што је урађено са Здравком Толимиром је лакридија и дискредитација српске власти и правосуђа. То је сценариј којим поручују да не хапсе хашке оптуженике, већ као да један Толимир у тим годинама и тешког здравственог стања одшета до моста на Дрини. Ако хоће већ да сарађују са Хашким трибуналом, онда нека хапсе и да онда сносе последице и пред историјом и пред народом за своја дела, а не на овај начин. Са генералом Ђорђевићем је нешто слично урађено. Ако је стварно био у Русији, онда не знам разлог због чега је долазио у Црну Гору. Да ли је то неки породични или лични разлог, ја стварно не знам. Очигледно је да је Црна Гора најмање безбедна, по-

зната по томе да пружа уточиште онима који су у бекству од закона. Рођа Ђорђевић није у бекству од закона, већ је у бекству од неправде која чека у Хашком трибуналу. Надамо се да ће то бити последњи људи који су испоручени Хагу и да ће Хашки трибунал престати да постоји пре него што некоме падне на памет да још некога изручи, закључио је Петроњевић.

Зашто држава не реагује

Тома Фила, адвокат, сматра да је Милан Мартић осуђен зато што је бивши председник Србије и СР Југославије Слободан Милошевић умро.

– Милан Мартић, да је био осуђен за оно шта је урадио, добио би мању казну. Он је спречио масакр од стране хрватских војних снага које су гађале колоне избеглица. Не сме се бомбардовати један град и зато би Мартић могао да добије између пет и десет година затвора. Овакву драконску казну је добио због Милошевића, јер сада због Косова и Метохије треба што више сатанизовати Милошевића и његове неkadашње најближе сараднике. Не разумем ову државу ни парламент зашто не реагују.

Ако се очекује од Русије да нам помогну и да пропадне Ахтисаријев план, онда треба демантовати све приче са запада у којима се наводи да је Милошевић вршио етничко чишћење Албанаца. Треба оспорити лажне оптужбе. Имамо документа која говоре да је ОВК имала 35.000 наоружаних терориста који су гађали српске положаје и то са територије Албаније. Потврђено је да су они гађали војне и полицијске положаје. Неспорно је да је егзодус Албанаца настao када је НАТО бомбардовао Србију. Они понављају више пута једну лаж како би од тога направили истину. Суштина приче је да се сакрију злочини НАТО агресора, а Ахтисари само саопштава оно што му је наређено. Одлуку о бомбардовању су донели годину дана пре НАТО агресије. Зато, да би се све то сакрило циљ је да Хашки трибунал оптужи све Србе који се налазе у Хагу и то на највеће казне. Хоће Милошевића да осуде мртвог. Сада хоће да осуде комплетне државне врхове за време одbrane наше земље. То што ради Хашки трибунал, уопште ме више не чуди – каже Тома Фила.

Сава Анђелковић адвокат, истиче да је српски народ сврстан на страну губитника, а они који су проглашени за победнике имају привилегију да пишу историју, одлучују ко је злочинац, ко насиљник, кога треба осудити а кога прогласити за хероја. „Најгоре је што у свему томе нема никакве мере и никаквих правила и стандарда. Каја говоримо о случају Милана Мартића, морамо да разјаснимо неке ствари. Он је био човек који је бранио свој народ. Међутим, то питање да ли је Мартић био насиљник или човек који је приступио одбрани није разјашњено. С једне стране долазе ескадриле, тенкови и бомбе и како да реагује човек који хоће да одбрани свој народ. И да ли се то онда зове угрожавање цивилних живота или се зове одбрана? Многи стандарди које су увеле такозване демократске снаге под изговором да стварају демократију у Европи и да штите људска права и достојанство човека, немају много укорење и присутности у праву. Све оно што стоји у обrazloženju пресуде, нема ниједну правну подлогу за такву казну. Пресуда не би могла да опстане у цивилизованим и демократском свету. То је моје виђење.

Сложио бих се с тим да грешим уколико би ми неко представио чињенично стање на други начин. Извињавам се ако нису тачне чињенице које сам изнео, али није тако. Поставља се питање да ли такви људи који бране земљу, и ако изазову приликом борбе одређени број жртава, треба тако да буду третирани. Међутим, Хашки трибунал поставља та-

кве стандарде, мења правила, поступке и доказе у току са-мих процеса, да то може. Подсећам да смо имали неколико стручних округлих столова и коментара у случају прикупљања доказа и лажних сведока за оптужбу др Војислава Шешеља. Наши став је да се такав начин прикупљања доказа, како је Хашки трибунал радио, који са поштовањем права. Наши правни стандарди то не познају. Очигледно је да Хашки суд има своје стандарде, против којих ми не можемо”, рекао је Анђелковић.

Ненад Вукасовић, адвокат наглашава да, када је реч о Хашком трибуналу, мало тога има везе са правом.

„Као држављанин ове земље и адвокат, не могу да останем нем на збивања која креирају западне земље, које управо на својим факултетима пропагирају сасвим друга начела. Судећи по Хашком трибуналу, сврстани смо у ред људи који се бране без икаквих права. У то ме уверава и пресуда изречена Милану Мартићу на 35 година. Које је то кривично дело које је доказано и које му се ставља на терет? Које убиство или злочин за шта је осуђен? Као правник и као човек остајем нем.

Питање Толимира је једно друго питање, а мислим да и то питање носи једну моралну дилему. Имате човека који је тешко болестан. Нисам тај који пресуђује, али зар је толико било хитно да се сада Толимир хапси и изуручује по налогу Хашког трибунала на такав начин? Зашто није указана лекарска помоћ Толимиру? Не могу као грађанин да се сложим с тим. Не могу да прихватим потпуно непоштовање српског народа. Неко хоће да ми будемо бело робље у нечијим рукама. Ни после Нирнбершког процеса није речено немачком народу да ће, ако не испоруче своје држављане који су проглашени злочинцима, сносити последице. Сетимо се случаја Анте Павелића и других хрватских злочинаца који су се крили по Јужној Америци и умирали природном смрћу. Говорим за оне за које се утврдило да су злочинци, а у случају Хашког трибунала наши држављани су оптужени. Нису нам дали да судимо усташама који су били злочинци. Послали су нам Артуковића који је умро у Југославији у дубокој старости. Сетимо се случаја Ајхмана, о коме се говорило по књигама да је оличење зла. Њега западне земље нису хтели да испоруче. Зашто тада нису Американци бомбардовали те темље у којима су се скривали он и други који су проглашени злочинцима?”, пита се Вукасовић.

Др Момчило Суботић, научни сарадник у Институту за међународну политику, образложио историјску позадину, оцењује да је Хашки трибунал политички инструмент једне антисрпске кампање и наставак антисрпске политике у последњих 15 година и да се, са тог аспекта, може посматрати и пресуда Мартићу, као и пресуде свим Србима које су донете и које ће у наредном периоду бити изречене.

– Мартић је прави крајишки човек, скроман, чврст, до-стојанствен. Његова изјава да би једну доживотну робију могао издржати је пример несвакидашњег чојства и јунаштва. Пресуда је политички чин, као што је политички чин гашење Републике Српске Крајине и гашење српских земаља, односно, права српског народа да на сопственом етничком простору образује и брани своју државу. Република Српска Крајина је била одговор на насиљну сецесију Хрватске и, за право, реакција на хрватско самоопредељење и формирање независне државе Хрватске. Српско право на Крајину је правно заснованије, јер се позивало на опстанак заједничке државе и онда је лојалност свакако јача од некаквог права на сецесију. Очигледно је да се Запад на челу са Ватиканом ставио на страну Хрвата и одобрио стварање злочиначке хрватске државе која није ништа друго него наставак НДХ из 1941. године. И све оно што се десило са српским народом

у Крајини можемо посматрати као рецидив, односно наставак геноцида из 1941. године. Као слабија страна, РСК је пропала, а моћни Запад и Хашки трибунал требало је да српску страну прогласе за кривца и агресора. Само тако се може тумачити и ова пресуда Милану Мартићу. Она је заиста бесмислена, бесправна, немилосрдна и она говори колико право ту није имало никакве утемељености. Ако је гранатирање Загреба злочин, које је Мартић наредио због тога што су Хрвати извршили злочиначку акцију „Бљесак“ и пртерали више од 180.000 Срба и побили масу народа, како тек онда осудити митралирање и бомбардовање српске колоне које су се кретале у паничном страху од хрватске војне офанзиве.

Очигледно је да су жртва и злочинац заменили места и циљ ове пресуде је да се угаси српска идеја, да се сасече у корену, да Србима више не падне на памет да евентуално покушају да затраже своје право западно од Дрине, где су историјски били утемељени. Пресуда је мимо сваког права, мимо сваког морала и она говори о суноврату међународне једнине. С једне стране, Европа се залаже за интеграцију европских држава, а с друге стране да једном малом, српском народу онемогући право да опстане у тој Европи. Тај један противречан процес је присутан и кад је Хашки трибунал у питању, где се српским јунацима, попут Милана Мар-

тића, Војислава Шешеља, Слободана Милошевића и других српских политичких и државних првака, онемогућава да користе исто оно право које је дозвољено другим народима, а то је да се државно конституишу. Ово је одмазда према Србима и њиховим водећим људима, који су на најкомпетентнији начин артикулисали српску државну и националну идеју. Циљ је да се етнички и историјски српски простор прогласи за политички неорганизован простор на коме би се формирале неке друге, туђе, антисрпске државице, а све у циљу обрачуна Запада са Русијом, од које имају паничан страх. Оно што је важно, српска држава, српска интелектуална и научна елита не сме да ћути, мора да реагује и мора да демонстрира против једног нечуvenог, неправног, неморалног, нецивилизацијског деловања Запада и Хашког трибунала – апелује Суботић.

Милован Дреџун, војно-политички аналитичар, каже да је, после пресуде Милану Мартићу евидентно, да Трибунал суди српском народу, а не појединцима.

– Бесmisлено је више коментарисати све двоструке стандарде које примењује Хашки трибунал, коментарисати начин његовог рада, уцене сведока, нагодбе са оптуженима, начин доласка до наводних чињеница о кривици оптужених Срба. Али оно што је сада најважније јесте чињеница да они комплетном руководству тадашње Републике Српске Крајине, затим Републике Српске и тадашње СРЈ суде за реализацију непостојећег пројекта Велике Србије. И то треба све да нас забрине, јер подсвесна идеја оних који стоје иза суда, а то су превасходно САД, била је да комплетно српско руководство осуде за наводан покушај реализације Велике Србије и да тиме покажу да та идеја представља основ и за поништење РСК и оправдање злочина који су почињени над српским народом, као и за поништавање РС и за растурање Србије, односно за независност Косова и Метохије. То је велика опасност која се надвила над српским народом. Све приче о правди Хашког трибунала, о доказивању невиности Срба и о истини, после овога коначно падају у воду и на то више не треба трошити речи. На жалост, Србија је под страховитим притиском и уценама од стране Запада и Хашког трибунала и ако жели иоле нормалан развој и интеграције, мора да прихвати та притиске, јер их је и одговарајућим одредбама властитих закона и међународним споразумима прихватила. Мислим да ће Хашки трибунал у наредном периоду бити велика опасност по опстанак не само Републике Српске, већ саме Србије – упозорава Дреџун.

Адвокат Предраг Милованчевић, један од Мартићевих бранилаца, каже да изречена казна Хашког трибунала не само да је драконска, већ да представља свемирску неправду.

– Сигурно ћемо уложити жалбу. Нанета је огромна штета међународном поретку и праву. Потпуно је невероватно да је оружана побуна добила заштиту суда, а пресуда није ништа друго него награда за оружану сећају Хрватске. Очигледно је да је Тужилаштво својим ставом дало примат сили – објашњава Милованчевић.

Образложију једну од најстрожих казни у Трибуналу, судија Баконе Молото рекао је и да је Милан Мартић „подржавао и деловао на остварењу циља заједничког злочиначког подухвата који је поставио Слободан Милошевић – стварање уједињене српске државе“, а Милованчевић каже:

– Апсурдно је да је веће пресудило да је Мартић делио злочиначку намеру Слободана Милошевића. Узети наводну кривицу Милошевића је нелогична ствар, када он није проглашен кривим, нити је осуђен правоснажно. Уосталом, овде се не суди Милошевићу, већ Мартићу.

На питање да ли је узета у обзир чињеница да се Мартић добровољно предао Хашком трибуналу, Милованчевић истиче да је томе дат минималан значај.

– Мартић се замера што је до добровољне предаје прошло седам година. То је, очигледно је, била замка. Чак су у оптужнику унели још 14 тачака. Мартић је увек говорио да дели судбину свог народа и само је инсистирао да прикупимо све доказе који говоре на основу којих злочина је створена Хрватска – закључује Милованчевић.

ОТИМАЧИНА ПО СВАКУ ЦЕНУ

Пише: Јадранка Јоксимовић

Карактерологија српског народа постала је врло рабљена психолошко-социолошко-историјска метода анализе узрока који су српску државу и народ довели у крајње незавидан политички, економски, национални, али и духовни колапс. Тако, разни медијски свеприсутни, само-прокламовани стручњаци за жигосање српског колективног тета, што из невладиног сектора, што они „независни“ аналитичари блиски политичким центрима, претходно побројано узрокују „парохијалним типом политичке културе“ у Срба, српским комплексом мале нације која тражи ауторитативног лидера, али и потребом Срба „да знају шта се дешава у туђем дворишту иако ни своје нису очистили“. Тако смо ми, грађани Србије, зато што смо такви каквим нас прогласише, у ствари, криви за све невоље од почетка деведесетих до данас. Тако су и за садашње „реално“ стање на Косову и Метохији на којем се све што је српско деценијама руши, потире и убија, искључиви и једини кривци Срби. На решавању косовског проблема, Срби ће бити коначно политички преваспитани, а Србија ће бити „демократски“ преуређена. Наиме, САД, земље ЕУ и њихови квинслишки сарадници, оличени у актуелној Коштунчиној влади чија већина у Скупштини чак опструира и расправу о овом горућем питању, решили су да косовскометохијско двориште рашичесте без мешања Срба.

Почевши од фарсичних преговора српске и албанске стране, којима је управљао а не посредовао албански лобиста из Финске, Марти Ахтисари; преко покушаја да се у Савету Безбедности прогура Резолуција о решењу статуса Косова и Метохије, којом би се укинуле све за Србију релевантне одредбе у погледу загарантованог територијалног интегритета и суверенитета из Резолуције ОУН 1244 и чиме би се прокрила стаза стварању нове доминантно албанске терористичке државе у Европи, уз квалификацију косовског случаја као јединственог и непрецедентног, било је јасно да су „евроатлантски савезници“ претходне и актуелне владе одлучили да косовским Албанцима и њиховим вођама – терористима поклоне државу.

Мада, Албанци добро знају да нико од њих, а посебно не Ахтисари није склон да поклања. Зато су вође албанске мафије правовремено „подмазали“ специјалног изасланника УН за преговоре о статусу Косова и Метохије, и то обилато, барем судећи по резултатима истраге коју је спровела Немачка обавештајна служба БНД, изгледа по захтеву самог генералног секретара УН Бан Ки Муна! Немачки обавештајци открили су да је Ахтисари дебело наплатио свој „тврд“ и „објективан“ став о потреби независности српске покрајине – помиње се суме од два милиона евра уплаћена на приватни рачун, и још неколико милиона евра датих на руке. Укупно, спекулише се са читавих 40 милиона евра! Наравно, ни вашингтонски конгресмени, бивши и садашњи

високи званичници, па и читави амерички институти ништа не раде за ћабе, па их је главни албански милијардер Бедет Пацоли лако убедио да је независност Косова право и једино решење.

И све би, можда, и ишло по плану, да се нарасли „руски медвед“ није пробудио, и да се Путин и руска администрација нису јасно одредили у погледу става одбране територијалног интегритета Србије и обавезе да се у процесу решавања косовског проблема легитимни интереси државе Србије уваже и уграде у преговарачку платформу. Ахтисаријеве еуфемизме из припремљене Резолуције за Косово и Метохију, Русија је на време правилно протумачила, и стала на позицију чврсте одbrane међународног права и универзалних вредности, нападнутих од стране држава које су колевке истих! Дакле, после дуго времена, САД и њихове „пудлице“ из ЕУ отворено су стапле на различите стране, а Русија се нашла у јединственој позицији да своје поновно уздигнуће у светску суперсилу заокружи легитимацијском формулом чувара вредности на којима почива савремени свет.

Русија успешно дипломатски парира свим притисцима и још увек прилично дискретно формулисаним стратешким уценама САД, почевши од децидираног неприхватања Ахтисаријевог предлога нове Резолуције о Косову и Метохији, и отворене претње употребом вета на могуће гласање о њој у Савету безбедности, као и недавном потврдом принципијелности Русије у том погледу на самиту најразвијенијих зе-

маља Г 8. Иако је свима у свету сада потпуно јасно да Русија преко питања Косова и Метохије поручује САД и ЕУ да се важна питања међународне политике више не могу решавати унилатерално, без сагласности Русије, и да је све мање простора за остваривање сценарија, који се пак српској јавности стално намеће као известан, по коме ће Путин у некој „компензацији“ издати Србију, пристајући на независност српске покрајине, српска старо – нова влада забија главу у песак.

Веома перфидном медијском манипулатијом направљена је атмосфера у којој се руски став третира као привремен, док се наводно Руси не договоре са Американцима око висине накнаде. Апатична атмосфера подржана је најавама неке нове резолуције која неће садржати ништа ново у односу на претходни Ахтичарјев предлог, већ ће представљати само куповину времена за проналажење начина да се Русија убеди и придобије за неко решење које ће водити ка „надзиранју независности“.

Међутим, Русија не мења став. „У ставовима Русије и САД нема јединства“, известила је руска државна телевизија „Русија“ у емисији посвећеној сусрету претседника Владимира Путина и Џорџа Буша у месту Кенебампорт на североисточној атлантској обали САД.

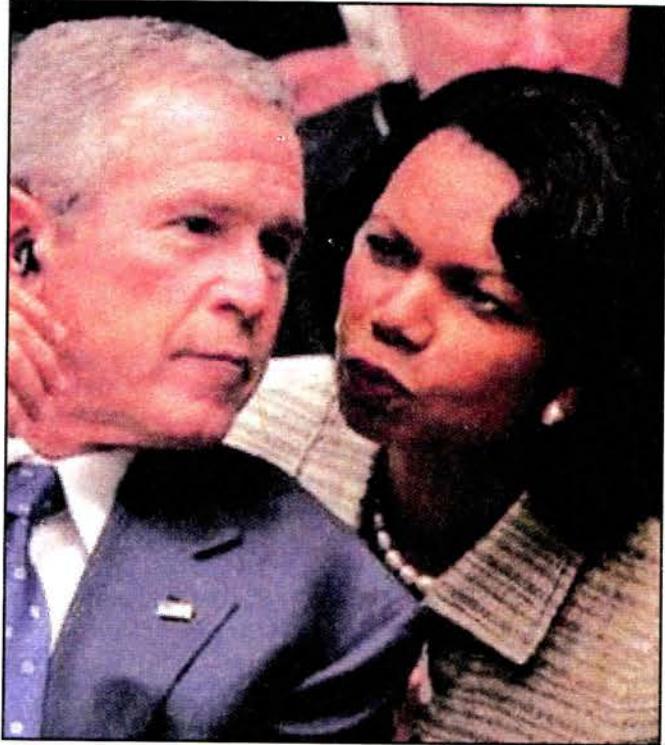
Путин остаје на чврстим позицијама, али и Буш, вероватно, на позицијама из Тиране, иако се не сме сметнути са ума ни чињеница да Буш у Тирани уз све емотивне изливе, ипак није помињао датуме.

Управо из уважавања чврстине става Русије, због којег су све мање шансе за брзо самопроглашење независности Косова и Метохије и унилатерална признања која би заобишла Савет безбедности. У том би случају Европска унија, чија би мисија требало да наследи УНМИК, у правном и процедуралном смислу тешко могла да преузме одговорност за „надзирану независност“ како су западни званичници већ сасвим отворено формулисали циљ ове фазе решавања статуса Косова и Метохије.

Зато ће и САД и земље ЕУ настојати да у новој резолуцији, која ће само номинално бити резолуција о Косову и Метохији, заправо формулишу будући статус европске мисије на Косову и Метохији, и на тај начин попуне правни интерегнум који би уследио након проглашења независности косовских Албанаца и унилатералних признања која би уследила. Русија би вероватно подржала овакву резолуцију само под условом да се у њој на јасан и чврст начин уважавају одредбе Резолуције 1244. Суштина свих напора САД и земаља ЕУ је да укину или макар елегантно заобиђу кључни елемент Резолуције 1244, који је непремостива брана са-мовољном проглашењу независности – а то је временска неороченост Резолуције 1244.

Појачан интензитет сарадње са САД

Пре него се дошло до ње, да подсетимо јавност, у игри је био сценаријо по коме је требало да тадашња Савезна Република Југославија и НАТО потпишу неку врсту билатералног уговора којим би се окончала агресија и који би садржао неповољне одредбе, које уз то не би прошле Савет безбедности и правну верификацију ОУН. Тадашње руководство је прозрело опасност такве солуције, и издејствовало Резолуцију 1244, која, иако по много чему изразито неповољна, а у пракси, показаће се, и потпуно непопитована и неспроведена, ипак садржи недвосмислене гаранције у погледу поштовања територијалног интегритета и суверенитета СРЈ, и чија правна снага није временски ограничена. Уколико би се Резолуција 1244 само лабаво провукла кроз садржај нове резолуције, и путем већ уобичајених еуфемизама орочила

као привремени правни оквир, док се не нађе финално решење за статус Косова и Метохије, циљ оних који желе независно Косово и Метохију био би у доброј мери остварен. У таквом сценарију, пројектованом по етапама, консеквентно следи даљи пренос надлежности са европске мисије на привремене косовске институције. Тада би у потпуности могла бити дерогирана Резолуција 1244 и био би отворен простор да се прогласи независност. А онда би се неком новом резолуцијом само верификовало фактичко стање. И уместо да српска власт коначно схвати да се фантастично преклопи српски и руски национални и државни интерес, и да отуда и она својим деловањем буде на висини напора које Русија улаже у процес решавања косовског питања, дешава се потпуно невероватан, супротан процес. Наиме, иако је став САД јасно исказан више пута, посебно скорашињом изјавом Џорџа Буша из Рима да „САД не пристаје на наставак разговора о статусу Косова, јер је време да се усвоји план заснован на предлогу Мартија Ахтичарја, који ће омогућити надзирану независност за Косово“, и последњом спектакуларно одвратном Бушовом посетом Тирани током које се Буш заклео да је једино решење косовског проблема независност, а да Србији након проглашења остаје „јасна перспектива – чланство у НАТО и ЕУ“, српска власт, сем „огорчења“ Војислава Коштуниће и још неколико љуткастих саопштења, потпуно нормално, а местимично и појачаним интензитетом наставља своје „партнерство“ са САД!

Изванредно бахат и безобразан, опуномоћени амбасадор САД, Мајкл Полт, не само да није упозорен за непрекидно мешање у унутрашње ствари Србије, не само да Министарство спољних послова није упутило ни протестну ноту Стејт департменту, него се још амбасадор Полт нашао и у позицији да индоктринира српске гимназијалце и подучава их зашто Косово и Метохија мора да буде независно, и зашто је то добро и за Србију! Обавезна аргументација свих европских чиновничића и амбасадора за одбрану идеје да је време за независност Косова и Метохије је опасност од ескалације насиља. Дакле, претња насиљем од стране албанских терориста легитиман је аргумент за добијање државе, па тако дански министар одбране апелује на косовске Албанце да

Буш жељан љубави

Реагујући на посету председника САД Џорџа Буша Албанији и жестоке притиске Америке да се Косову и Метохији да независност, председник Кубе Фидел Кастро огласио се 13. јуна у јавности. У саопштењу Кастро упозорава да независност Косова и Метохије може да буде претходница коју ће да следе и други региони у разним земљама.

Редакција „Велике Србије“ објављује саопштење у целини:

У ствари, једино место где су Бушу пружили љубав била је Албанија и то тако да му је пријем у Бугарској, где га је чекало више хиљада људи са америчким заставицама, изгледао хладан.

Бушова подршка непосредном уласку Албаније у НАТО и његова одлука да захтева независност покрајине Косово залудели су не мали број Албанаца.

Штампани и други медији обавештавају да је више њих који су били појединачно упитани, одговорило: „Буш је симбол демократије. САД је заштитник слободе народа“.

Хиљаде именоружаних албанских војника и полицијаца, јер су тако тражиле јеникијевске власти, поставили су стражу у два реда дуж више од 20 километара од аеродрома до престонице.

Тежак проблем тражења независности за један део Србије изазива контроверзе у Европи, као претходница коју могу да следе други региони у разним земљама, који у садашњим границама траже суворенитет.

Тако је Албанија прешла из екстремне левице у екстремну десницу.

Поживи да би видео! И гледај да би поверао!

Србија добија не само тежак политички, већ и економски ударац. На Косову је смештено 70 одсто енергетских резерви Србије. Између 1928. и 1999. године (до рата НАТО против Србије), покрајина је давала 78 одсто залиха цинка и сребра. Рачуна се да располаже са 82 одсто резерви тог метала. Исто тако, тамо се налазе највеће резерве боксита, никла и кобалта.

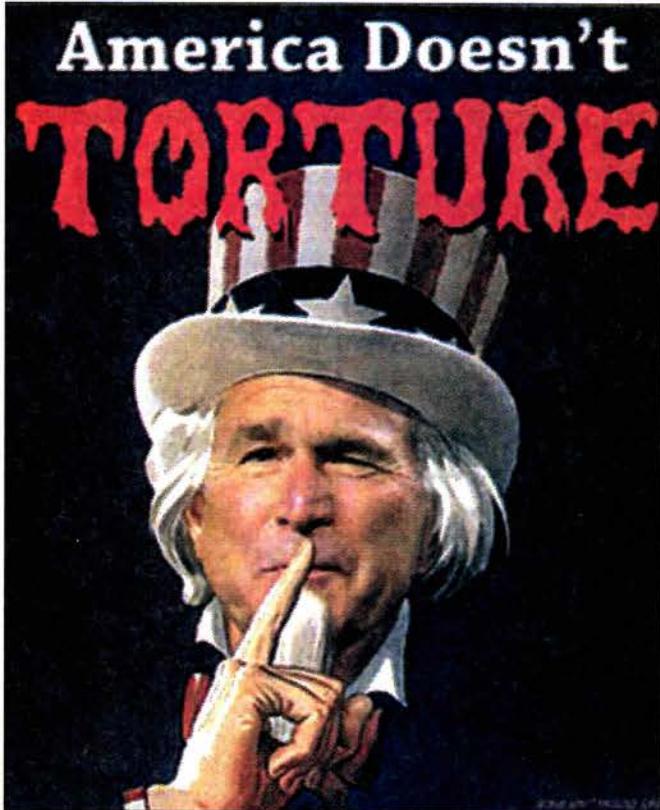
Србија губи фабрике, земљиште и поседе. Остаје јој само дужност да плаћа спољни дуг, који су инвеститори уговорили на Косову пре 1998. године.

Управо сам примио новинску вест АФП, која ме обавезује да додам још неколико редова. У њој се дословно каже:

„Москва, 13. јун 2007. године. Русија оптужује Запад да тајно преговара о независности Косова. Према саопштењу које је дало руско Министарство иностраних послова, Русија је у среду пребацila западним земљама да тајно и једнострano раде на припреми независности Косова.

„Тајни разговори указују да се једнострano припремају сценарији за независност Косова“, рекао је портпарол Министарства, Михаил Камињин, позивајући се на састанак који су западне сице одржали у уторак у Паризу, не позвавши владу из Москве.

„Такво понашање је неприхватљиво, а осим тога, Русија није била позвана на састанак, што није у складу са изјавама у смислу тражења компромисних решења“, додао је.

остану мирни, „како би безбедносна ситуација остала повољна“?! Овако лицемерна изјава, која потпуно игнорише безбедносни колапс српског становништва на Косову и Метохији, јасан је сигнал намера „евроатлантских савезника“ актуелне српске владе, која од њих удворично захвално узима шаргарепице, чак и онда кад их немилосрдно пендрече.

Уместо да на тако јасне и позитивне по српске интересе сигнале Русије српска власт одговори покретањем широке дипломатске акције, у Србији нема ни парламентарне већине која би омогућила хитну расправу о Косову и Метохији, а преговарачки тим још увек није поднео ни извештај са преговора од пре неколико месеци! За њих је једино важно да обманама убеде српску јавност да процес решавања статуса Косова и Метохије и процес преговора о придрживању ЕУ нису повезани, иако је потпуно јасно да је ногодба већ пала. Али, зато САД, Велика Британија и Француска не губе време и већ су затражиле још 120 дана за нове преговоре, а након њиховог евентуалног неуспеха, како се надају, реализовао би се Ахтисаријев ранији предлог о надзораној независности.

Ако је инсистирање српске владе на отпочињању нових преговора уз новог посредника тактика коју ће подржати Русија да би се купило време за изналажење решења повољног за Србију, онда за овај потез власти има оправдања. Али, по свему што власт (не)ради, у питању је пролонгирање које треба да пацификује српску јавност и скине одговорност са Коштуничине владе за највећу издају српских државних и националних интереса која се увељико спрема.

Бег од одговорности

- *Посланици из владајућих странака у широком луку избегавају расправу и усвајање Резолуције о Косову и Метохији*

Пише: Јадранка Јоксимовић

Након формирања коалиционе владе, састављене од странака ДСС-а, ДС-а, Г17 и НС чија су руководства липена свих политичких и личних моралних принципа, није ни било реално очекивати озбиљну, одлучну и посвећену националним интересима активност државе у погледу одbrane територијалног интегритета Србије и очувања Косова и Метохије као интегралног дела Србије.

Представници српске власти не показују упорност, а камоли чврсту решеност да се искористи тренутно за Србију повољна спољнополитичка позиција Русије, која, отворено бранећи универзалне принципе и вредности на којима је устројен међународни поредак држава, брани Косово и Метохију као део Србије. Напротив, Влада Србије у тренутку када се приводи крају план САД и њихових савезника из ЕУ, не само да не наступа са јасном и јединственом стратегијом дипломатске офанзиве, већ доследно избегава и парламентарну расправу о проблему који прети физичком опстанку Србије!

Наиме, и поред предлога Српске радикалне странке да се сазове ванредна седница парламента на којој би се обједињено расправљало о Предлогу резолуције о аутономној покрајини Косово и Метохија коју је припремила Српска радикална странка и истовремено о изгласавању неповерења Влади, није било парламентарне већине која би по хитном поступку расправљала о Предлогу резолуције!

Сам Предлог резолуције Српске радикалне странке представља покушај превентивног деловања државе Србије, усмереног на прецизно припремљен след активности које Србија мора предузети уколико дође до реализације најављеног сценарија самопроглашења независности Косова и Метохије и унилатералних признања од стране САД и других држава. У Резолуцији се подсећа да се у Скупштини Ср-

бије није ни расправљало о извештају српског преговарачког тима којем је претходна Влада делегирала овлашћена за преговоре о Косову и Метохији у Бечу. Јасно је да извршина власт тиме покушава да избегне парламентарну расправу о питању које је од највеће важности за државу и њене грађане.

Један од узрока избегавања изгласавања ове Резолуције сигурно је њена одредба по којој се сви државни органи обавезују да безусловно поштују територијалну целовитост Србије, да никада и ни по коју цену не прихвате независност Косова и Метохије, већ да се таквој могућности морају супротставити. Посебно важна је одредба по којој се Србија обавезује да ће у случају проглашења независности, третирати Косово и Метохију као део своје територије. Овако деловање Србије правно је утемељено пре свега на Резолуцији 1244 Света безбедности, на чијем се поштовању и имплементацији инсистира.

Дакле, јасно је да посланичке групе владајуће коалиције беже од овако јасно формулисаних обавеза у погледу одбране целовитости српске државе. Али, морамо подсетити српску јавност да се у јеку ових скупштинских расправа председник Србије Борис Тадић јавно огласио само предлогом да се у Скупштини Србије донесе декларација којом би се осудио наводни геноцид у Сребреници! То јасно говори о суштински антисрпској политици председника и премијера Србије, којима је Косова и Метохије изгледа стварно девета рула на свирили.

Преносимо вам интегралну верзију Резолуције о Аутономној покрајини Косово и Метохија, коју је Српска радикална странка предала у скупштинску процедуру.

Око Косова и Метохије нема погађања

Полазећи од чињенице да је Република Србија пуноправни члан Уједињених нација, као и од принципа државног суверенитета зајемченог Уставом Републике Србије и недељивости Републике Србије потврђене Резолуцијом 1244 СБ УН, као и свих релевантних норми и принципа ме-

јунардног јавног права,

Имајући у виду резолуције Скупштине Србије и Црне Горе од 2. априла 2004. године и 1. септембра 2003. године, декларације Народне скупштине Републике Србије од 31. маја 2001. године и 27. августа 2003. године посвећене Косову и Метохији, Одлуке о утврђивању Плана за политичко решење садашње ситуације на Косову и Метохији од 29. априла 2004. године, и резолуције Народне скупштине Републике Србије од 26. марта 2004. године, 4. маја 2001. године, 21. новембра 2005. године и 14. фебруара 2007. године,

Утврђује:

1. Аутономна покрајина Косово и Метохија је део територије Републике Србије и не може да буде предмет било каквог погађања чија би последица било непоштовање или нарушавање територијалног интегритета Републике Србије;
2. Република Србија ће територију аутономне покрајине Косово и Метохија увек третирати као део суверене и не-деливљене територије Србије, без обзира на евентуалне акте међународних чинилаца, било да су у питању државе или међународне организације;
3. Никада, ни по коју цену, Република Србија или било који њен државни орган неће прихватити и супротстављаће се одвајању Аутономне покрајине Косово и Метохија од Србије или њеној подели;
4. Република Србија захтева од Уједињених нација да Резолуција 1244 Савета безбедности буде доследно примењена, посебно да буде испуњена обавеза из тачке 4. анекса 2. Резолуције 1244 у којој се каже: „Потврђује да ће после повлачења, договореном броју југословенског и српског војног и полицијског особља бити дозвољен повратак на Косово ради обављања дужности у складу са анексом 2, и тачке 6. анекса 2. Резолуције 1244 СБ УН која гласи: Након повлачења, договореном броју југословенског и српског особља ће бити дозвољено да се врати и обавља следеће функције:
  - 1) везу са међународном цивилном мисијом и међународним безбедносним присуством;
  - 2) обележавање/чишћење минских поља;
  - 3) одржавање присуства на местима српске културне баштине;
  - 4) одржавање присуства на главним граничним прелазима”.
5. Србија гарантује, у складу са етничким, историјским и културним правима Албанаца и других националних ма-

њина у аутономној покрајини Косово и Метохија, поштовање суштинске самоуправе припадницима албанске и других националних мањина кроз давање суштинске аутономије Косову и Метохији;

6. Државни органи Републике Србије ће одмах обавести све државе чланице Уједињених нација да ће евентуалним признавањем независне државе Косово и Метохија угрозити односе са Републиком Србијом.

Образложење

1. Уставни основ

Уставни основ за доношење Резолуције садржан је у члану 99, тачка 7. Устава Републике Србије, по коме Народна скупштина „доноси законе и друге опште акте из надлежности Републике Србије”.

2. Разлоги за доношење Резолуције

Све је извесније да се у свету на различитим нивоима и у различитим међународним организацијама, формалним и неформалним, расправља о будућности аутономне покрајине Косово и Метохија. Србију заступају представници извршне власти, председник и Влада Србије, који избегавају да омогуће Народној скупштини да расправља о најважнијем питању које заокупља пажњу свих грађана Србије.

Истовремено, председник и Влада Србије грубо крше Резолуцију Народне скупштине од 21. новембра 2005. године којом је Народна скупштина овластила Владу да разговара о будућем статусу Косова и Метохије, али и да редовно извештава Народну скупштину о току разговора, како би се Народна скупштина посебно изјаснила о резултатима разговора.

3. Објашњење Предлога резолуције

Резолуција обавезује надлежне државне органе да се, у складу са Уставом Републике Србије, боре за целовитост државне територије и овлашћује их да у преговорима заступају суштинску аутономију Косова и Метохије у саставу Републике Србије.

4. Процена износа финансијских средстава

За спровођење Резолуције није потребно обезбедити финансијска средства.

5. Разлоги за хитан поступак;

Садржани су у чињеници да је очигледно да ће доћи до признавања независности Косова и Метохије од стране неких држава (САД пре свих) и неких међународних организација (Европска унија пре свих), што може да изазове неочекивано лоше последице по државу која ту независност дочекује неспремна.

Промоција најновије књиге др Војислава Шешеља на Косову и Метохији

Страдање српског народа

Најновија књига проф. др Војислава Шешеља под називом „Римокатолички злочиначки пројекат вештачке хрватске нације“ представљена је 15. јуна у Штрпцу, највећој енклави на југу Косова и Метохије. О овом делу, у којем је Шешељ заокружио научни приступ проблемима разградње српског националног бића, говорили су представници Српске радикалне странке: потпредседник Скупштине Србије генерал Божидар Делић и посланици Немања Шаровић, мр Дејан Мировић, Звонко Михајловић.

— Трибина је била врло посечена, српски народ је показао велико интересовање. Мени је књига интересантна јер сублимира много других књига, много историјске грађе, много томова који су написани о српско-хрватским односима. Сада је то све на једном месту, а написано је на такав начин да је, једноставно, неоспориво. Књига је доспела у руке 50 Срба, али сигуран сам да ће је прочитати много више људи. Верујем да ће она ићи из руке у руку — говори генерал Делић.

Према речима генерала Делића, промоција је изазвала велику пажњу тамошњег српског живља. Људима је било драго што је управо Штрпце било место промоције најновије књиге Војислава Шешеља. Промоцији је присуствовало више од 200 људи, иако је време пољских радова. Међу публиком су се нашли и представници Српске православне цркве. Посебну пажњу, према генераловим речима, изазвало је присуство двојице војника КФОР-а из Украјине, који су промоцију одслушали са великим интересовањем.

Бог и Русија

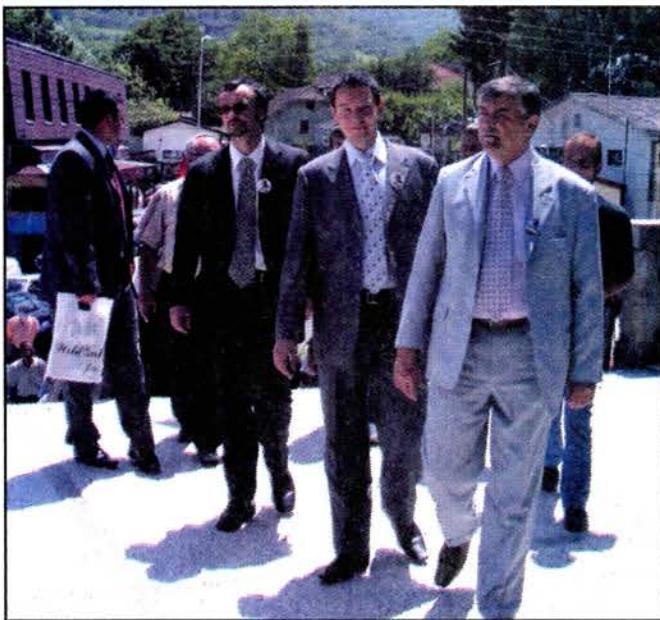
Промоција је била и прилика да се обиђу српске светиње, а и поразговара са тамошњим Србима.

— Имао сам толику жељу да што пре видим манастир Дечани да сам изашао из аутомобила и кренуо пешице. Нисам знао да је на тај дан било тачно осам година од моје посете Дечанима. На капији сам се срео са монахом Делићем, који је 1999. био возач владике Артемија, и који ме је упитао: „Генерале, да ли знате да смо се последњи пут видели на данашњи дан пре осам година?“ Ова посета манастиру је била посебан доживљај за мене. Долазио сам у Дечане још као мали, а сваки годишњи одмор сам користио да свратим тамо и разговарам са игуманом, да моја деца виде Дечане, да се поиграју испред манастира — сећа се Делић. — Искористио сам прилику да обиђем и дечанско гробље, у којем су сахрањени родитељи моје супруге. И ту сам се сусрео са тужном сликом наше српске судбине. Не може се описати какав је осећај када видите да су сви споменици порушени, покривени пузавицама, купинама, а папрат нарасла и до метар и по. Апсолутно је немогуће разгрнuti голим рукама и прићи споменицима. Владика Теодосије, старешина манастира Дечани, рекао ми је да они у последње време не рашчишћавају гробље, јер кад год би средили, Шиптари би дошли да пољоме споменике — прича генерал.

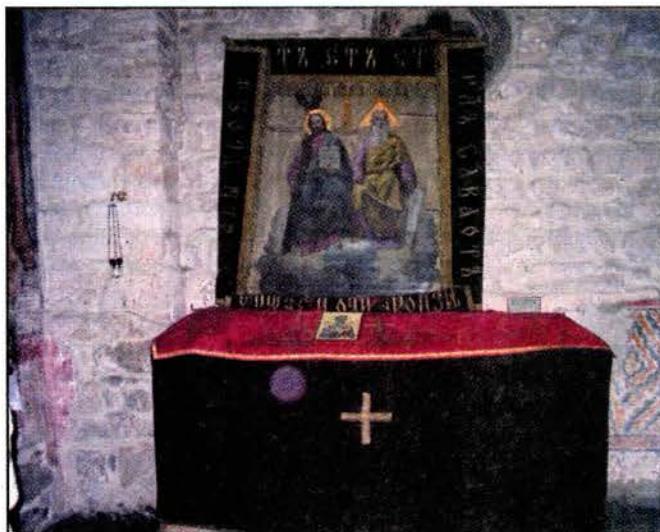
Према речима Делића, српским светињама недостаје српски народ. Монаси и монахиње би волели свакодневно да чују српски језик.

— Оно чега смо сви свесни јесте чињеница да је неопходно да се Срби врате на Косово и Метохију. О томе колико

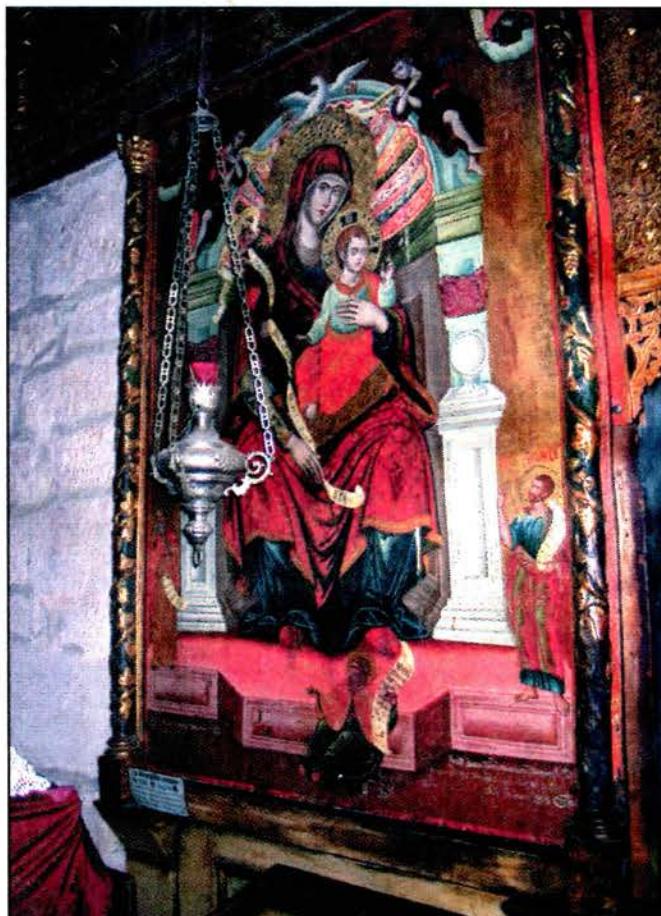
наших људи посети српске манастире говори књига утисака у Пећкој патријаршији. Морате да прелистате 10 до 20 страница да бисте нашли на утиске написане на нашем језику. Само странци долазе – каже Делић. – Обилазећи манастире, прошли смо и поред порушених цркава, српских кућа, негде само стубови стоје. Посебне емоције су ме преплавиле по доласку у Ђаковицу, јер сам рођен у околини овог града. Прошао сам 100 метара од своје куће, али нисам хтео да свраћам, тешка су то осећања.

Реч „слобода“ је најчешће изговарана реч на територији Косова и Метохије. Осећај угрожености је свакодневно присутан у српским енклавама. Српски народ, каже наш саговорник, има само једно питање, а то је – шта ће бити са Косовом и Метохијом.

– Рекао сам им да само Бог зна какво је коначно решење и да се сви искрено надамо да Русија неће попустити. Иако се то не очекује, мислим да ће Русија заштитити наше интересе, чак и много боље него што то ради наша актуелна власт. У последње време у међународној јавности се више не говори о нашем ставу, већ о томе како се они надају да Русија неће уложити вето и како се надају да ће успети да убеде Русе да прихвате независност јужне српске покрајине.

Срео сам и Петра Улемека, који је задужен за Ђурђеве ступове и манастир Свети врачи. Улемек ме је обавестио да ће 14. јула бити освештавање манастира Свети врачи. То говори о томе колико је наш народ виталан, живав и то ми даје наду да ће се Срби вратити на Косово и Метохију и да ће на

тој светој српској земљи бити свој на своме. Исто тако, владика Теодосије ми је рекао да ће црква у Ђаковици, срушена 17. марта 2004. године, поново бити изграђена, што значи да се наши духовни оци на Косову и Метохији брину о нашем духовном благу и да ће светињама, које су страдале у разулареном шиптарском пиру, бити враћен стари сјај – закључује генерал Божидар Делић.

P. B. C.

Плакета за Шешеља

У селу Шилово код Гњилана, 28. јуна, проф. др Војиславу Шешељу додељена је плакета са грбом кнеза Лазара за допринос у одбрани Српства и Косова и Метохије. Плакету је у име Војислава Шешеља примио одборник Српске радикалне странке из Бујановца Ненад Митровић. Пензионисани пуковник Живко Џаклић, потпредседник одбора за доделу награда истакао је да Војислав Шешељ из Хага више чини за одбрану Косова и Метохије и Српства од оних који седе у Београду. Плакета ће се додељивати сваке године људима који следе пут и завет кнеза Лазара и штите Србе и Српство.

Акција балиста на југу Србије

- Следбеници балиста на југу централне Србије несмешано организују пропаганде док њихови подстручници осматрају некајњени. Најштежа последица оваквог односа власници у Београду време шим проблемима је охрабрење екстремиста да наставе са инцидентима, провокацијама, неноштовањем закона и да се осећају доволно јаким, мислећи да им држава не може ништа. Оштвorenо речено, Тадић и Коштуница стварају климу у којој терористи у Прешеву, Бујановцу и Медвеђи могу да раде шта год желе

Пише: Борис Алексић

Пред планирано изјашњавање великих сила о Косову и Метохији у Савету безбедности Уједињених нација додатну тензију су подигли Албанци са југа централне Србије, тражећи припајање општина Прешево, Медвеђа и Бујановац јужној српској покрајини под контролом НАТО.

Као вид притиска на Београд, терористи из три општине на југу централне Србије су извели неколико акција, како би затим преко медија створили слику о угрожености Албанаца.

Најпре, 1. јуна у један сат ноћу бачена је експлозивна направа у двориште породичне куће председника општине Бујановац Арифи Нагиба, функционера Партије за демократско деловање, на чијем челу се налази Риза Хаљими. Невероватно звучи да је инцидент пријављен са закашњењем од 20 сати. Према образложењу Нагиб је био одсутан па нико није ни желео да пријави бомбашки напад. Породица је чекала његов повратак будући да је он убрзо навесо да нема поверења у државне органе и да сумња да иза свега стоји српска полиција и Безбедносно-информативна агенција (БИА).

Слично дешавањима из не тако давне прошлости, заказана је ванредна седница Скупштине општине Бујановац, на којој би се изнели подаци о наводно угроженим правима Албанцима од стране власти у Београду. На консултацијама пре отпочињања заседања Нагиб поново изјављује како иза напада на његову кућу стоји српска полиција. Он је у току расправе отворено приписивао одговорност МУП-у Србије и тражио смену командира полиције Драгана Величковића.

На седници одржаној 7. јуна, по већ опробаном сценарију са Косовом и Метохијом, донети су „закључци“ који су упућени Влади Србије, председнику Тадићу и међународној јавности. Нико од високих функционера Србије се до данас није огласио тим поводом.

Закључцима се најпре осуђује сваки вид насиља према свим грађанима општине Бујановац, док се у ставу 2. тражи од надлежних органа да пронађу починиоце.

Међутим, позадину целе акције открива став 3. у којем се наводи да Скупштина Општине захтева од Владе Републике Србије ефикасност у спровођењу плана и програма Владе Републике Србије о решавању политичке, економске и социјалне кризе у општинама Бујановац, Прешево и Медвеђа. Према изјавама одборника у питању је план Зорана Ђинђића из 2001. године настало након побуне терористичке „ослободилачке војске“ Прешева, Бујановца и Медвеђе.“ План је настало након договора Небојше Човића, који се на-

лалио на челу Координационог центра са политичким представницима терориста. Напоменимо да наведени план није у целини никада представљен грађанима Прешева, Бујановца и Медвеђе. Одборници Српске радикалне странке у општини Бујановац су се жестоко супротставили овом захтеву, истичући како иза режираног напада стоје сами терористи.

На самом крају у ставу 4. Скупштина захтева од надлежних државних институција предузимање одговарајућих мера према наводно одговорним лицима због пропуста у разsvetljavanju svih incidentata koji su se dogodili na teritoriji opštine Bujanovac.

Да је цео инцидент у којем је бачена експлозивна направа на Нагибову кућу режиран, потврдило се убрзо након заседања Скупштине. Наиме, полиција је ухватила починиоца Османа Ветона брата Јирима Јакушија званог Нациста, који се налази у затвору УНМИК-а због терористичких акција. Осуђен је за убијање заробљених полицијаца и цивила на Косову и Метохији, а организовао је и ликвидацију једног свог сународника који је био радник службе безбедности у Бујановцу. Члан је Партије за демократски прогрес Јануза Муслијуа који је потпредседник општине.

Дакле, на крају се испоставило да иза режираног бомбашког напада стоји Осман Ветон, брат познатог терористе са симболичним надимком – Нациста. Све ово није никакво чудо с обзиром да шиптарски терористи, њихови политички представници и ментори из САД и Европске уније на Балкану спроводе Мусолинијеву и Хитлерову политику комадања Србије. Као и у прошлости, на Србима је превасход-

ни задатак да се и даље одлучно супротстављају овом новом фашизму.

Нереаговање државних органа

Своју улогу у целој маскаради имали су и политички представници терориста попут председника албанске Партије за демократски прогрес Јонуза Муслију. Муслију, иначе наставник биологије, који је и заменик председника општине Бујановац, познат је одавно као експонент терористичке „ослободилачке војске Прешева, Бујановца и Медвеђе.“ Од почетка свог политичког деловања залаже се за припајање ове три општине Косову и Метохији, док овај део Србије назива „источно Косово“. Муслију је почетком јуна позвао лидере свих албанских политичких партија да формирају заједничко национално веће, које би учествовало у преговорима са властима у Београду о припајању општина југа централне Србије, Бујановца, Прешева и Медвеђе Косову и Метохији. У противном, он и његова групација ће „предузети неке друге кораке.“

Просто је невероватно да након оваквих изјава нису реаговали надлежни државни органи и ухапсили Муслију. Наиме, када су клиници у Београду лепили плакете са именом генерала Ратка Младића, судија за прекршаје их је експресно осудио на затворску казну, док Муслију и његови сарадници слободно шетају Србијом, иако позивају на насиљну промену граница наше државе, што је основ за кривичну одговорност. Он отворено изјављује како ће једнострano прогласити припајање Косову и Метохији, уколико Београд не уважи његове ставове. Очигледно је да и Тадић и Коштунић настоје да се додворе истим менторима, који спонзоришу и Јонуза Муслију, а то су САД и ЕУ, због тога и не предузвимају ништа.

Поврх свега, 15. јуна у 12 часова одржан је протест ветерана терористичке „ослободилачке војске Прешева, Буја-

новца и Медвеђе“; уз подршку председника општине Прешево Рагми Мустафе из Демократске партије Албанаца, и потпредседника општине Бујановац Јонуза Муслију из Партија за демократски прогрес. Наводно због врућине окупљенима се нису обратили главни организатори. Било је присутно око 200 људи. На склопу је примећен и велики број албанских застава, а упућена су и два захтева.

Први, да тзв. Прешевску долину надгледају снаге НАТО (што је очигледно сувишан захтев, јер под Тадићем и Коштунићем НАТО надгледа целу Србију, а ЦИА сваког српског функционера, архив и повериљиву документацију).

Други захтев је већ познат, да се Прешево, Бујановац и Медвеђа што пре припоје Косову и Метохији.

Дакле, следбеници балиста на југу централне Србије несметано организују протесте, док њихови подстrekачи остају некажњени. Најтежа последица оваквог односа власти у Београду према тим проблемима је охрабрење екстремиста да наставе са инцидентима, провокацијама, непоштовањем закона и да се осећају доволно јаким, мислећи да им држава не може ништа. Отворено речено, Тадић и Коштунић стварају климу у којој терористи у Прешеву, Бујановцу и Медвеђи могу да раде шта год пожеле. Иако закон мора бити исти за све, а правда слепа, државно тужилаштво прогања српске патриоте, њихове породице, клинице који лепе плакете са именом ќенерала Младића, ратне војне инвалиде и друге грађане којима је Србија у срцу. Док то чини наша власт, од Трибунала у Хагу ствара паганистичког идола којем редовно приноси жртве – српске родољубе.

Подсетимо на крају, да све време трајања ових режиралих инцидената одборници ДСС-а и Г17 штус у општини Бујановац дају кворум албанским националним партијама за смену преосталих Срба (њих двојице) функционера у јавним предузећима.

Када се говори о тзв. Ђинђићевом плану за Косово и Метохију и југ централне Србије из 2001. године, одређени подаци се могу пронаћи у његовим интервјуима. Наиме, покојни Зоран Ђинђић је био присталица поделе јужне српске покрајине по предлогу Добрице Ђошића, а за Србе је чак предлагао статус који имају Хрвати у Босни и Херцеговини! Тако, на пример, у интервјуу који је објавио „Блиц“ 4. августа 2001. године Ђинђић истиче: „Судство, школство, полиција и здравство били би повезани са републичким системом. Српске институције би, на нивоу покрајине, координирале са институцијама које имају албански део становништва, али не би биле међусобно пружете. То решење је по угледу на оно што имају Хрвати у Федерацији БиХ. Српске институције биле би базиране на територијалном принципу општина. То је једини начин да се обезбеди какав-такав мултиетнички живот на Косову, али не тако што би се две националне заједнице пружиле, већ тако што би коегзистирале једна поред друге. То је и једини начин да Срби који живе у покрајини тамо и остану и да се они који су расељени врате на Косово. Онај ко хоће мултиетничко Косово прихватиће ову иницијативу.“

Концепт ДС: Ахтизаријев план за остатак Србије!

Кројачи нових српских покрајина

- *Демократска странка ћод фирмом демократизације и економске самосталности (које обезбеђује и локална самоуправа) првоцира нове сукобе и дезинтеграцију Србије, инсистирајући на формирању нових аутономних покрајина. Шта би у том случају могла да уради и сама Војводина као „најстарија“ аутономија? Да ли би се и шамо родиле идеје да се иде корак даље?*

Пише: Борис Алексић

Демократска странка Бориса Тадића је одавно позната по идеји регионализације Србије. Међутим, они су недавно отишли корак даље када је члан председништва Демократске странке Бошко Ристић изнео идеју о стварању нових аутономних покрајина на територији наше републике. Он је своје мисли разјаснио у интервјуу који је дао листу „Правда“ 16. и 17. јуна.

Ристић, између остalog, наводи: „Устав Србије предвиђа слободно удруживање грађана, али није до краја дефинисан начин тог удруживања, посебно када је у питању право грађана на аутономију. У оквиру Устава наговештена је и та могућност која може бити дефинисана законским актима.“

Југоисточна Србија треба да има статус као Војводина. Не видим да им нешто фали, лепо живе, а Србија због тога није поцелана. Питање безбедности и заштите целовитости Србије и монетарна политика, остали би на нивоу државних органа.

Ово је најнеразвијеније подручје Србије. Уколико би постојала регионална организација, онда би средства прикупљена на овом подручју била усмерена на економски развој тог истог подручја. Нама је неопходна децентрализација, а да ли ће бити региони или аутономне покрајине, свеједно је. О томе грађани имају право да одлуче. Уколико неко сматра да је то противуставно, онда није разумео Устав Србије.“

Ристић закључује да ће се ДС борити за ове идеје у Скупштини на законски начин. „Треба донети закон о територијалној организацији којим би било све регулисано, затим и кроз закон о аутономним покрајинама може да се дефинише питање децентрализације.“

Најпре истакнimo да свако ко је барем једном у животу прочитао књигу која има додирних тачака са уставним и управним правом, примећује да речи члана председништва Бошко Ристића потврђују поделу из старе Грчке на политички и идиотес. Без икакве сумње, Ристић, председништво ДС у чије име говори, као и они који су за њега у странци гласали, спадају у ову другу групу. Да подсетимо, појам идиотес се најпре односио на део грађана незаинтересованих за опште добро, државне интересе и јавне послове, да би потом означавао и појединце неспособне за јавну службу. Насупрот овом стоји термин политиков који означава заштитнике општег добра и државних интереса, као и стручне људе погодне да обављају најодговорније послове у заједници.

Ево и образложења. Господин Ристић из Демократске странке, иако посланик у парламенту, не разликује децентрализацију од територијалне аутономије, иако су ово основни појмови у уставном праву. Децентрализација је појам везан, пре свега, за локалну самоуправу, а односи се најчешће на општине и градове, док је територијална аутономија везана за нпр. аутономне покрајине. Међутим, када говоре о децентрализацији, посланици ДС-а пре свега мисле на шири појам територијалне децентрализације, иако такав став често бране аргументима везаним за функционалну децентрализацију (делатности од општег, јавног интереса признате одређеним јавним службама). При томе они локалну самоуправу, као важан индикатор развоја демократије, и не помињу. Иако локална самоуправа омогућава постојање самосталних финансијских и других средстава, тј. сопствених прихода, уставну заштиту самоуправних права, организациону и персоналну самосталност локалних институција, слободан избор представника у локалној заједници, као и одлучивање о најважнијим питањима на локалном нивоу.

Међутим, идеја Демократске странке је искључиво везана за територијалне аутономије. Бројни угледни правници територијалну аутономију тумаче као могући прелаз ка федералној јединици. Управо из тог разлога у првој Југославији су Хрвати чинили све да добију територијално већу и самосталнију Бановину Хрватску као пут ка независној држави. Ове тежње су их мотивисале и да почине геноцид над тада бројнијим Србима.

Мајкл Полт, Борис Тадић и Андреас Цобел

Територијална аутономија подразумева, како и сама реч грчког порекла каже – способност доношења сопствених закона, иако то право није „самоникло већ изведенено из суврене власти.“ Она још обухвата и самосталност у извршавању сопствених закона. Подсетимо се сада Ристићевих речи. Он каже следеће: „Питање безбедности и заштите целовитости Србије и монетарна политика, остали би на нивоу државних органа.“ Остало би припало новим територијалним аутономијама! Дакле, Ристић својим предлогом за аутономне покрајине оживљава Устав СФРЈ из 1974. године када су Војводина и Косово и Метохија били држава у држави, мада је њима још 1953. године признато право да самостално доносе своје статуте без накнадне потврде Скупштине Србије.

Међутим, из Ристићевих речи уочава се још једна опасност. Он као представник ДС-а отворено говори да грађани сами треба да одлуче о томе да ли ће се формирати нова аутономна покрајина или регион. За њега је то свеједно, иако су грађани већ дали одговор на то питање гласајући за нови Устав.

Наиме, територијална аутономија је у основи законска категорија, а не уставна, што је разликује од федералне јединице и приближава локалној самоуправи. То значи да већина држава у свету може без пристанка територијалне аутономије уставом укинути исту, а може је и поново конституисати. Ипак, можда представници ДС-а мисле на одлучивање у оквиру самих „нових“ територијалних аутономија. У том случају имали би ситуацију веома сличну оној пред распад СФРЈ.

„Демократска“ подела Србије

Напоменимо још да је иницијатива ДС-а за стварање нових аутономних покрајина у време када је озбиљно угрожен територијални интегритет Србије покушајима отимања Аутономне покрајине Косово и Метохија, застрашујуће неодговорна. Мора се јасно ставити да знања да овакав предлог ДС-а (иако њихов члан председништва Бојан Ристић помиње југоисточну Србију) даје основ житељима других делова наше земље да захтевају исто. То би био опасан пример за Рашку област, а сепаратисти у том делу Србије би,

охрабрени таквом идејом, започели нове сукобе са централном влашћу.

Дакле, јасно је да Демократска странка под фирмом демократизације и економске самосталности (које обезбеђује и локална самоуправа) провођи нове сукобе и дезинтеграцију Србије, инсистирајући на формирању нових аутономних покрајина. Шта би, у том случају, могла да уради и сама Војводина као „најстарија“ аутономија? Да ли би се и тамо родиле идеје да се иде корак даље?

Уосталом, недавно је немачки амбасадор у Београду јасно и гласно изнео такав сценариј поделе Србије, што значи да ЕУ, САД и НАТО нису одустале од комадања наше земље. ДС им оваквим предлогима само излази у сусрет. Да ли ће у будућности предложити и неког новог Ахтисарија за Војводину, Рашку, Југоисточну Србију...?

Руку на срце, предлог који долази из ДС-а води и очигледној феудализацији Србије. Земља исцепкана аутономним покрајинама, са локалним газдама на челу, вишке подсећа на нашу отаџбину након смрти цара Душана, када су великаши, отимајући се о државну касу и земљу, на „комаде поделили царство.“ Овакав локалпатриотизам такође води новим поделама у тренутку када морамо да будемо јединствени.

Подсетимо оне које би овде навели пример Шпаније, да управо шпански независни аналитичари наводе да је ова чланица ЕУ у ситуацији у којој је била Југославија осамдесетих година прошлог века и да јој врло вероватно следије сличан распад. Иако грађани Шпаније имају добар стандард, Баскија и Каталонија неће остати мирне, а централна власт им све више попушта.

И на крају, уколико је Србија грађанска држава и уколико смо ми сви равноправни, зашто конституисати нове територијалне аутономије и стварати неједнакост и поделе? То нема везе са демократијом. Можда је ипак идеја ДС-а да оваквим иницијативама скрене пажњу са тешког стања у којем грађани данас живе, као и да заташкана бројне афере у којима су учествовали и учествују њихови функционери.

У члану 182. Устава Србије, став 2. наводи се да „РС има аутономну покрајину Војводину и Аутономну покрајину Косово и Метохију. Суштинска аутономија Аутономне покрајине Косово и Метохија уредиће се посебним законом који се доноси по поступку предвиђеном за промену Устава“.

Јасно је свима да закон о територијалној организацији који помиње Бошко Ристић мора бити у складу са Уставом и не може предвиђати нове покрајине.

У масовној гробници у Петрињи пронађено 160 Срба

Свака четврта жртва – жена

- Да би прикриле злочин, хрватске власнице нису извршиле обдукцију жртава, него су их само ћола саша након вађења јопово заштитале у гробницу

Пише: Душан Марић

На православном гробљу Свети Никола у Петрињи прошлог месеца отворена је масовна гробница у којој су пронађени посмртни остаци 160 Срба који су убијени за време и након хрватске војне акције „Олуја”, у августу 1995. године.

Мада потпуну идентификацију пронађених жртава тек предстоји, већ је утврђено да се међу њима налази и 40 жена, што је највећи проценат особа женског пола који је пронађен у некој масовној гробници на подручју некадашње Југославије.

Тај податак потврђује тачност ранијих тврдњи Документационо-информативног центра „Веритас” у Београду да се у гробници налазе углавном цивили и представљају још једно у низу снажних сведочанстава о размерама злочина које је

Хрватска почнила над српским становништвом.

Он и објашњава зашто се на отварање гробнице, за коју се зна још од јесени 1995. године, чекало 12 година и зашто је свако тело које је у њој пронађено, пола сата након вађења, поново враћено на исто место и затрпано.

Пре враћања у гробницу са сваког тела узет је узорак коштане сржи: – Хрвати све чине да прикрију своје зло-

чине – каже председник „Веритаса” Саво Штрбац, који је пре месец дана, због вишегодишњег упорног рада на ширењу истине о страдању српског народа у Хрватској и РСК, од стране хрватског државног тужилашства оптужен за ратни злочин. – После 12 година у земљи, тела су у таквом стању да ће идентификација и уз помоћ ДНК анализе бити отежана.

Врхунац затапавања злочина представља одлука да се не врши обдукција тела. Наиме, присутни лекарски тим уопште није прегледао тела, већ је само описао у каквом се стању налазе и коју гардеробу или личне ствари жртве имају.

– На тај начин Хрвати су избегли да се утврди на који начин су жртве убијене – објашњава Штрбац. – То, опет, значи да њихову насиљну смрт неће бити могуће правно-кривично процесуирати. Без обдукције, Хрвати могу да напишу

Поређење са злочином на Овчари

Иако је од догађаја на Овчари код Вуковара, прошло петнаест година, скоро да нема дана а да се он, неким поводом, не помене у српској јавности. Најчешће у текстовима појединачних новинара и изјавама политичара, који су од својих западних финансијера добили домаћи задатак да докажу да су Срби наследници Хитлерових нациста и да их колективно треба лустрирати.

Откопавање гробнице у Петрињи медији у Србији забележили су као агенцијску вест. Политичари нису учинили ни толико.

На пољопривредном добру код Вуковара јесте убијено више људи, али међу жртвама у Вуковару жена је мање од два одсто, а у Петрињи 25 одсто.

Код Хрвата нема кајања

Отварање масовне гробнице у Петрињи у хрватској јавности изазвало је нови талас мржње према Србима. Уместо одговора на питање ко је организовао стрељање 150 српских цивила и заробљених војника и захтева да се против налогодавца и непосредних извршилаца предузму законске санкције, хрватски медији, политичари и разна грађанска удружења, јавности су по ко зна који пут наметнули надметање у томе ко ће се сетити више српских злочина. Стварних и измишљених.

На десетинама интернет сајтова трају расправе на ову тему, а њихов заједнички именитељ јесте макле више отворен став да су Срби агресори и четници, који и нису заслужили ништа боље од тога да страдају од хрватске руке. Демократске и европске.

да су сви ти људи умрли природном смрћу.

Међутим, чак и ако након идентификације обдукција буде обављена, све ово што се догађа оставља сумњу да и она неће бити у циљу откривања истине. А нови проток времена ће је додатно отежати.

У ситуацији кад је интерес државе да заташка своју одговорност и срамоту, није тешко наћи патолога који ће потписати да је жртва, која је закланана, погинула од метка. Као што су у Госпићу нашли оног судију Милановића који је у ображложењу пресуде од 20 година робије Дани Сердару написао да је човек крив зато што се заједно са својим прецима пре 500 година дошао у Хрватску да утврштава Хрвате, тако и сада наћу неког доктора који ће потписати оно што му нареде.

Годину дана после рата, када су признале постојање гробнице у Петрињи, хрватске власти тврдиле су да је у њој сахрањено 108 жртава и да је њих двадесет пре сахране идентификовано и сахрањено под именом. Након откопавања, показало се да у гробници има 160 тела и да је њихов идентитет непознат.

Када су вршили укоп, Хрвати су, поред двадесет идентификованих, ставили бројеве са њихових предмета. Међутим, ти бројеви су исписани на обичном картону. После 12 година, картон је иструлио, тако да се више не зна ко је ко. Можемо само да нагађамо да ли је у питању обичан немар или је тај картон употребљен са намером да се ово додеди.

По подацима којима располажу у „Веритасу“ и у Влади Републике Српске Крајине у прогонству, у време „Олује“ на ширем подручју Баније и Кордуна убијено је најмање 721 лице српске националности, од којих је 441 цивил. Међу њима су и 203 жене – скоро половина.

Овај податак изгледа још више застрашујући кад се има

у виду чињеница да су међу жртвама најбројније особе поодmakle животне доби и да их је већина стрељана данима, па и месецима након престанка ратних дејстава.

Посмртни остаци две трећине страдалих, 531 лица, још увек нису пронађени. Од тог броја цивила је 341, а 185 жена.

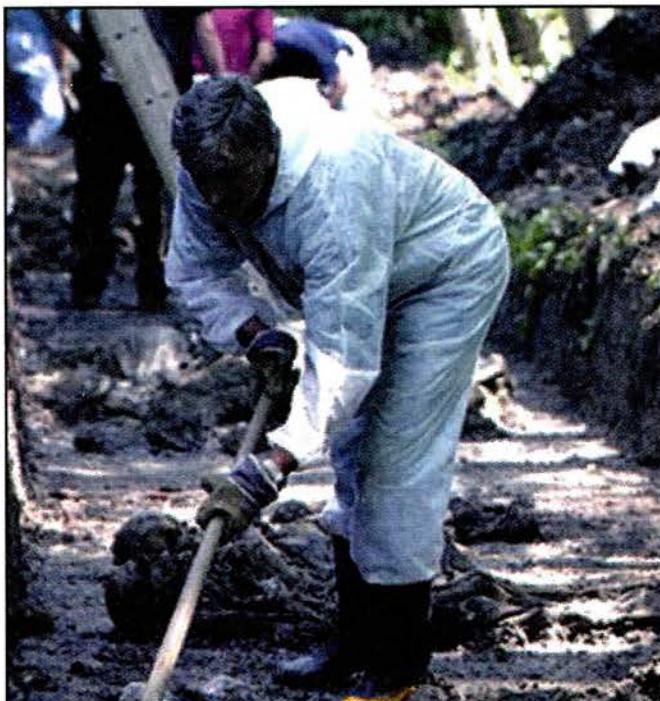
Српске су процене да се у масовним гробницама у Хрватској налази још најмање 800 Срба. На ширем подручју Петриње налазе се најмање још четири масовне гробнице са 232 тела.

– Колико знамо, у гробници у Двору има 112, у Глинама 77, у Селишту 17 и у Слуњу 16 тела – каже Ратко Личина, министар за информисање у Влади РСК у прогонству. – Ако Хрватска са ексхумацијом настави досадашњим темпом, последња од тих гробница неће бити отворена ни за још 12 година.

Министар Личина каже да га не изненађује такво понашање Хрватске, али да му је тешко да се помири са чињеницом да се Србија према том проблему понаша скоро потпуно незаинтересовано.

Специјални тужилац за ратне злочине, али изгледа само српске ратне злочине, Вукчевић, уз помоћ Наташе Кандић, Соње Лихт, Бильане Ковачевић-Вучо, Бильане Србљановић и осталих бисерки својим свакодневним трабуњањем о српским злочинима стварају привид да злочина над Србима није ни било. А то овој власти изгледа одговора.

На крају ће испasti да хиљаде Срба убијених у Хрватској, уствари, нико није ни убио, већ да су извршили самоубиство.

Неодговоран и недостојан поступак председника Србије

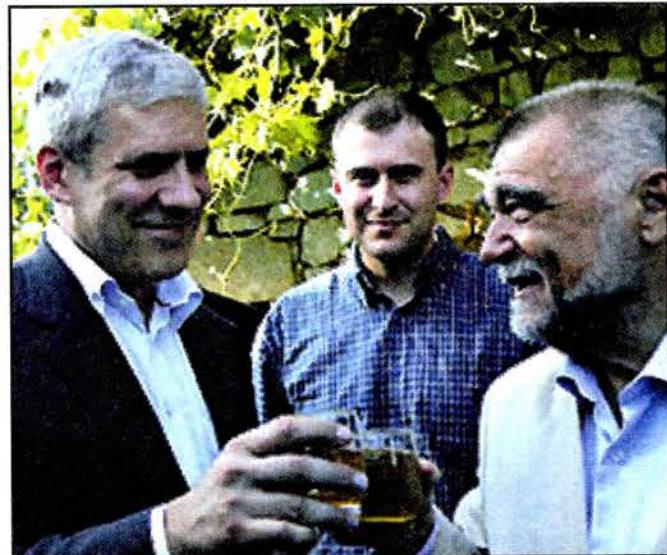
Загрљај са Хрватима уз прихватање кривице

- Узурпирајући право да се „у име српског народа извиђава за злочине над Хрватима”, Борис Тадић учинио неопростиву грешку и нанео огромну штету српском народу. Србији је у предстојећим данима Јошребна мудрост да нађе начина да изађе из позиције у коју је бацио председник Републике

Мада има много разлога за захлађење српско-хрватских односа, пошто Хрватска у свом игнорантском односу према правима Срба у Хрватској поступа све горе и горе (да на овом месту макар само то поменемо), судећи по приступу Бориса Тадића, односи Србије и Хрватске се нагло побољшавају, али Србија, коначно, мора да прихвати да је учинила зло Хрватима. Полазећи са тог становишта, Борис Тадић је у својству председника Србије и узурпирајући право да говори у име српског народа, јавно, преко Хрватске телевизије, упутио извиђење за српске злочине над Хрватима. Тако нас баца у инсцениран „загрљај“ са Хрватима.

А све што се до сада догађало у српско-хрватским односима говори, међутим, да се би се једино такав приступ, као најгори од свих, морао избегни.

Глумљење пријатељства не пристаје ни хрватском, а по готову не српском народу. Слични покушаји, уче нас тешке лекције из историје, окончани су обостраном разочараношћу. Између Срба и Хрвата мора се постићи истинско, одрживо побољшање односа, као што се то сугерише за руско-америчке односе, уместо што се посеже за театралним средствима како би се створила илузија да је до тог побољшања већ дошло. Тадићева или Месићева театралност, након свега што се догађало између два народа, губи сваки смисао. Једном речју, то је смешно. Јер, Хрватска је с устима пуним „демокрације“ и „Еуропе“ немилосрдно и са невиђеном бруталношћу прогањала и уништавала све што је

српско. Етнички је очистила вековни српски простор. Само то је права истина, а све остало су манипулатије. И наравно, неодговоран и недостојан поступак председника Србије Бориса Тадића. Срби из Републике Српске Крајине су жртва прво хрватске нетolerанције, а потом и глобалних евраатлантских освајачких намера.

Загреб поздравља Тадићеву исприку

Председник Србије Борис Тадић је ових дана скренуо на себе пажњу најпре тиме што је усвојио једно маче и дао крв, због чега су му многи одали признање, а онда се посветио – отопљавању односа са Хрватском.

У то име, наступао је у специјалној емисији ХРТ-а, „Свим грађанима Хрватске и свим припадницима хрватског народа које су учинили несрћнима припадници мого народа, упуњујем извиђење и преузимам за то одговорност“, рекао је председник Србије.

Овај поступак председника Србије, „прозападног реформисте“, изазвао је, из разумљивих разлога, лавину питања а главно је: да ли су српски односи са Хрватском, након овога, кренули ка низбрдици или узастрани? У Загребу, без обзира на неке недоумице, председнику Србије одају признања. „Тадићева исприка посебно је важна“, оценио је његов хрватски колега Стјепан Месић. И нови лидер опозиционе СДП, Рачанов наследник Зоран Милановић, додао је „да је очигледно да вријеме за ново вријеме“. Једино је извесне резерве

исказао председник ХСП-а, неоусташа Анто Ђапић. „Добро дошло, али није довољно”, оценио је Ђапић уз објашњење да би „у сваком случају послије исприке требала доћи на ред ратна одштета”.

Све у свему, Загреб је задовољан.

Из Владе Србије, од стране Тадићевих коалиционих партнера, није било званичних реакција, упркос чињеници да је ово био први високи функционер Србије који се извинио грађанима Хрватске

и, такође, да је реч о истој личности која је сличан гест учинила још на почетку свог мандата, током посете Сарајеву 2004. године.

Осуде неприхватљивог поступка председника Србије због несагледивих последица су, међутим, стизале са других страна, уз изузетке типа Соња Бисерко, Војин Димитријевић и слични. Осуде, које су оправдано жестоке, тичу се више ствари, а покренута су, с правом, истовремено и многа питања. Издвојимо једно: постоји ли са хрватске стране нека спремност на равнотежу и реципроцитет? Да ли се Тадићевим гестом постиже тако нешто? Наравно, о нечим таквом нема ни примисли. Наравно, остаје тужба Хрватске против Србије за ратну одштету. Наравно, остаје и чињеница да је из Србије испоручено више хашких оптуженика него што је у Хрватску враћено Срба. Може ли Хрватска да негира да и после 12 година од „Олује” и окончања „домовинског рата” и даље спречава повратак више од 300.000 прогнаних Срба на њихова вековна огњишта и да је, са 12 посто, број Срба у Хрватској пао на мање од 5 одсто? Није ли то врло конкретна последица етничког чишћења? Извињавајући се Хрватима, председник Србије пропустио је да укаже да српске агресије на Хрватску није могло бити. Извињавајући се Хрватима, председник Србије Борис Тадић је пропустио да у једночасовној емисији на ХРТ-у укаже на 7.000 убијених Срба у Хрватској, макар то! Извињавајући се Хрватима, није, пре свега, отварао питање ко је био узрочник грађанског рата. Није рекао да су Срби, једнако као и Хрвати, по Уставу били конститутивни народ у Хрватској док им нова хрватска власт на челу са др Фрањом Туђманом то право није одузела; нити подсетио на изјаву свог данашњег колеге Стјепана Месића („Мој задатак је извршен, Југославије више нема”). Макар то да је рекао.

Извињавајући се Хрватима Борис Тадић избегао је да се, макар узгред, „догакне” хрватског масакра почињеног над Србима на Коранском мосту, у Медачком цепу, у „Бљеску”, у „Олуји”... а било је и место и тренутак, зар не? Пошто се извињавао за „злочине почињене над Хрватима”, зар не?

Далеко би нас одвело да наставимо овим редом... Али, не би се могле прескочити ни две-три друге „ситнице” које је председник Србије, у том скрајном интервјуу ХРТ-у изговорио, уз свој извештачени осмех. То, да је тачно да је својевремено намеравао да се запосли на неком светионику на хрватском приморју, или што није прескочио да нагласи да му је друга жена Хрватица из Осијека.

Дискредитовао функцију председника Србије

Наравно, Тадић, какав јесте, за ХРТ је као своју посебну заслугу истакао и да је морао да се кандидује на председничким изборима да би спречио Томислава Николића да дође на власт, али је избегао да каже колико му је у томе помагао Запад.

У знак захвалности што су заједно спречили да Томислав Николић, како би то народ волео, преузме одговорност за судбину Србије и да је води ка сигурној будућности, Тадићу ће се Запад реванширати као, рецимо, Свилановићу. Добиће неку функцију у „међународној заједници”, зар не?

Борису Тадићу, експоненту западне политике, смета „српски национализам” а не смета му хрватски. Он добро зна да је хрватска елита пригрила жестоки национализам као замену за комунистичку идеологију, истовремено се не либеши од једва прикривених аката насиља над политичким неистомишљеницима. Месић и Санадер и други хрватски званичници (зна то Борис Тадић) подругљиво и са подсемећом односе се према сваком захтеву Срба да им се врате основна људска права. Тадић, наравно, веома добро зна за узнемирујуће доказе који до њега свакако стижу о злочинима над оним ретким српским повратницима на своја вековна огњишта. Али, Тадић радије не би о томе да говори. На ХРТ-у поготову. Нама не промиче да Тадић, о сваком огрешењу о Србе, махом ћути.

Не можемо га оптужити без доказа да је индиферентан и да све то прећуткује јер му је важнија његова каријера, мада се и тако нешто, кад је о њему реч, може с правом помислити. Отуд и указивање на пример Горана Свилановића и сличних „Срба”.

Да има макар минимум националног достојанства, Борис Тадић је морао у реченом интервјуу ХРТ-у да укаже хрватској јавности на чињеницу да је Хрватска стекла неприхватљиву врсту некажњивости за своје поступке. Хрватска је могла и може да чини шта јој је воља у овом нашем региону. Председник Србије био је дужан да, тражећи извиђење за српске злочине, одлучно затражи од хрватског народа и извиђење за злочине почињене над Србима. У крвавом грађанској рату било је злочина на свим странама.

Суочавајући се са неоусташама, разметљиви и помпезни Борис Тадић се, наступом на Хрватској телевизији, огрешио и о свога деду, којег су убили хрватске усташе. Помињући га, било је очигледно да му је непријатно да се о томе говори.

Најгоре је то што је дискредитовао функцију председника Србије.

P. B. C.

Неподношљив притисак радикала у Скупштини Србије

Грмовац коначно добио струју

- Иако су сами инвестирали у мрежу, Град и Република годинама одузимали са њовлачењем склопке за високи напон

Пише: Жана Живаљевић

Отако је у пролеће 1997. године на непрегледним за парложеним лединама на самом ободу земунских села у будућности видео слику насеља са путем, далеководима, аутобуским саобраћајем, црквеним торњем у средини, нанизаним кућама, градоначелник Земуна др Војислав Шешељ више није одустајао од наума да општински атар окружи такозваним сателитским насељима. Најпре је одржао своје предизборно обећање да ће на локацији званој Бусије, између Батајнице и Угриноваца, на којој су осветљубиви властодршици планирали да се освете радикалски настројеном живљу изградњом централне градске депоније, испарцелисати ново насеље. Своју намеру је, упркос орканима који су требали да одувају српске радикале, спровео у дело.

Данас су Бусије модерно градско насеље, које пружа редак призор уређености: куће су крај пута сложене као под конач, стигао је градски превоз, телефони, асфалтирају се улице, више десетина избеглица из некадашње Хрватске и Босне се, захваљујући јевтиноћи, скујило, уместо да на грбачи државе преживљава од фискултурне сале до неке руиниране бараке.

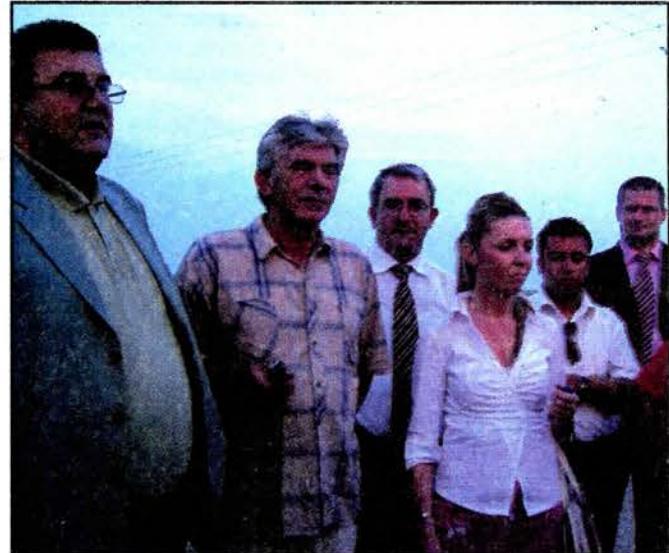
На сличан начин, испарцелисао је Шешељ и око три хиљаде плацева између Добановаца и Пећинаца, на самом ободу Београда.

Теслин проналазак – чудо

Људи су куповали аре земље верујући Војводи, да ће захваљујући свом јаком нерву за опстанак, правничком умећу и одважности одбранити право Срба придошлих у матицу после ратних акција на живот. Били су спремни да издрже све недаће, деценјама каљени у суровим условима опстанка међу својим компијама Хрватима, муслиманима, башњацима.

Општина Земун је са своје стране од новца добијеног продајом хектара и хектара површине које се нису обрађивале и ничему нису служиле, започела да насила прилазни обилазни пут паралелно са магистралом у дужини од четири километра, који служи и данас. Направљен је и мост да би се један крак спустио с ауто-пута и скратила обилазницу преко Добановаца. И поред обећања са највишег места, из Републичке дирекције за путеве почетком 2005. године, оно није испуњено, већ се Грмовчани уз огроман ризик искључују с ауто-пута ка насељу путељком.

Лета 2006. године асфалтиран је прилазни пут, с намером да аутобуска линија буде продужена до „центра“ насеља. Међутим, и од тога се одустало – до даљег и из непознатих разлога.

Основу живота у овом насељу, ипак, сматрају његови становници, од којих је можда шестина започела темеље, а ни десетина не живи у својим кућама без и једног јединог услова, већ плаћа кирију по околним селима, све ишчекујући сигнал за повратак, чини проналазак њиховог земљака Николе Тесле – струја.

Прва сијалица засветлела је у насељу 13. јуна 2007. године, на уличном стубу, после деценије непрекидних напора Грмовчана да струју ниског напона за домаћинства доведу до потрошача: лустера, рингле, телевизора.

Изгубљен цео мандат

Иако симболична, прва искра цивилизације у Грмовцу, натерала је мештанима који је тако дugo чекају, сузе радоснице на очи.

Целу деценију су улагали сами, одвајајући од уста, у бетонске стубове, далеководе, стубне трансформаторе, зато што су сва настојања радикалске управе која им је омогућила да овде започну нови живот, пала у воду с назовидемократским променама дрвехиљадите.

Демократе су у Земуну већ на првом кораку показале своје право лице. Иако је општина преко Комесаријата добила девет трафостаница за решавање проблема снабдевања струјом и регулисање напона у „избегличким насељима“, чemu се никада прецизно није могло ући у траг, јер су трагови заметени пред следеће изборе, оправдане су сумње да су они завршили на – Бежанијској коши или Вождовцу! Тамо где је требало концентрисати снаге ради победе.

— Нису нас удостојили пријема у општини — кажу Грмовчани који су покушавали да и после двехиљадите реше проблем. Упућивали су их на радикале, који су им плацеve продали. За четири године њиховог мандата, готово да ништа није урађено. Сви су путеви ка циљу били пресечени, осим наде.

Протест се исплатио

Крајем 2004. године ствари се полако мењају. Грмовац је, после седам година, за коалициону општинску управу у Земуну, коју чине српски радикали, социјалисти и одборници ПСС – приоритет. Не часи се, чланови општинског већа, општинског поверилиштва за избеглице и сви остали који прате ситуацију у најудаљенијем земунском насељу дневно реферишу председнику општине о постигнутом. Грмовац под кровом здања на Магистратском тргу 1 постаје најважнија тачка дневног реда.

Што се више издвајало, и из цепа и са рачуна за стамбено-комуналне послове, како су се радови близили крају, то се стрпење грађана више тањило. Једноставно је предуго трајало и превише захтевало.

Суочени са десетом зимом без светла, непрестаним инвестирањем у мрежу, политичким инатима, Грмовчани су једноставно одлучили да иду до краја. Запретили су да ће блокирати ауто-пут, протестовати испред Скупштине града Београда, улогорити се, ако треба, али обезбедити струју.

У договору са структуром Града Београда, председник општине Земун Гордана Поп-Лазић више је пута организовала састанке представника Грмовца са директором Електродистрибуције Београд, Стеваном Милићевићем и његовим техничким сарадницима, Градским архитектом Ђорђем Бобићем, секретаром Секретаријата за комунално-стамбене послове Београда Ненадом Коматином.

Све што се од њих тражило грађани су последњим снагама цедили из себе. Мајстори ЕДБ нашли су више од 50 фалгинки у мрежи, које је вაљало поправити, јер без стопостотне техничке исправности нико од надлежних није хтео на себе да преузме ризик од евентуалне штете. Извргали су цепове, позајмљивали, каже Савка Симић, али причи нигде крај...

Негде на крају овога пута, када је госпођа Поп-Лазић лично посадила преко пута себе судију и мештане, да би се расправило имовинско-правно питање сагласности да преко приватних парцела прођу каблови и остала инсталација, и када је од седамдесетак добијених зафалило неких осам, због којих је Коматина обећао да неће попустити никоме, и по први пут послала мештане у општину по наводно недостајућу документацију, протести су ескалирали.

Жене из Грмовца разбашкариле су се по холу, али, мимо упутства из Града, у својој општини су лепо примљени. Сутрадан, пошто су преноћиле на ћебадима, обратио им се генерални секретар Српске радикалне странке Александар Вучић и обећао је помоћ у Републичкој скупштини. А ако је не буде, рекао је Аца, сви посланици Српске радикалне странке ће се својим Грмовчанима придружити у протесту, јер је он сасвим оправдан.

Тога 13. јуна заседале су и Републичка и Градска скупштина. У Скупштини Србије већ други дан су посланици Српске радикалне странке имали једну тему дневног реда – струја за Грмовац, док су се у Градској Бобић и Коматина смејали напорима радикала да се, како су веровали, изборе са Голијатом. Пре 16 часова, када је направљена пауза на тргу Николе Пашића Коматина се хвалио како има одобрење у цепу, али чика Земун да достави сагласности умрлих и одсљених у иностранство...

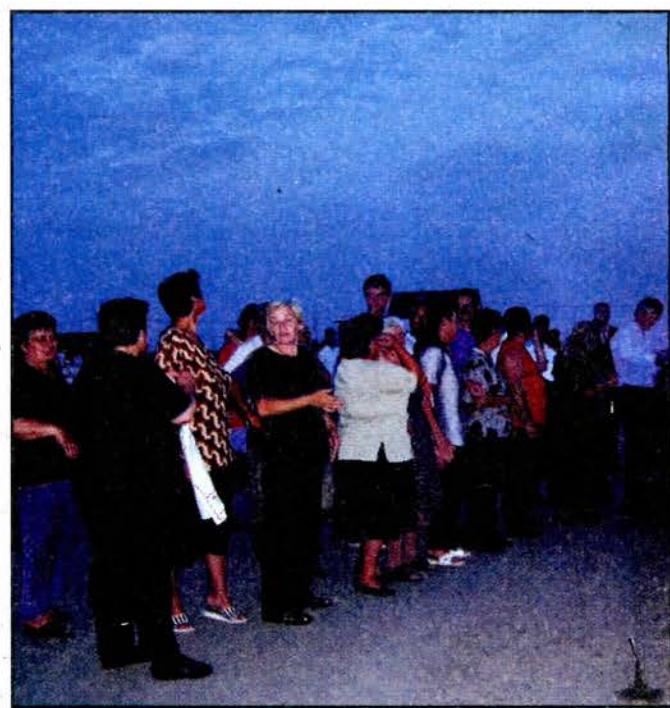
Сузама радосницама дочекано улично светло

И коначно је преломљено министарском: пустите људима струју, наложио је први човек српског рударства и енергетике, како би се седница Скупштине наставила. Коматина је, богами, потписао као „бела лала”, није цепидлачио. Власт, републичка и градска, морала је да попусти пред пратицима српских радикала.

Грмовац је те вечери врискao од среће. Предраг Симић описује тежак живот најупорнијих, како су чак и воду довлачили из оближњих места, Зоран Старчевић проба хармонику на којој ће засвирати и коло под првом сијалицом, Зоран Јањанин и две сестрице Теодора и Душица, подмладак Грмовца, дувају у пишталке од среће.

А кад је у насеље стигао директор ЕДБ Милићевић са помоћником Босиљчићем и две диспечерске екипе да провере мрежу и пусте прву сијалицу – настала је вршка и плач од среће: намучени сељаци љубили су груду, пут, благосиљали небо, знајући да је ово прави почетак.

Иако ће прикључци долазити временом, кад се прибаве одобрења и грађевинска дозвола, струја је, ипак, ту – наздравио је Стеван Милићевић својим домаћинима, после чега је почело велико народно славље и гозба.

Европска унија – да или не (4)

„Европска идеологија“ на бугарској грбачи

- Због немогућности да искуне шаковане европске стапандарде, након уласка у ЕУ, у Бугарској треба да буде затворено око сима фабрика хране, од укупно 733, у области прерадивачке индустрије меса, млека и рибе. Преостале ће бити подвргнуте строгој контроли

Пише: мр Дејан Мировић

На састанку амбасадора при Савету Европе, одржаном у Београду 22. јуна, председник Србије Борис Тадић је у патетичном стилу изјавио: „Не желимо да будемо део европског проблема већ део европског решења“ („Политика“, 22. јун 2007). У истом периоду, Брисел и Вашингтон су представили своје „решење“ у Савету безбедности Уједињених нација. Основ је био предлог, који је први изнео нови француски председник Саркози, о аутоматској примени Ахтисаријевог плана о независности Косова и Метохије након нове фарсе од преговора, која би трајала само 120 дана. Наравно, нова и обновљена Путинова Русија је без дилеме одбацила овакво „решење“.

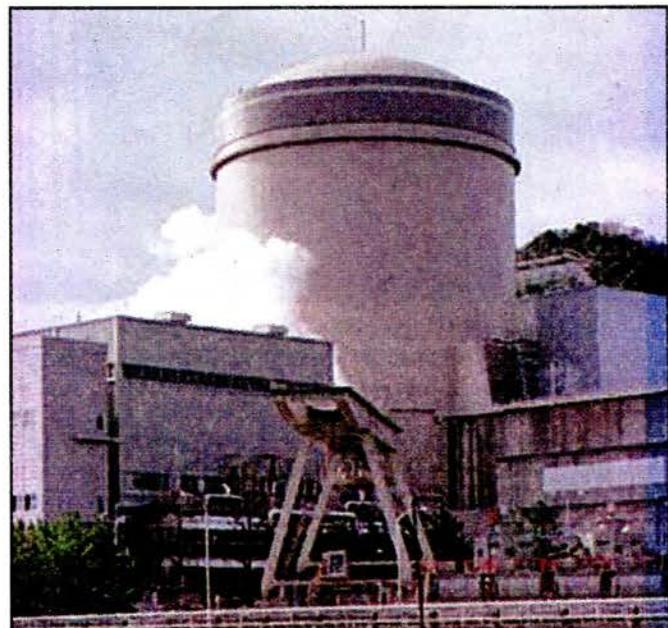
Када сагледамо овај чудни контекст, увидећемо да постоји неколико нелогичности. Српске власти желе у Европску унију по сваку цену, иако је Брисел отворено за независност Косова и Метохије. Српске власти не праве основну разлику између појма ЕУ и географског појма Европа: за њих је ЕУ „центар света“ у идеолошком, економском, политичком и у сваком другом смислу.

Наводно, не сме бити дилема око уласка у ЕУ. Наравно, свако има право на своје идеолошко убеђење, али када се говори о ЕУ, не сме се скривати истина од наших грађана. Економски подаци и искуства земаља Источне Европе нам говоре да је Европска унија добар пројекат, али само за земље богате Западне Европе. За државе Источне Европе учлањење у ЕУ доноси више негативних ефеката него позитивних.

Пример Бугарске је само један у низу сличних у Источној Европи.

Раст спољног дуга Бугарске

Пре почетка такозване транзиције, 1989. године, спољни дуг Бугарске је износио 10 милијарди долара (подаци према www.theodora.com и www.cia.gov). Како се Бугарска све више приближавала „светом циљу“, он је растао. На пример, 2005. године достигао је 15,3 милијарде долара. Након трновитог „европског пута“ и 17 година болне транзиције и одрицања, дуг је достигао износ од 24,3 милијарде долара у новембру 2006. године. У истом периоду Бугарска је изгубила више становника него у Првом и Другом светском рату заједно (у Другом светском рату је изгубила 0,3 посто од укупног становништва или 22.000 људи, а у Првом светском рату 90.000 људи – према књизи „Други светски рат“ у издању „Народне књиге“, Београд, 1980, стр 9 и „Војна енциклопе-

дија“, књига 2, Војноиздавачки завод, Београд, 1973, стр 106).

Године 1989. Бугарска је имала 8.972.724 становника, 2000. године тај број је пао на 7.796.694, а 2007. године на 7.322.858. Дакле, укупно смањење у овом периоду износи скоро невероватних 1.649.874 становника. Падали су и приходи буџета. Године 1989. буџет Бугарске је имао приходе 26 милијарди долара (још већи износ ако се прерачуна у садашњу вредност долара), 1999. године приходи су пали на само 4,6 милијарди долара, а ни „европски“ буџет из 2006. године није могао да се мери са оним из 1989, јер је имао приходе од 12,1 милијарде долара. Такође, године 2006. Бугарска је забележила буџетски дефицит 1,1 милијарде долара, дефицит у спољнотрговинској размени од 8,3 милијарди долара и дефицит у платном билансу од 5,1 милијарде долара.

Мањак електричне енергије у региону због уласка Бугарске у ЕУ

Европска унија је током преговора захтевала од Бугарске да у току 2007. године затвори два реактора у нуклеарној централи Козлодуј. Није помогло но то што су министри за енергетику у земљама југоисточне Европе позвали Бугарску да одложи то затварање, јер ће у региону настати нестационарна струје, од око 880 MW (Митев-Шанцев, Г. за „Southeast European Times“, „Привредни преглед“, 18. 12. 2006). Европ-

ска комисија је одбила овај захтев, наводно због безбедносних разлога иако у Западној Европи, на пример у Француској, значајан део производње струје потиче од нуклеарних електрана.

Након затварања реактора у марту 2007. године, пет држава, међу којима и Србија, је тражило да Бугарска поново покрене реакторе 3 и 4 у Козлодују. У декларацији усвојеној на састанку у Софији се истиче: „Забринути смо због проблема који произлазе из снабдевања региона електричном енергијом. Ови проблеми могли би као последицу да имају повећану привредну и политичку нестабилност”. У декларацији усвојеној у Софији од стране Србије, Хрватске, Македоније, Бугарске и Албаније се наводи и то да су цене струје порасле између 80 и 100 одсто у односу на прошлу годину. Такође, и у мају 2007. бугарски потпредседник Ангел Марин је изјавио да је снабдевање електричном енергијом постало компликованије након затварања јединица у Козлодују („Привредни преглед”, 27. 3. 2007. и 17. 5. 2007).

Са друге стране, јасно је да монополисти – дистрибутери електричне енергије на Балкану виде ово вештачко изазивање несташице струје на Балкану као прилику за освајање тржишта и повећање цена. У том контексту, главни представник Европске комисије у Бугарској Мајкл Хамфриз је изјавио да би било какво преиспитивање одлуке о затварању било „неприхватљиво, јер би подразумевало обнову преговора о споразуму о придржавању”. Бирократе Европске уније није поколебало ни то што се предвиђа да ће се пројектована цена за 2007. годину од 500 евра по MW за струју високог напона повећати за 10 до 15 одсто. О каквом се ве-

ликом поремећају на тржишту Балкана ради, говори и подatak да је Бугарска током 2006. године изvezla 7,8 милијарди киловат-сати електричне енергије, углавном из Козлодуја. Али, све се може подвести под „светле” циљеве европског пута, па чак и ова слабо замаскирана отимачина. Али, ни ту није крај уценама. Бугарска због „европског пута” мора да затвори још два реактора у Козлодују 2009. године, што ће додатно смањити производњу те централе на 2.000 MW.

Колико је политика умешана у ову област показује и пример тендера за нуклеарну електрану у Белану. Са планирана два реактора од по 1.000 MW то треба да буде највећа инвестиција у Бугарској у последњих 25 година. Пројекат од 4 милијарде евра је добила руска фирма „Атомстројекспорт”, али комесар ЕУ за енергију Андрис Пијеблтс је „подсетио” Бугарску да је према споразуму Еуроатом потребно одобрење Европске комисије. Дакле, ЕУ гуши и праве инвестиције само ако је то у интересу монополиста из Западне Европе.

Миграције – двоструки „европски” стандарди

Од периода када су Бугари и Румуни сврстани на белу шенгенску листу, 750.000 Бугара је емигрирало у земље ЕУ (Милајковић А., „Политика”, 18. 11. 2006).

Али, иако је слобода кретања наводно једна од најважнијих „вредности” ЕУ, Бугари неће моћи да је имају у свим земљама ЕУ. У другој половини 2006. године Британија и Ирска су увеле ограничења за раднике из Бугарске и Румуније. Шеф бугарске дипломатије Дмитар Танчев је назвао такву одлуку Лондона „разочарањем” и констатовао: „Ми мислимо да нас ова одлука ставља у неједнак положај са 10 држава које су се придржале 2004”. У Британији је предвиђена само квота од 20.000 неквалификованих радника у области пољoprivреде и прехранбеној индустрији, и то за рок од 6 месеци. Квалифииковани радници ће имати иста ограничења као и до сада („Привредни преглед”, 26. 10. 2006).

О каквом се лицемерју и двоструким стандардима ради, показује став 2. члана 15 Повеље о основним правима у Европској унији, усвојеној у Ници 2000. године: „Сваки грађанин Уније слободан је да тражи запослење, да ради, да остварује своје право на предузетништво и да пружа услуге у свакој држави чланици”. Са друге стране, бивши министар унутрашњих послова В. Британије Џон Денхем је изјавио: „Мислим да би било разумно да ограничимо прилив радне снаге у земљу док не апсорбујемо оне који су стигли из Польске и осталих земаља Источне Европе” (за Би-Би-Си, пре-не НИН 14. 9. 2006).

Дакле, кршење основних начела и људских права у ЕУ је „разумно” када се ради о сиромашним грађанима нових чланица.

Незадовољство условима живота у Бугарској

Упркос пропаганди о светлом „европском” путу, убрзано опада ентузијазам Бугара за такозване европске интеграције. Професор Иван Берник са Факултета друштвених наука из Љубљане изнео је податак да од 14 анкетираних земаља, управо у Бугарској влада највеће незадовољство, јер су на скали од 1 до 10 за своје животно задовољство Бугари дали оцену 4,4, а за своју срећу 5,9 (анкета је у периоду 2000-2005.

„Европски пут” је донео Бугарској пад прихода буџета и броја становника, пораст дуга, нове таксе, мањак електричне енергије и лихварске камате. Само то би било довољно да озбиљно преиспитамо нашу политику према ЕУ. Нажалост, трагикомичне власти ДОС-а као да су потпуно идеолошки заслепљене „европским путем” и „европским решењима”.

године спроведена и у: Аустрији, оцене су биле 7,8 и 7,9, Немачкој 7,2 и 7,6, Италији 7,2 и 7,5, Словенији 7,0 и 7,4, Грчкој 6,8 и 7,6, Чешкој 6,5 и 7,2, Польској 6,2 и 6,9, Румунији 6,2 и 7,2, Португалу 6,0 и 6,8, Мађарској 5,9 и 7,1, Естонији 5,9 и 6,8 и Словачкој 5,7 и 6,5, према Радивојшу Б. „Политика“ 5. 12. 2005).

Крајем 2006. године, неколико недеља пре уласка Бугарске у ЕУ је објављено редовно истраживање Стандард Евробарометра („Арсенић Р. „Политика“, 20. 12. 2007) о односу јавног мњења према ЕУ. У Бугарској је чланство у ЕУ подржавало 55 одсто грађана. Дакле, европеуфорија била све мања и проценат је био веома близу половине испитаника, иако Бугарска још није била ушла у ЕУ. Истовремено, у Мађарској, која је већ две године била у ЕУ, проценат оних који су подржавали чланство у ЕУ је износио само 39 одсто (у Хрватској је чланство у ЕУ подржавало само 32 посто).

Такође, по истраживању ГФК из 2005. године, грађани Бугарске су били на последњем месту од анкетираних грађана разних европских земаља, када је у питању могућност уштеде. На питање, да ли сматрају да ће њихово домаћинство моћи да уштеди новац у наредних 12 месеци, чак 94 посто Бугара је дало негативан одговор (56 одсто Руса, 59 одсто Чеха, 74 одсто Хрвата, 78 одсто Румуна, 79 одсто Польске, 85 одсто Мађара, 86 одсто Срба и Украјинаца, према, „Привредном прегледу“, 5. 12. 2005).

Затварање фабрика хране

У Бриселу је крајем 2005. године презентован пројекат о затварању фабрика хране који је радио бугарски Национални ветеринарски институт. Због немогућности да испуне та козање „европске“ стандарде након уласка у ЕУ, у Бугарској треба да буде затворено око сто фабрика хране од укупно 733 у области прерадничке индустрије меса, млека и рибе. Преостале ће бити подвргнуте строгој контроли („Привредни преглед“, 8. 12. 2005). Комисија ЕУ је у 2006. години затражила од Бугарске и Румуније да смање субвенције индустрији, јер то наводно угрожава „конкурентност“ („Привредни преглед“, 29. 3. 2006).

Такође, немачки „Die Zeit“ пише о лихварском пословању Рајфхајзен банке у Бугарској и Румунији: „Марканта нула на жутој подлози осветљава небо изнад Софије: нула процената камате обећава Рајфхајзен банка на огромним рекламним паноима свим грађанима Бугарске, ако овог

тренутка подигну кредит... Неупућен становништву се помоћу свих трикова нуде кредити, скоро увек са примамљивим, али збуњујућим подацима који скрећу пажњу са ефективне каматне стопе и често не следе правила савесног пословања која су уобичајена на Западу. Посебно жестока борба се води око Бугарске и Румуније, а у складу са тим су и методе које се примењују. За ситно штампан текст на огромним рекламним паноима Рајфхајзен банке у Софији нема места, наводних ‘нула процената’, ако се пажљиво погледа уговор о кредиту, важи само до ‘краја прве године кредита’. Ради се о ‘маркетингској мери’, објашњава централа у Бечу. После тог периода, каматна стопа је ‘варијабилна’ – што значи да се углавном одређује према нахођењу кредитне институције... Велика опасност лежи, међутим, у томе што људи могу поново да изгубе поверење у банке које је изграђено уз велики напор. И наравно да ће доћи до прерасподеле: презадужена домаћинства ће у потпуности бити исти снуга са тржишта. Другим речима, ко је сиромашнији, биће још сиромашнији“ („Политика“, 15. 1. 2007).

Дакле, „европске“ банке не примењују „европске“ стандарде када се ради о Источној Европи.

Социјални протести након уласка у ЕУ

Почетком 2007. године, дошло је до протеста у више региона због нових такси на производњу ракије, а национални протест је одржан 14. фебруара, у време прославе Светог Трифуна. Проблем је настао након уласка у ЕУ, када је уведена и „европска“ такса на производњу ракије. Ако би изостало плаћање такси, ЕУ би казнила Бугарску: „Производња ракије је вековна бугарска традиција... Бугари нису у стању да да плаћају таксу и зато морамо да се боримо против ње“, изјавио је Георги Андонов, власник јавне дестилерије из града Карабунар у централној Бугарској. Ако се произведе до 30 литара, такса је по литру по 1,10 евра по флаши. За око 40 литара, колико се обично произведе у домаћој радиности, цена се увећава за око 10 до 13 евра или чак и до 100 евра ако се користи јавна дестилерија алкохола. Дакле, ово су огромни намети за становнике пољопривредног дела Бугарске, јер у тим областима просечна пензија износи око 35 евра („Привредни преглед“, 24. 2. 2007).

Такође, према „европском“ закону свака нерегистрована дестилерија сматра се илегалном и за њу се плаћа казна од 250 до 1.500 евра.

Након уласка у ЕУ, у Бугарској су протестовали и пензионери. Они су неколико месеци захтевали испред зграде владе у Софији повећање пензија, чији је просек само 70 евра (у Бугарској има око 2,3 милиона пензионера, велики број живи у сиромашству, „Привредни преглед“ 23. 3. 2007).

Корак напред, два корака назад

- **Захваљујући „ћенијалцима“ из ДОС-а, њосиали смо сведоци рађања једног мамућског и прегломазног административног атараја, створеног да би се задовољили незајажљиви аитешијски разних Ђинђића, Динкића, Башића и других шећоокобарских револуционара и њихових љаршијских коријеша**

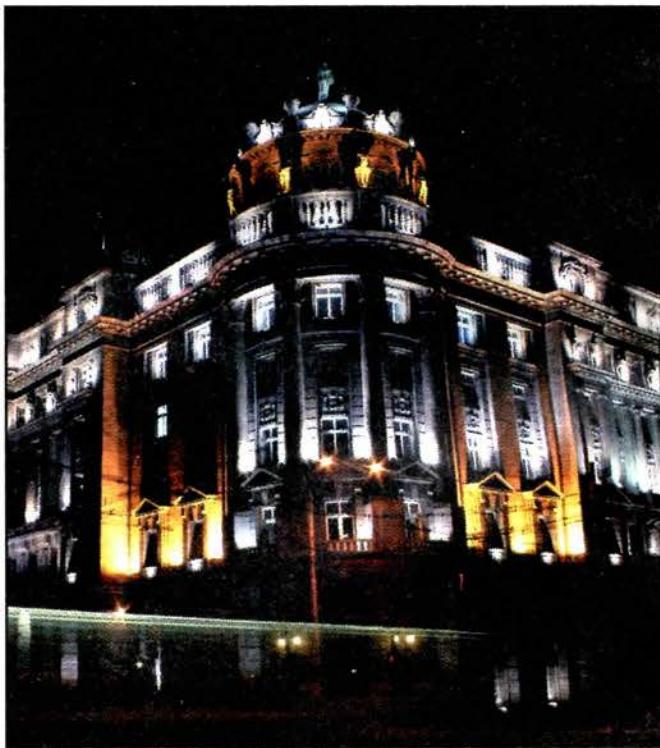
Пише: мр Александар Мартиновић

Једна од најомиљенијих фраза политичара из тзв. „демократског и европског блока“ (читај: ДОС-а, старог и новог) јесте потреба реформе и модернизације државне управе у Републици Србији, наравно у складу са „европским и светским стандардима“, ма шта то значило. Већ седам година слушамо бесомучно понављање свих досовских премијера – од Зорана Ђинђића до Војислава Коштунице: „Србији је неопходна рационална, јефтина и ефикасна државна управа, која ће вршити социјалну функцију и бити јавни сервис грађана“. Па да видимо како је у пракси изгледала та „јефтина и рационална“ државна управа под влашћу ДОС-а.

Према подацима Министарства за државну управу и локалну самоуправу, на дан 31. августа 2001. године у републичким органима управе (министарствима, изузев МУП-а, и посебним организацијама) и сродним институцијама (Федералном секретаријату и службама Владе и Управи за заједничке послове републичких органа) радило је 8099 лица, од тога 171 постављено лице и 7928 запослених. Непуне три године касније, на дан 31. марта 2004. године државна управа у Републици Србији кадровски је увећана за нешто више од три пута: број лица (постављених лица, приправника и запослених на неодређено и одређено време) која су радила у централној управи (без МУП-а) износио је 27.238. Ако се ови подаци упореде са подацима Светске банке о броју запослених у појединим европским државама у периоду од 1999. до 2001. године, долази се до закључка да је српска државна управа кадровски предимензионирана, односно да је број људи који ради у државној управи изнад европског просека. Тако, на пример, број запослених у државној управи у Републици Србији мањи је него у Ирској, Грчкој и Аустрији, али је зато већи него у Финској, Чешкој, Мађарској и Польској, које су и саме, са изузетком Финске, државе у транзицији.

Кадровска пренапретнутост српске државне управе има и своје финансијске последице. Упоредни подаци о учешћу фонда зарада запослених и функционера у државној управи у Републици Србији и државама централне и источне Европе у укупном обиму јавне потрошње такође су неповољни по Републику Србију. У Републици Србији током 2004. забележено је веће учешће фонда зарада у укупном обиму јавне потрошње него у Албанији, Аустрији, Бугарској, Румунији и Словачкој. Већи проценат од Републике Србије имале су само Грчка, Хрватска и Словенија.

Иако су досовски политичари, након противуставних октобарских промена 2000., најављивали знатно смањење

државне администрације, у пракси се одвијао сасвим супротан процес: број државних службеника је непрестано растао, при чему у великом броју случајева уопште није вођено рачуна о њиховим стручним способностима и радном искуству. Дешавало се, чак, да се у радни однос у органима државне управе примају лица која не испуњавају елементарне услове из Закона о државној управи из 1992. и Закона о радним односима у државним органима из 1991. године. У том смислу, карактеристичан је случај Министарства просвете и спорта у које је, поред 400 лица која су већ радила у том Министарству, после 2000. године примљено још 200 лица, тако да је почетком 2004. године, у време ступања на дужност прве владе Војислава Коштунице, ово министарство бројало читавих 600 чиновника. Нешто слично се десило и у Министарству правде: у јануару 2004. број запослених повећан је за 20 одсто. Инспекцијски надзор у појединим министарствима показао је да су у државној управи радно ангажована и лица која нису имала положен стручни испит за рад у органима управе. Само у Министарству просвете и спорта током 2004. откривена су чак 122 таква лица. Прегламазна државна управа захтевала је и енормне буџетске издатке, па

је у буџету Републике Србије за 2005. годину издвојено читавих 84,5 милијарди динара за финансирање државне управе и јавних служби.

Досовци су и у организационом, односно институционалном смислу хипертрофирали државну управу у Републици Србији. Наиме, до 2000. године српска државна управа имала је прилично једноставну структуру: основни организациони облик државне управе било је министарство, док су се посебне организације образовали у форми секретаријата, завода, дирекција и управа. Иако је Устав Републике Србије из 1990. године садржавао одредбу која је прописивала да се у саставу министарства образују органи управе „за обављање одређених послова државне управе” (члан 94, став 4), до 2000. године образован је само један такав орган, и то у саставу Министарства правде: Управа за извршење заводских санкција, формирана 1997. године Законом о извршењу кривичних санкција.

После 2000. године број органа управе у саставу министарства рапидно се повећава. Већ почетком 2001. године, Законом о изменама и допунама Закона о министарствима, образована су два нова органа управе у саставу одговарајућих министарстава: Управа за спорт (у саставу Министарства просвете и спорта) и Управа за заштиту животне средине (у саставу Министарства здравља и заштите животне средине). Законом о министарствима из 2002. године образован је чак шест несамосталних органа управе: две дирекције (Републичка дирекција за воде и Републичка дирекција за робне резерве), два завода (Завод за просторно планирање и урбанизам и Завод за информатику и интернет) и две управе (Управа за спорт и Управа за шуме).

Тренд повећања броја органа управе у саставу министарства настављен је и касније. Према Закону о министарствима из 2004. године, поред 17 министарстава, у Републици Србији постојало је осам органа управе у саставу одговарајућих министарстава: две дирекције (Републичка дирекција за воде и Републичка дирекција за робне резерве) и шест управа (Управа царина, Управа за ветерину, Управа за заштиту биља, Управа за шуме, Управа за заштиту животне средине и Управа за спорт). Поред тога, посебним законима образован је још шест несамосталних органа управе: Пореска управа (у саставу Министарства финансија), Управа за трезор (у саставу Министарства финансија), Управа за игре на срећу (у саставу Министарства финансија), Управа за јавни дуг (у саставу Министарства финансија), Управа за безбедност и здравље на раду (у саставу Министарства рада, запошљавања и социјалне политике) и Управа за дуван (у саставу Министарства финансија). Ако се овом броју дода и Управа за извршење заводских санкција, образована још 1997. године, долази се до закључка да је у Републици Србији до маја 2007. године постојало чак 15 органа управе у саставу одговарајућих министарстава. Тај податак доволно уверљиво показује драматичан организациони, односно институционални пораст српске државне управе, који драстично одудара од званично проглашаване политике рационализације државне управе.

Досовска „агенцијација“

Посебну карактеристику историје државне управе у Републици Србији после 2000. године представља оснивање великог броја агенција. Досовце је буквално захватила нова политичка епидемија: „агенцијација“. Снабдевене низом јавних овлашћења, агенције се могу разврстати у три правне категорије: агенције као јавне службе, агенције као посебне организације и агенције као јавне агенције, у смислу Закона о јавним агенцијама.

Када је реч о агенцијама као посебним организацијама, таквих агенција је до маја 2007. године било шест. Од тог броја, две агенције образоване су Законом о министарствима из 2004. године (Агенција за развој инфраструктуре локалне самоуправе и Агенција за страна улагања и промоцију извоза), док су четири агенције образоване посебним законима: Агенција за рециклажу (образована Законом о поступању са отпадним материјама), Безбедносно-информативна агенција (образована Законом о Безбедносно-информативној агенцији), Агенција за енергетску ефикасност (образована Законом о енергетици) и Републичка агенција за мирно решавање радних спорова (образована Законом о мирном решавању радних спорова).

Формирање агенција није увек било праћено и јасном концепцијом о њиховој правој природи. Школски пример за то је Агенција за заштиту животне средине. Према одредби члана 14, став 3. Закона о министарствима из 2004. године, Агенција за заштиту животне средине имала је статус „органа у саставу Министарства науке и заштите животне средине, са својством правног лица“, а образована је ради обављања одређених стручних послова у области заштите животне средине. Извесно је да ова агенција није била посебна организација. Али, прибегнемо ли дословном језичком тумачењу, није била ни орган управе, пошто је законодавац избегао да је тако квалификује. Произлази, дакле, да она уопште није припадала институционалном систему државне управе Републике Србије, будући да тада важећи Устав из 1990. године није познавао никакав други организациони облик државне управе сем министарстава, органа управе у њиховом саставу и посебних организација.

Поставља се, стoga, питање због чега се одредба о Агенцији за заштиту животне средине уопште нашла у тадашњем Закону о министарствима, поготово ако се зна да је у саставу Министарства науке и заштите животне средине постојала – као орган управе – Управа за заштиту животне средине. Досовски правни „експерти“ очигледно нису знали да паралелизам институција истог државно-правног и политичког нивоа (од којих је за једну много лакше рећи шта она није него шта јесте) није рационалан, ни са правног ни са економско-финансијског аспекта. Све у свему, уместо реформисане и рационализоване државне управе, грађани Србије су, захваљујући „генијалцима“ из ДОС-а, постали сведоци рађања једног мамутског и преогломазног административног аппарата, створеног да би се задовољили незаједљиви апетити разних Бинђића, Динкића, Батића и других петооктобарских револуционара и њихових партијских кортеша.

Опасни хашки умови

• Неморал и корућија главне одлике хашких делилаца јравде

Пише: Јадранка Јоксимовић

Новија српска историја представља прави дневник излива мржње и увреда, које симултрано и у таласима долазе из иностранства, али и из моралних брлога српске „демократске“ власти и осталих европејца и глобалиста. Свакодневне увреде упућене српском народу као колективитету, требало би да послуже као доказ његове кривице, али су истовремено и начин оправдавања злочиначких антисрпских подухвата незабележених у савременим међународним односима, а извршених од стране држава чланица евроатлантских организација као што су, да подсетимо српску јавност, прогони становништва, незапамћено брутална оружана агресија и отимање дела суверене националне територије.

Да би се амерички и западноевропски међународни поредак који почива на окрутном унислатералном волунтаризму, заоденут у нови ограч, „Хуманитарног интервенционизма“ који је добрим делом огледно примењен на простору бивше СФРЈ, а Србије посебно, одржао више од једне деценије, неопходно је било креирати међународну инстанцу која ће имати све формалне прерогативе међународног суда, а која ће заправо бити политички казнени сабирни центар за унапред осуђене бунтовне Србе, и покојег Хрвата и муслимана. Тек толико да антисрпска суштина не буде превише очигледна.

Тако је формиран, свима познат као злогласни Хашки трибунал, Међународни кривични суд за бившу Југославију, чија је стартна функција била ексклузивно политичка. Одмах је било јасно да ће се у том квазисуду „правда“ делити само унапред осуђеним Србима, и да суштина тих драстичних казни није санкционисање индивидуалне кривице. Напротив, циљ је да се пресудама најброжнијим оптуженицима у Хагу – Србима, као народу наметне колективна кривица за све ужасе коју су добрим делом проузроковали они који су суд и основали (и то неправно, наравно). Најбољи доказ за то је случај српског генерала Ратка Младића, кога бесомучно лове иако је унапред осуђен. Он им треба само да би га у Хагу и формално осудили за најтежи а непостојећи злочин, и тиме целом српском народу приписали лажну кривицу и колективно нас осудили.

Све је одавно јасно, али се намеће никад до kraja анализирano питањe ко су ти људи који су свој професионални кредитилитет и људску част жртвовали тиме што су пристали да раде у оквиру, и по нелегитимним интерним правилима Хашког трибунала, политичког суда пар екселанс. У свим историјским епохама и свим познатим државним уређењима, институт судства и функција судије, иако често злоупотребљавана, представљала је врхунац професионалне способности и части, али и израз моралног интегритета и неокаљаног образа оног које добио овлашћење да правду

узме у своје руке. То је функција која по природи ствари носи велике ризике али и претпоставља беспрекоран морални кодекс, па отуда и неподмитљивост. Јасно је да се овај идеал независног, непристрасног и праведног судства одавно похабао и у Србији, и изокренуо у своју потпуну супротност.

Сексуални манијаци и педофили

Побројати све откривене и тек начете корупционашке, сексуалне и криминалне афере у оквиру овог лажног међународног суда, заиста је тежак подухват. Али, маркантне личности из врха судске администрације које у случају Хашког трибунала предлажу државе чланице ОУН-а и њихове матичне владе, заслужују да буду посебно поменуте. Високи званичници судова, било сталних, било ад хок формираних, па чак и међународних арбитража, морају задовољити веома високе прописане критеријуме за избор у погледу професионалних и моралних квалитета. Отуда се поставља питање озбиљности процедура и добрих намера влада појединачних земаља које су предложиле актере поменутих афера у Хашком трибуналу.

Откривање компромитујућих догађаја и девијација у понашању хашких високих званичника, боље рећи бламажа, започиње 2001. године, када је Лори Сарторио, тада 45-годишња помоћница у канцеларији федералног тужиоца у Солт Лејк Ситију, кажњена због блудничења пред малолетном децом на јавном месту. Тада је заиста шокирала пуританску америчку јавност. Само годину дана након тога именована је за једну од заменика главне тужитељке Хашког трибунала, Карле дел Понте. Извештаји „Associated Press“ из 2001. године наводе да је тада ова уважена дама ухваћена како изводи стриптиз на улици недалеко од своје куће.

Наиме, Лори Сарторио је тог дана, изнериђана непослушношћу својих двају паса, почела на сред улице да виче и псује, а онда су јој засметале и комшије које су у чуду посматрале будућег високог функционера Хашког трибунала. У наступу беса, она је, урлајући на сав глас „изгубила разум“ и уз питање „шта гледате“ започела незапамћену тачку уличног стриптиза. Почела је са средњим прстом, и спектакуларно наставила да показује своју голу задњицу и голе груди. Лори иначе не носи доњи вешт. Међу људима пред којим је извела стриптиз, била је и двогодишња девојчица, а Сарторио је судски кажњена због јавног неморала и блудничења пред дететом. Пошто је радила у тужилаштву, добила је условну казну, али и упут за психотерапију.

Само годину-две после тога, ова фрустрирана егзибиционисткиња нашла је себи новог послодавца у Хашком трибуналу и убрзо постала заменица главне тужитељке Хашког трибунала Карле дел Понте. Била је укључена у процес против двојице хрватских генерала – Ивана Чермака и Младена Маркача, а затим улази и у тим тужилаца у процесу против Анте Готовине.

Али, посебно је интересантан случај Џефрија Најса, одног лика који је дugo и бесомучно лажно оптуживао Слободана Милошевића у судници Хашког трибунала. Наиме, господин Фини (на енглеском није значи фин) прошле године је изненада најавио да напушта вољени му Хашки трибунал. У круговима близким суду одмах су процуриле информације о правим разлозима овако неочекиваног потеза једне од маскота Трибунала. Изгледа да је неки од службеника суда, мушки пола, уложио приговор због сексуалног узнемирања од стране финог господина Најса. Новинари су одмах реаговали, и на једној од конференција за штампу, неко од њих је портпарола суда, Антона Никифорова директно питао да ли секс-афера стоји у позадини Најсовог одласка из Трибунала. Портпарол је избегао да говори о разлозима, правдајући то „питањима личне природе“, а „ако се било шта догодило, истрагу о томе спроводи седиште ОУН у Њујорку, и није на Трибуналу да се тиме бави“. Значи, у Трибуналу је дозвољено да његови „частни“ суци и тужиоци сексуално узнемирају и насрћу на службенике суда или тужилаштва. Толико о професионалном и моралном интегритету Најса и других сексуално и ментално девијантних службеника Трибунала.

Скандал са службеницима Хашког трибунала се, међутим, ту не завршава. Јавност је ових дана шокирана вест о педофилским склоностима једног службеника Трибунала.

Корумпирани педофил из Хашког трибунала је главом и брадом секретар те врле институције, господин Ханс Холцијус, који је, како кажу холандски таблоиди, крајем деведесетих, као државни тужилац био умешан у педофилску аферу звану „Ролодекс“. Тада су полиција и тајна служба спровеле обимну истрагу о мрежи педофila, а холандски таблоид „Метро“ наводи да у тим досијеима постоје изјаве против Ханса Холцијуса. Али, истрага је обустављена без конкретних резултата. Холандски таблоид тврди да су касније неки државни службеници били уцењивани, па је тако милионер Еди де Крус необјашњиво избегао осуду за финансијске малверзације. А главни тужилац у том процесу био је управо господин Холцијус. Уосталом, шта очекивати од власти државе у којој је легално регистрована педофилска странка?

Корупција у Хашком трибуналу

Ако холандска полиција није успела да раскринка Холцијуса, председник Српске радикалне странке, др Војислав Шешељ јесте – успео је да разоткрије највећу криминалну аферу у Хашком трибуналу, у којој је један од главних актера педофил Холцијус. Наиме, Холцијус је, као секретар Хашког трибунала одређивао браниоце по службеној дужности, па је то право злоупотребио тако што је правио договоре ко ће кога и на који начин да заступа, које адвокатске канцеларије ће добијати послове итд. Тако су Ханс Холцијус и извесни Санди Грубић прали паре које су добијали из УН.

О овој аferи прања новца УН, др Шешељ је у самом обраћању суду јавно изнео бројне доказе о томе како се праве дилови о заступању, као и о присиљавању клијената да се нагоде са Трибуналом, да признају непостојећу кривицу, чиме и Трибунал и они сами добијају на значају, па су им и хонорари већи. Управо због ових сазнања, др Шешељ је са правом тражио да се овако морално компромитоване личности уклоне из рада Трибунала, јер су, такви какви су, велика сметња за праведно суђење. Током 2003. године, када је др Шешељ први пут јавно упозорио на нелегалне и криминалне активности у Трибуналу везане за педофila Холцијуса, Трибунал му је самовољно и неправно ускратио права на посете и наставио са другим видовима малтретирања.

Јасно је да глас праведника не могу да чују уши оних који су огрезли у блату неморала, разврата, корупције, неправде и нељудскости. Сви наведени примери убедљиво доказују да хашки затвореници не бију битку само за сопствену слободу, већ се боре да спасу свет од злих демона глобализације у којој све хумане вредности почињу да губе у трици са савременим хашким јахачима апокалипсе.

На чију душу иде самоубиство у Батајници?!

Пише: Слађан Мијаљевић

У овом серијалу текстова о исповестима жртава секта, више него очигледно указујемо на пропусте које чине одговорни из власти, а не предузимају готово ништа да спрече трагедије које нам се исувише често дешавају.

Како време пролази, све смо, изгледа, удаљенији од било каквог решења, јер на власт долазе све гори, неодговорнији и нестручнији људи. До сада смо имали за министре у Влади Србије неке људе, који су били у неким опскурним организацијама сектног типа, и изгледа да ћемо доћи до тога да ће нам цела влада бити састављена, рецимо од сајентолога.

Докле ћемо небригу власти, политичара и одређених институција (које опет зависе од политичара) да заливамо невином крвљу?

Овога месеца (јуни 2007. године), десио се догађај као из америчке свакодневице, који је потресао Београд и Србију!

У Батајници, поред Београда, убио се Горан Алфиревић. Зашто? Да ли је то могло да се избегне? Да ли ће неко уопште сносити било какву одговорност?

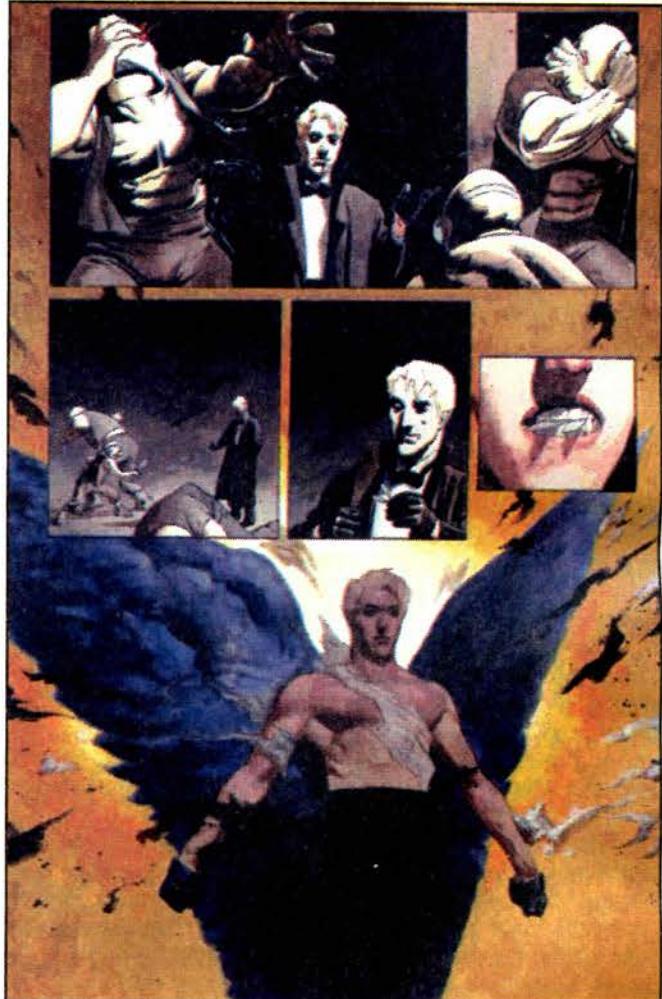
Након његове смрти, само су се поједини медији оглашавали, и полуугаично преносили догађај и неке околности везане за њега.

Прву информацију примио сам преко медија, „да један младић у душевном растројству држи деду и бабу као таоце, да је деду измасакрирао, да је кућа опкољена од стране полиције и да се са младићем проговори“.

Нисам га препознао са дугом косом и брадом, запуштеног, јер га знам као уредно подписаног и обријаног, озбиљног држања, помало дистанцираног, интелиектуано изнад просека, образованог. Касно увече, чујем са неке ТВ станице, полиција направила препад, пар шок-бомби, он (Горан) испалио два, три метка у ваздух и затим пуцао себи у слепочничу. Пребачен је у болницу, где му се боре за живот.

Следећег дана, око 8 часова, звони телефон и јавља се Бојана (мајка настрадалог младића) из Батајнице и каже: „Ноћас ми је умро син!“ Ја не повезујем догађај и питам: „Како?“ Она наставља: „Онај догађај од јуче из Батајнице, то је био мој син! Слушај, немој ме прекидати, за оволико имам снаге. Купи данашњу штампу. Ти све знаш, новинари лупају глупости. Знам да ће те звати многи медији, реци им истину. Знаш где сам све тражила помоћ и на која сам све врата закуцала, а и сам знаш да нам нико није могао и знао помоћи. Молим те, Слађо. Под један: био је три, четири године у ОТО (Ордо Темпл Оријентис, једна од сатанистичких секта!). Под два: тринаест година сам се борила да га извучем! Под три: полиција је о свему на вријеме била обавјештена! Остало можеш ти како хоћеш! Ајд здраво!“

Све ово сам саслушао без речи и без дисања. Осетио сам још једном страшно понижење, огорченост, неописиву горчину. У следећем минуту осетио сам страховит бол преко дијафрагме, као да ми се одваја горњи део тела од доњег. Помислих: како је њој, мајци кад мене овако боли, како издржава? Помислих: коме више да причам, коме и шта? Реших да одбијем све медије!

И почеше да зову, тог дана после подне, и електронски и штампани. Како не говорити? Мртви говорити не могу, а живи су ожалошћени и погрешени, траумирани, и није им до приче. Осећају да су издати од стране државе. Њихови најмилији страдају, као да смо у рату.

Бојана Алфиревић је ко зна која по реду мајка, жртва секте, као и цела њена шира породица, која је изгубила своје дете (после тридесет и три године његовог живота и тринаест година борбе да га извуче из канди секте) са којом сам разговарао у тренуцима њеног највећег бола. Ја, после седамнаест година, немам снаге више да бројим.

Бојану и њен животни проблем упознао сам 1996. године у Центру за заштиту духовног здравља при храму Светог Александра Невског Српске православне цркве, који ради по благослову Његове светости патријарха Павла. Горана сам упознао одмах потом и сазнао да је Горан од 1992. године био у секти ОТО, да је, као, изашао пре годину дана (1995. године), али да му још неке ствари нису баш најјасније (изађи из секте не значи да је решен проблем, што се, на несре-

ћу, и види; мора постојати адекватно лечење, психотерапија и ресоцијализација).

Бојана је наставила да сарађује са нама, сакупљала је литературу, покушавала да у многим медицинским институцијама пронађе лекара који се иоле разуме у синдром секте, али га није нашла. Наставила је сама, сакупила је толико стручне литературе, стране и домаће, да је и књигу написала, а и издала 2005. године, назив јој је „Сатанизам данас и како му се одупрети”.

Као што рекосмо, Бојана је тражила помоћ у многим стручним службама. И она је, као и ми, знала да мора бити урађена стручна психотерапија и ресоцијализација, али овде у земљи Србији нема стручне институције која то ради, штавише, лекари избегавају да раде са жртвама секте. Бојана је урадила све што је могла, борила се као лав. Како је време пролазило, ситуација се смирила, мислили смо да ће се временом стање смирити и да ресоцијализација иде у добром правцу. Међутим, био је довољан само један тренутак да дође до психолошког окидача и покрене суицидни механизам изменјеног стања свести, кроз који је њен син Горан прошао док је био члан секте. Када је покренут механизам, могао се и зауставити, само да смо имали стручне преговараче у полицији, да је неко имао мало више живаца, јер Горан ником другом није могао наудити осим себи, јер је све време од долaska полиције он био на нишану снајпера. Требало је преговарати, требало је стручно преговарати. А зашто није?

Није, зато што никог од људи на власти, нарочито од две хиљадите на овамо, није брига (и од свих ових који су до сада били на власти у последњих седамнаест година, осим Српске радикалне странке). Од првих масовних убиства која су се десила 1993. године у касарнама Војске СРЈ, па до данас, а данас је 2007. година, готово да нико ништа није предузео.

Године 1997. министар вера у Влади Републике Србије, Милован Радовановић почиње да сарађује, а од 2000. године узима за хонорарне стручне сараднике тројицу сектолога: Слађана Мијаљевића, Александра Сенића и мр Богдана Тодорова, који су учествовали на неколико стручних конгреса и оставили неколико зборника радова са тих конгреса у Министарству вера. Потом су одржали неколико трибина и говорања на медијима у име министарства.

Две хиљадите долази до ватреног пуча, уз ватру и дим, и наравно, и уз помоћ најјачих криминалаца, на власт долази двадесетак јахача апокалипсе. Једини светли моменат по овом питању из тог времена је да је Божа Прелевић, као коминистар МУП-а, понудио једном врло стручном полицијцу да формира одељење за борбу против секта. Када је тај полицијац понудио претприча тројици поменутих сектолога, они су се више него слатко насмејали. Објаснили су зашто је то неизводљиво. Ако би озбиљно радили свој посао, дошло би до новог пуча, овај пут од стране полиције, јер би као припаднице секте требало похапсити више од пола владе и бар трећину склопштине, тако да је и тај покушај пропао. Касније бива све горе!

У ДОС-у, први министар вера – гинеколог, други архитекта, трећи професор историје књижевности (за сада по делима најгори) и четврти, инжињер електротехнике и хорски певач (пева у хору цркве Светог Марка). Сви стручни да се не зна који је од којег стручнији, наравно, само не у области којом се бави њихово министарство.

Министар здравља, овај садашњи, има најдужи стаж као министар. Постављамо питање да ли се некада распитао или предложио да пошаље неки тим психијатара и психолога на неко стручно усавршавање, рецимо на Сорбону, где постоје постдипломске студије из сектне виктимологије? Дајемо одговор – наравно, није! А зашто?

Можда због тога што се Сорбона налази у Француској, а Француска води врло озбиљне битке, прави рат, против са-

јентолога, те би то био сукоб интереса, с обзиром да му је први председник партије (Г17+) Мирољуб Лабус био управо припадник те секте, и ко зна колико још страначких колега. Одакле нам то? Одатле што је, рецимо, један од познатијих аналитичара за време предизборне кампање за Скупштину Србије, 2007. године изнео податак да су озбиљне донације у странку дошли од стране припадника сајентолошке секте из Мађарске, те је том информацијом само потврдио многа наша сазнања. Иначе, министар пре неки дан рече на конференцији за штампу, хвалећи свој рад: „Уређена друштва се разликују од чопора и шуме по постојању система“. Изгледа да му флора и фауна нису баш јача страна. Наравно да и чопори и шума живе у врло јасним и јаким системима. Међутим, ми тражимо одговор на питање када ће уредити овај национални парк у коме његов чопор жари и наравно, пали. Зашто ниједном (од три пута, од 2002. до 2006. године) није одговорио професору Петровићу на материјал прослеђен са светских конгреса, који му је проф. Петровић слao по повратку у земљу, макар са поруком да га више не узнемираша.

Министар полиције, писац „Повленских магли“ при уласку у владу је био ротаријанац (социјална патологија), а од када је ушао у владу прича се да је аванзовао, постао је мason (синкретистичке секте). Шта он да ради против секта, кад изгледа да је још увек у магли!

Претпоследњи и последњи (да не дође до забуне, ради се о истом човеку, можда он још о томе није обавештен), је доneo уредбу у јуну 2006. године, да се укида претходна уредба, по којој су општинске станице полиције пратиле рад сектних организација на свом подручју. Како пише у уредби (слободно препричавам), с обзиром да је донесен закон (27. априла 2007. године, на Велики четвртак по православном календару) о црквама и верским заједницама којим су многе сектне организације постале признate верске заједнице, престала је потреба за даљим праћењем истих.

Наравно, треба поменути да ништа по овом питању нису предузела ни министарства правде и образовања. Зашто помињемо ова министарства? Зато што су она кључна у сужијању сектног начина живота и због тога што многе економски развијене државе, штитећи своје становништво, управо овако започињу рад на заштити. Направе коминистарски савет. Почињу од главе.

Као што видимо, никог није брига, само да је њима лепо. А нама остаје да и даље бројимо жртве секти, као и психички траumatизоване, и да вапимо за невино проливеном крвљу. На чију душу иде самоубиство у Батајници? Докле, Србијо?!

Суверенитет, независност и слобода неотуђиво право сваког народа

Председник Српске радикалне странке проф. др Војислав Шешељ поводом годишњице израелске агресије на Палестину, која је извршена 5. јуна 1967. године, упутио је своју личну поруку међународном скупу одржаном у периоду од 2. до 10. јуна у Јерусалиму, под називом „Међународна недеља борбе за окончање израелске окупације и успостављање сталног и праведног мира између Израела и Палестине”.

Састанку је присуствовало неколико десетина политичких организација из различитих делова света као и више парламентарних представника из Западне Европе. Скуп је окончан рад усвајањем Декларације којом се подржава праведна борба палестинског народа и осуђује израелска окупација и противправно понашање Израела на окупиранијој територији.

Редакција „Велике Србије” објављује изводе из писма проф. др Војислава Шешеља.

„Ових дана обележавамо шездесет година од Резолуције 181, коју је донела Генерална скупштина Уједињених нација и којом је створена држава Израел, а истом резолуцијом није створена држава Палестина. Такође, обележавамо четрдесет година сећања на јунску агресију којом је Израел окупирао целокупну територију палестинске државе, која је поменута у Резолуцији 181, као и територије других арапских држава.

Деценијама, Израел није поштовао ниједну резолуцију коју је међународна заједница усвојила у вези арапско-израелског сукоба. Штавише, Генерална скупштина Уједињених нација усвојила је резолуцију по којој идеологију Израела – ционизам карактерише као расистичку. Такође, Међународни суд правде и многе међународне организације које се баве тим питањем осудиле су израелско понашање, које представља кршење свих међународних норми у вези са људским правима и слободама народа. Последња осуда била је од стране Међународног суда правде за расистички зид, који не само да одузима палестинску територију, већ и дели њене градове и улице, раздваја породице. Више међународних правника и политичара сматрају овај зид најгорим обликом апартхејда, горим чак и од оног који је бела мањина примењивала некада у Јужној Африци”, наводи председник Српске радикалне странке и истиче да Израел не поштује међународне резолуције и норме зато што има апсолутну подршку утицајних светских сила. У почетку је то била Британија, касније Француска и неке друге државе, а да-нас су то Сједињене Америчке Државе и Европска унија.

Поставља се питање чему ова апсолутна подршка држави која крши све међународне резолуције и гази међународне норме, нарочито оне које се тичу људских права и слобода народа и која не поштује обавезу окупаторске државе према окупираним територијама и становништву на њима. Сматрамо да узрок лежи у стратешким и тактичким разло-

зима. Са стратешке тачке гледишта, Израел ствара механизме којима гуши националнослободилачке тежње арапског народа за слободом и јединством. Зато су све државе које су имале план националног јединства биле директни непријатељи Израела, као Египат – Цамал Абдул Насер и Ирак – Садам Хусеин. Идеја националнослободилачке мисли и тежње за јединством представља директну претњу по војни, економски, колонијалистички интерес створиоца и заштитника државе Израел јер Израел има апсолутно право и одрешене руке да учини све што пожели без моралне одговорности и мимо закона”.

Проф. др Шешељ наводи да је једини пут за стварање светског поретка који ће бити у служби трајне стабилизације и мира поштовање норми међународног права, интегритета и суверенитета држава и немешања у унутрашње ствари. Он у писму наглашава: „Српска радикална странка, као патриотска, национална и демократска странка, наставиће борбу против агресивне глобализације и даће све од себе како би зауставила разбијање наше државе и отимање делова територије какав је данас покушај отимања Косова и Метохије од Србије и проглашења Косова и Метохије за независну државу. Бориће се и против облика њихове директне, такозване „добровољне” окупације, као и индиректне, у виду њених марионета које су преузеле власт у нашој држави.

У исто време, подржавамо све антиглобалистичке снаге које се боре да сачувају свој патриотски и национални идентитет и јединство територије и државе, као и њено неотуђиво право на суверенитет и независан и слободан развој”.

Сукоб између Фатаха и Хамаса у појасу Газе (1)

Палестинци – сами против себе

Пише: Амад Мигати

Сукоб који је избио између присталица Фатаха и Хамаса на окупираниј палестинској територији, у појасу Газе, највећи је пораз палестинске ослободилачке борбе од њеног почетка. Симптоматично је да је тај сукоб избио одмах након обележавања четрдесетогодишњице јунске агресије којом је окупирана целокупна палестинска територија (поменута у Резолуцији 181 Генералне скупштине Уједињених нација). Иначе, и Резолуција 242, коју је донео Савет безбедности Уједињених нација након јунске агресије, захтева да се повуче са свих тада окупираних арапских територија и врати све у стање од пре 4. јуна. То представља услов мирног решења арапско-израелског сукоба.

Поставља се питање да ли садашњи догађаји између Фатаха и Хамаса представљају унутрашњи сукоб или више од тога.

Сукоб између присталица Фатаха и Хамаса не може се у потпуности разумети ако се не обрати пажња и на политичку позадину ова два покрета. Разуме се, реч је о политичкој позадини која обухвата околности оснивања оба покрета, њихове политичке и борбене активности до оснивања владе народног јединства 2004. године на окупираниј палестинској територији.

Оснивање покрета „Хамас”

Покрет Хамас основан је 16. јануара 1988. године и, како његов статут у члану 2 наводи: „Исламски покрет отпора само је једно крило покрета „Муслиманска браћа у Палестини”. Покрет „Муслиманска браћа” је организација и највећи исламски покрет у свету”. Иначе, покрет „Муслиманска браћа” основан је марта 1928. године у граду Смаилија у Египту са циљем да обнови исламски калифат. Покрет у свом статуту наводи да је исламска вера: „општеобухватни закон за овогемаљски и загробни живот”.¹⁾ У свом деловању, никада није прихватио национално-ослободилачки покрет као патриотски, национални вид борбе која има свој економски, друштвени и културни аспект.

„Муслиманска браћа” су сматрала да је борба са колонијализмом наставак борбе са крсташима. Такође, они никада нису прихватили прецизан политички програм у било којој земљи за решење било ког проблема. Први членник „муслиманске браће” био је просветитељ Хасан Ел Бана, који каже: „Довољно је да кажемо да смо муслимани. Довољно је да кажемо да је наш програм програм Божјег изасланика Мухамеда. Довољно је да кажемо да је извор наше идеологије Божја књига Кур'ан и Суна”.²⁾

Сходно томе, покрет „Муслиманска браћа” одбија у својој идеји принцип народног јединства, не прихвати политички плурализам, чак сматра да је демократија у супротности са Божјим законима јер може да изманипулише јавно мњење у односу на неки проблем, противно Божјим законима, као што је, уосталом, и рекао њихов идеолог, Пакистанац Абул Алал Маудуди. Да се вратимо на покрет Хамас у Палестини.

Покрет „Муслиманска браћа” још је 1936. године покушао да стави тадашњу палестинску револуцију под своју

контролу, сматрајући да су вође те револуције његове присталице. Међутим, вођа те револуције Ездан Ел Хасан, имао је потпуно другачије мишљење од покрета. Он је веровао у народно јединство и сматрао да је револуција у Палестини уперена против окупатора колонијалиста, а не против крсташа. У прилог томе говори и чињеница да је у својим редовима имао, поред муслимана, и хришћане, али и припаднике других вероисповести.³⁾

Нове околности

Када се десила израелска окупација, 1967. године, покрет „Муслиманска браћа” нашао се у незавидном положају. Одједном, огранак покрета на западној обали у Јордану био је окупiran заједно са огранком у Гази који је био везан са огранком у Египту. Због тога су они морали да се уједине у јединствену организацију која се звала „браћа муслимани у Јордану и Палестини”. Међутим, изгледа да је најбројнији и најутицајнији био управо огранак у појасу Газе, где је њихов вођа шејк Ахмад Јасин (касније убијен од стране израелских окупатора) сматрао да је победа Израела над Египтом 1967. године Божја казна због погубљења Саид Кутуба, кога су египатске власти обесиле 1965. године, после суђења у ком је са неколико својих сарадника окривљен за покушај државног удара.⁴⁾

Хамас је од онда имао негативан став према пружању било каквог вида отпора израелској окупацији, јер је сматрао да је то Божја казна за арапске мусимане који се нису придржавали изворног исламског учења. Није прихватио да се укључи у било коју врсту патриотско-националне организације јер није прихватио политички плурализам и секуларизам који је карактерисао све палестинске политичке организације које су пружале отпор окупацији.

Хамас, који је до 1988. године носио назив „Муслиманска браћа у Јордану и Палестини”, сматрао је да мора само верски и идеолошки да делује како би сам водио палестински народ у крсташким ратовима против неверника, јер су сматрали палестинско питање верским питањем. Члан 15 статута каже: „Идеја секуларизма је потпуно контрадикторна верској идеји и на основу њих се граде ставови, начин деловања и усвајање одлука”.

Тако су они водили своју политику против израелске окупације све до прве „Интифаде” 9. децембра 1987. године. Тада су политичке снаге, које су углавном биле левичарског опредељења, на окупираниј територији водиле „Интифаду” против окупатора и основале јединствено национално руководство које је себе сматрало природним делом ПЛО. Почетком „Интифаде” чак су и руководство ПЛО и лидери покрета „Муслиманска браћа” а и други арапски лидери сматрали да ће она кратко трајати. Међутим, трајност и успех покрета отпора „Интифаде” да задобије симпатије целог света у борби против израелске окупације ставио је покрет „Муслиманска браћа” пред дилему: да ли да се укључе у покрет отпора или да нестану. Одлучено је да се од овог покрета формира исламски покрет отпора, штавише, они су објавили да су они ти који воде „Интифаду”.⁵⁾

Тадашњи улазак Хамаса у покрет отпора имао је негативних индиција на сам покрет јер је најавио да је отпор према окупаторима само једна фаза у борби против неверника

(па и у самој Палестини). Абдул Кадер Јасин у својој књизи „Хамас” наводи: „У време када су окупационе снаге блокирале град Бет Сахур, десетине присталица Хамаса окупило се у граду Витглејему са већинским хришћанским становништвом узвикујући изазивачке пароле како би се сукобили са хришћанима у том граду.”⁶⁾

Окупатор искоришћава идеолошке сукобе

Израелске окупационе снаге су већ одавно сматрале да могу користити покрет „Муслиманска браћа” због њихових идеолошких ставова против осталих учесника палестинског политичког живота, и то још од 1976. године, када је окупатор организовао локалне изборе на окупирanoј територији. Притом је желео да ти избори буду чисто формални како би преко њих довео произраелске снаге на власт као легитимне представнике палестинског народа, да би се супротставили руководству ПЛО. Међутим, на тим изборима израелски план доживео је потпуни крах, док су патриотске палестинске снаге освојиле већину.

Покрет Фатах на тим изборима није успео да доминира. Неки исламско-арапски фактори охрабрили су Фатах да сарађује са Хамасом (он је тада још увек деловао под именом „Муслиманска браћа”) да би се заједно супротставили растујућој популарности и утицају осталих снага које немају исламски предзнак. Та идеја нашла је на одобравање у одређеним круговима у Фатаху, поготову због чињенице да је Фатах у својим редовима имао доста бивших чланова покрета „Муслиманска браћа”.

Ово ново савезништво дошло је до изражaja након мини-арапског самита који је одржан у Ријаду, на коме је учествовало шест арапских држава. Међу одлукама које су тада усвојене налази се и одлука о финансијској помоћи покрету „Муслиманска браћа” на окупирanoј територији како би изградили институционалне мреже за образовне, здравствене, комуналне и друге услуге и како би добили више присталица међу Палестинцима на рачун „противника” Фатаха.⁷⁾ Финансијска помоћ покрету није стизала само из Саудијске Арабије него и из других земаља Залива, нарочито из Катара. Ова средства су им омогућила да створе своје широке институционалне мреже са јаким кадровима.

Кумство проамеричких арапских режима

Подршка је имала благослов Сједињених Америчких Држава и Израела. Сједињене Америчке Државе су могле преко Саудијске Арабије да пронађу савезнике међу будущим лидерима Хамаса. Велики број њих је и школован на Западу, нарочито у Сједињеним Америчким Државама и у Британији. Израелске окупационе снаге виделе су у томе своју златну прилику да распарчују национално јединство Палестинаца и да их међусобно супротставе. На тај начин би охрабрили садашњи Хамас да буде конкурент ПЛО, који је већ озбиљно почeo да се супротставља Израелу и Сједињеним Америчким Државама на међународном плану.⁸⁾

На окупирanoј територији савез Фатаха и Хамаса против свих осталих већ је почeo да делујe, тако да су заједно почели да освајају грађанске синдикалне организације, милом, кроз изборе или силом, прости превозимањем, као што је био случај са „Првеним полумесецом” у Гази 7. јануара 1980. године. Касније је и сам Фатах признао да је имао учешћа у томе.⁹⁾

Штавише припадници покрета Хамас, уз прећутну подршку Фатаха, напали су више институција након њиховог неуспеха на изборима. Најдраматичнији пример био је напад на универзитет Ел-Нацах у Наблусу, крајем 1981. године, када су са трећег спрата гурнули једног од професора под изговором да он подржава супротни табор.

Крај савезништва

Крај савезништва Фатаха и Хамаса дошао је када се Хамас, односно покрет „Муслиманска браћа” осетио толико јаким да може да изврши притисак на руководство Фатаха, да усвоји његову идеологију и постане његов политички субјект, користећи притом два фактора: да је један део руководства раније био припадник покрета „Муслиманска браћа” и други, политичке околности након потписивања Кемп-Дејвидовог споразума између Египта и Израела и израелске агресије на Либан 1982. године, када је ПЛО програна из Либана и уопште није био присутан у државама које окружују Израел. Ово последње било је праћено сукобом и поделом унутар самог Фатаха.

Уследио је драматичан развој политичке ситуације након свега тога, до потписивања израелско-палестинског споразума у Ослу 1993. године, који је омогућио палестинском руководству са Јасером Арафатом на челу да се врати у Палестину и успостави палестинску аутономију на окупирanoј територији, што је и довело до отварања сукоба између Фатаха и Хамаса.

Суштина тог сукоба била је ко ће да добије више присталица на самој окупирanoј територији, поготово што се Фатах нашао у контрадикторној ситуацији у односу на начин деловања и ставове оних који су дошли из Туниса и других арапских земаља, а и оних који су до тада живели и деловали на окупирanoј територији. Баш кад су делимично превазишли те контрадикторности, нашли су се поново пред изазовом стварања аутономне администрације, која фактички треба да представља језгро палестинског државног апарата.

Објективна анализа показује да је тадашњи израелски премијер Јицак Рабин озбиљно размишљао о спровођењу споразума из Осле. Као некадашњи војник који је постао политичар, схватио је суштину сукоба на Близком истоку. Схватио је да тај сукоб никад неће моћи да буде решен војним путем, већ споразумом који мора да садржи минимум правичности, тако да задовољи све учеснике тог процеса и како би касније био прихваћен и од стране других арапских земаља, а уједно би и Израел на тај начин обезбедио свој опстанак.

Сукоб за придобијање поверења масе, која је била заједничка, између Фатаха и Хамаса, постао је најава успостављања палестинске државе на основу споразума из Осле који је Хамас одбио. Уједно је и претио да изгуби своје присталице. Зато је баш у време када су Јицак Рабин и Јасер Арафат отпочели реализацију споразума из Осле, Хамас одједном применио отпор који до тада није користио, и то на територији окупирanoј од 1948. године, иза такозване зелене линије, коју је споразум из Осле признао као територију израелске државе.

Напомене:

- 1) Трећи конгрес покрета „Муслиманска браћа”, одржан 1935. године
- 2) Хасан Ел-бана, писмо Петом конгресу, стр. 56
- 3) Према писању др Зијада Абу-амура, „Исламски покрет на западној обали и у појасу Газе”, издавач „Дар ел-асфар”, 1989. године
- 4) Абдул Кадар Јасин, „Хамас” стр. 26-27
- 5) Интервју са шефом Ахмад Јасином, објављен у часопису „Аива ел-ислам”, 5. фебруар 1989. године
- 6) Абдул Кадер Јасин, поменути извор, стр. 70
- 7) Найм Ел-ашаб, „Хамас – од одбијања власти до власти”, стр. 47-48, Рамала 2006-2007.
- 8) Найм Ел-ашаб, поменути извор, стр. 50
- 9) Др Зијад Абу Амро, поменути извор, стр. 77

Хрвати – Ватиканско – хабзбуршка творевина (2)

Идеолози хрватства и великохрватска национална идеологија

- Редакција „Велике Србије“ објављује кришички осврт на књигу проф. др Војислава Шешеља „Римокатолички зличиначки пројекат вешичаке хрватске нације“ у издању Српске радикалне странке

Пише: др Никола Жутић

Проф. др Војислав Шешељ је у четвртом дијелу студије дао детаљан преглед настанка, развоја и реализације великохрватске идеје у њеном трајању кроз XIX и XX вијек. Претече великохрватске идеје аутор је видио у идеолозима илирске и југославенске идеје. Аустријским Хабзбурговцима и Ватикану илирска идеја је служила као фактор повезивања српских „илирских земаља“ у једну просторну и нарочито вјерску цјелину. Преко илиризма је требало ширити ватиканску вјерску идеологију у име његовог заштитника, аустријског „апостолског“ цара. Ватикан је већ од XV вијека користио илирско име у сврху што успјешнијег мисионарског и прозелитског наступања на Балкану.

Због значаја илиризма за касније „промицање“ хрватства, др Шешељ је једно поглавље књиге посветио илирској идеји Њемца Људевита Гаја, како је она презентирана од историчара Виктора Новака. Аутор је већу пажњу требало да посвети родоначелнику илирске идеје, Њемцу родом из Сења, Павлу Ритеру Витезовићу. Људевит Гај, који је такође био њемачког поријекла, тридесетих година XIX вијека покренује Илирски покрет заснован на Ритеровој традицији. Гајева илирска идеја, која је терминолошки везана за српски народ у XVIII и XIX вијеку (Илири: један од назива за Србе), све више је добијала хрватско национално рухо. Једноставно речено, Гајев Илирски покрет је био усмјeren ка стварању и ширењу хрватске нације. Пошто кајкавско нарјечје Хрватског загорја није било темељ за ширу језичку интеграцију нове хрватске нације, Гај је лукаво поступио и као основ будућег „свехрватског говора“ узео српско штокавско нарјечје. Проф. др Шешељ је добро уочио да Гајев Илирски покрет никако није био југославенски, свеславенски, како су га представљали југославенски пропагандисти монархистичке и републиканске Југославије, већ полазна база за ширење великохрватства.

„Отац нације“ – Србин римокатолик

По Шешељевом мишљењу, илиризам је створио темељ за појаву великохрватске правашке идеологије, са идеолозима Антом Старчевићем и Еугеном Кватерником, и нарочито тзв. југославенски идеолошки систем Фрање Рачког и бискупа Ђаковачког Штросмајера, који је био добро утемељен у илирској традицији.

Творац великохрватске правашке идеје Анте Старчевић (отац Србин римокатолик, мајка православна Српкиња) био је под јаким утицајем митологије о Ритеровом свехрватству. Управо су Старчевић и Еugen Кватерник Ритерово свехрватство истицали као програм њихове Хрватске странке права и њиковог праваштва. Ритерову књигу „Стоатia rediviva“ (настала 1699), која је у ствари „Slugia rediviva“ (фалсификован првобитни назив), посебно су цијенили због њезиног историцизма, терминологије и истицања хрватског имена. Како је истакао проф. Шешељ, Старчевић је, служе-

ћи се измишљеним историјским изворима, српском имену у потпуности порекло етничко (народно) обиљежје, како би се несметано ширило ново национално хрватско име. За православне Србе је говорио да су Хрвати православне вјере, а за босанске муслимане (Србе исламске вјере) да су „по вери и језику најчиšтија браћа“ са Хрватима.

Срби, дакле, по Старчевићу не постоје, а име Србин изводи се од ријечи сервус (роб) или сврабеж (Срби су чергарско племе које је патило од свраба). „Проблем Срба“, по Шешељу, Старчевић је ријешио књигом „Пасмина Славеносербска у Хрватској“, у којој је извео закључак да су Срби само географски појам, док српска историја не постоји, а српски језик је измишљотина. Све што је добро код Срба то је, по Старчевићу, само хрватство. Он пише о хрватској династији Немањића, на Косову је било свих само не Срба, оно што се у његово вријеме звало Србима то су Власи, Арбанаси и Цигани, нечиста раса.

Праваша Миховила Павловића Шешељ је прозвао главним кроатизатором далматинских Срба. Он је римокатолицизам прогласио главном особином хрватске нације, а лично је желио да се Срби осјећају Хрватима, да буду Хрвати православне вјере. За њега је Хрватска „напреднија“ од Србије, јер је иза ње стајала одбрамбена моћ великог царства аустријског, „ступа католицизма“.

Настављаче правашког великохрватског програма проф. Шешељ је видио у браћи Радић, нарочито у Стјепану, који је у млађим годинама био аустрофил и одани сљедбеник идеологије Хабзбурговаца, а од стварања Краљевине Југославије жестоки антијугославен и србофоб. Радићев наследник на челу Хрватске сељачке странке Влатко Мачек, оснивањем аутономне Бановине Хрватске, припремио је, како истиче Шешељ, успостављање усташке државе. На крају, реализацију државотворних циљева римокатоличког зличиначког пројекта вешичаке хрватске нације, извели су, како закључује Шешељ, прикривени хрватски националиста и шовиниста Јосип Броз Тито и обновитељ хрватске усташке клерофашистичке државе Фрањо Туђман.

Од аустро-католичког национализма до великохрватства

На историјској српској земљи данас је формирана велика Хрватска и то насиљном политиком свјетских интернационала, прије свих либералне Велике Британије (стварањем Бановине Хрватске 1939), нацифестиких земаља 1941–1945, Брозових комуниста 1945. године и либералних демократија (САД и Велике Британије) 1991. године. Све ове проблеме разматра проф. др Шешељ у завршном поглављу ове књиге. Хрватски „државни народ“ створен је, дакле, ратном силом која је произвела егзодус српског и другог „непоћудног“ становништва, принудом над српском масом која није хтјела живјети у таквој зличиначкој државној творевини.

Такав насиљни државно-правни национализам хрватства особена је појава у свјетским размјерима, пошто је та хибридна нација створена без јединственог етничког историј-

ског коријена. Национализам хватства је државноправни национализам проистекао из вјерског (римокатоличког) национализма и измишљеног (митолошког) феудално-стапешког национализма (аристократски национализам тзв. хватског племства), док је национализам српства етнографско-језички, односно народно историјски, јер је ослоњен на старо народно српско органско биће, прожето потоњим светосавским православним национализмом који се ограничава само на Србе православне вјере, уз одбацивање Срба римокатоличке и исламске вјероисповјести.

Тако су римокатолички штокавци, односно Срби, бивали одбачени од српског националног коријена и вјековима остајали без националног српског имена, и самим тиме у све мањој мјери остајали на српским националним позицијама. Они су се називали по покрајинама (Славонци, Далматинци, Хрвати, Бошњаци, Истријани, Бокељи итд.), а живјели су за „липу виру Исусову”, потпuno равнодушни за овоземаљску власт и славу. Њихови образовани појединци (нпр. Славонац Рельковић или босански фрањевиц Дивковић) никад се нису служили хватским именом, већ српским или још чешће „словинским” (славенским).

Међутим, током XIX вијека почеле су се код аустријских римокатолика „свију дијалекта” појављивати извјесне националне тежње. Такве тежње Србима римокатолицима штокавцима, као и словеначким кајкавцима и приморским чакавцима, наметала је аустријска царевина која је штитила римокатоличку вјеру државним средствима и тиме јачала опредјељење римокатолика да остану под „скиптом прејасне династије”, односно под управом дома Хабзбуршког. Како је писао правник и историчар Богдан Прица из Коренице у Лици, „те масе гину ради за Аустрију, јер је она заштитница католицизма и према невјерницима Турцима, и према источним шизматицима, и према протестантским јеретицима; затим гину за Аустрију јер њоме влада хабзбуршка династија, под којом су војевали у толико славних битака и која је била једини ослонац, нарочито за вријеме Марије Терезије и Јосипа II, против властеоских зулума и која је, у пуној мјери, задовољавала примитивачке потребе за сјајем и помпом”. Присталице таквог аустро-католичког национализма нису имале много смисла и разумијевања за приче о хватским сталешким правицама и о хватској државној засебности у јединственој аустро-римокатоличкој цјелини. У то вријеме осјећај засебности (сепарације) у односу на централну аустријску власт није постојао, већ је само постојао осјећај припадности појединим регијама (провинцијама) нпр. Крајини, Лици, Шокадији итд. Дакле, „ћесарско-католичка” (династичко-католичка) национална оријентација, односно аустро-католички патриотизам доминирао је у римокатоличким масама, па тако и код Срба римокатоличке вјере.

С друге стране, национални осјећај хватства Аустрија је почела његовати од времена јачања државне кризе Хабзбуршког царства, нарочито послиje мађарске либерално-демократске револуције 1848, дијељења Царевине на два дијела 1867. године и стварањем неминовног тријалистичког концепта са трећим великохватским дијелом Царевине, који је требало да буде узданица и лојална брана мађарским

претензијама ка потпunoј самосталности. Аустријска „Велика Хватска”, са Хватском, Славонијом, Сријемом, Далматијом, Боком, Истром, Босном и Херцеговином, требало је да постане „земља хватског државног права”, у којој не би било мјesta за „шизматичке” Србе и њихову цркву. Империјализам хватства, стваран од хабзбуршке Аустрије, градио се на факту аустријског поједа и аустријског освајања српских земаља.

По узору на српски језички и вјерски етнонационализам, аустријски државни створитељи хватства имали су визију стварања језичког национализма код српских римокатолика, а то је био хибридни језички национализам илирског покрета (препорода).

„Цивилизаторска” мисија римокатолицизма и хабзбурговштине појачавана је осјећањем културне супериорности римокатоличког народа због вјерског ексклузивизма и посебности у односу на шизматичке Србе. Културна супериорност наметана је вјером у културну мисију римокатолика („*in partibus infidelium*“). О тој лажној културној супериорности аустријских римокатолика Богдан Прича је имао своје мишљење: „Јер, мада су на те крајње католичке народе падали само посљедњи одблесци онога сунца цивилизације које је било на зениту у западној Европи, они код својих источних сусједа, избегли или ослобођених испод татарског, односно турског јарма, нису могли најти на онај степен материјалне културе на коме су се сами налазили”.

Овакве чињенице и размишљања можете спознати и из ове књиге проф. др Шешеља. С друге стране, проф. др Шешељ ипак признаје постојање некаквог несталог изворног средњовјековног хватског становништва, како он

каже „маленог хватског народа”, који он своди на чакавце Истре, отока и данашњег тзв. хватског приморја и који, према тврђњама проф. др Шешеља, немају никакве везе са данашњим Хватима које он, као и моја маленост, назива Србима римокатоличке вјере и самим тиме тврди да су они настали од Срба прозелитским и мисионарским превјеравањем.

Такво мишљење је током XX вијека, а и данас, раширено и међу историчарима и археолозима националне српске оријентације, нпр. код правника и историчара Лазе Костића, академика Крестића, археолога Јанковића и других. Међутим, по мом мишљењу о тзв. маленом хватском средњовјековном чакавском народу напрото не говоре никакви историјски извори, па се не може егзактно тврдити да су некадашњи чакавци били хватског поријекла. Такво убеђење историчарима и другим ауторима наметнула су несигурана лингвистичка истраживања филолога Копитара, Добровског, Миклошича и других, која су послиje усвајали и бројни историчари без дубље документарне аргументације.

На крају да закључим да српској научној историографији књига проф. др Војислава Шешеља чини част, јер открива дуго скривану истину, коју многи историчари, због недостатка сазнања и храбости, нису могли да презентирају научној јавности. Шешељ се са оваквом књигом доказао као врхунски историчар, јер је, поред др Николе Жутића (у овој књизи често цитираног), створио нови поглед на историју Срба у западним српским земљама, којим се демантују досадашња и сва будућа лажна тумачења тзв. хватске историје.

Великохрватска окупација југославенског Јадрана (4)

Велике сile против српског изласка на Јадран

Пише: др Никола Жутић

Крајем 19. и почетком 20. вијека Аустроугарска и Италија жељеле су свака за себе доминантну улогу на Јадрану. Аустроугарска је жељела да од Јадрана направи аустроугарско језеро, док је Италија хтјела да од Јадранског мора направи за себе затворено море, „маре нострум” (наше море). Ту је поријекло деценијског ривалства око Јадранског мора и узрок настанка „јадранског питања”. Ни једна ни друга сила нису могле постићи доминацију на Јадрану уколико не остваре доминацију над Албанијом и Црном Гором.

Аустроугарска је била против ослобађања Балкана од Турака и нарочито против проширења Србије и Црне Горе на југ и на запад до Јадрана. Аустрија и Италија заједнички су дјеловале, код стварања независне Албаније на Лондонској конференцији 1912. године, у правцу спречавања српског приступа (проширења) к Јадранском мору. Као чланица Тројног савеза (са Њемачком и Аустроугарском) Италија је имала интерес да Србију, као француски полигон, што више удаљи од Јадрана и подржи потпуно осамостаљивање Албаније. С друге стране, аустријски министар иностраних послова објавио је Берлину и Риму да Аустрија неће мирно гледати ширење Србије (послије Балканских ратова) на југ и нарочито на запад према Јадранском мору. У римским политичким круговима се сматрало да би Италија без подршке Аустроугарске била изложена „славенској поплави”.

Савезничке сile Антанте су од самог почетка Првог светског рата па до љета 1915. године, вршиле притисак на Србију да што прије, док рат још траје, уступи већи или мањи дио Македоније Бугарској, с тим да су обећавале да ће након побједе добити надокнаде у различitim комбинацијама у Босни и Херцеговини, па у Славонији и Хрватској. Истовремено су обећавале Румунији Банат (што су и уступиле Буковешким уговором од 16. августа 1916). Крајем

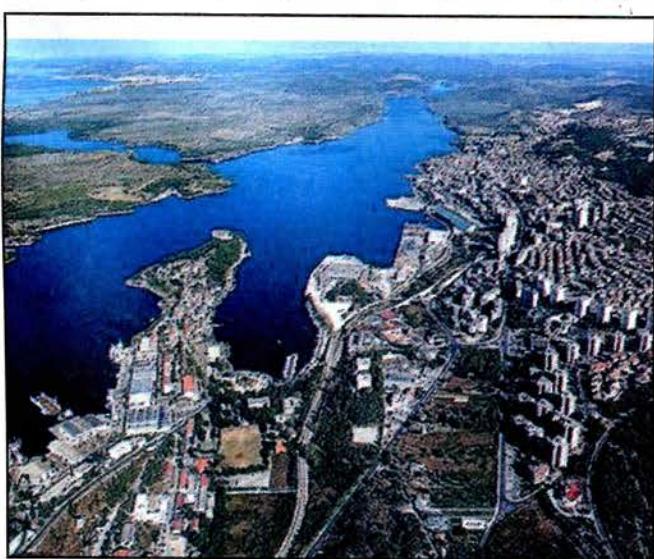

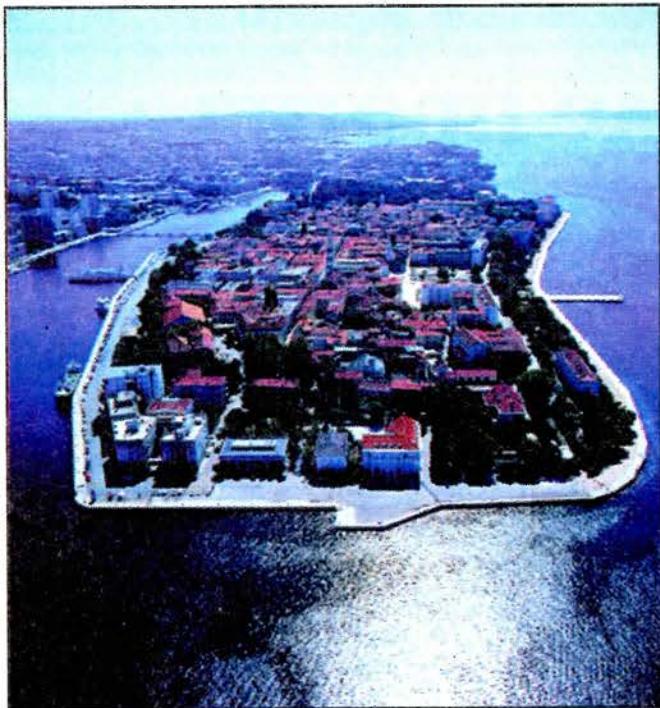
1917. године у тајним преговорима са Аустроугарском остављале су могућност да Србија, без Македоније и вјеројатно уз уступање још неких својих источних територија Бугарској, а уз извесне надокнаде у Босни (у сваком случају без Војводине) припадне интересној сferи Хабзбуршког царства.

Већ у љето 1914. године разматрале су се и одређивале границе будуће државе, предузимали кораци да се обезбиједи подршка великих сile, посебно Русије. Изгледи на остварење југославенског програма нису били велики, нити је та политика била реална. Српски владини кругови истицали су како је стварање југославенске државе био трајни циљ српске историје, пут да се преостане вјерске разлике, да се оствари идеологија свеславенства. Увјерење да ће рат кратко трајати имало је у томе важну улогу.

Српске ратне циљеве, проглашане Нишком декларацијом (7. децембра 1914) одбациле су све велике сile, и пријатељске и непријатељске. Чак ни Русија није подржавала програм уједињења, сумњајући у његову остваривост и будућност православља у држави са толиким бројем римокатолика. Сергеј Сазонов, министар иностраних послова Русије, сматрао је да Србија треба да добије Босну и Херцеговину и излаз на море. Енглес Едвард Греј одлучним ријечима је одбацио Нишку декларацију и њене импликације.

Да би се створио утисак да су Словенци и Хрвати у Двојној монархији подржавали ратне циљеве Србије и програм уједињења, српска влада је одлучила да дипломатски, политички и финансијски помогне стварање Југословенског одбора. То је било тијело састављено од политичких избеглица из Монархије. Његов циљ био је да ујери владе и јавно мњење савезничких земаља у ваљаност и оправданост стварања заједничке државе. Показало се да је такав начин рада био погрешно осмишљен и провидан. Чланови Одбора нису представљали никога, већ сами себе. Иза њих нису стајали сабор, политичке странке и јавно мњење. Већина стра-

нака у Хрватској, Словенији и Босни и Херцеговини била је за очување Аустроугарске и хабзбуршко-лоренске династије. Најзад, нико није питао бројно доминантни српски народ за мишљење, иако су се од њега тражиле невиђене жртве. Српска Народна скупштина није имала мандат да доноси такву одлуку, јер је била изабрана у околностима које то питање нису постављале.

На почетку Првог свјетског рата Италија се, и поред тога што је заједно са Аустроугарском и Њемачком била у Тројном савезу, прогласила неутралном (2. августа 1914). Силе Тројног споразума настојале су да по сваку цијену Италију привукну на своју страну и већ су јој у августу нудиле Валону, Трст и Трентино. Италија је истовремено водила преговоре са Аустроугарском, тражећи као компензацију за савез дио њене територије, али коначно, у марта 1915, до споразума није дошло.

Италијански владајући кругови осјетили су да би војска и дипломатија сила Антанте могле трајно рјешити питање Турске и посједа на обалама Мале Азије без учешћа Рима. Италијанска влада је преко Лондона 4. марта 1915. упутила своје услове за приступ силама Антанте. Прецизирала је услове за прекид неутралности и улазак у рат на страни сила Антанте и тако означила посљедњу фазу у преговорима. Едвард Греј, британски министар иностраних послова, тек је 9. марта саопштио италијанске услове савезничким амбасадорима у Лондону. Италија је тражила Трентино до Бренера, Трст са цијелом Истром, југославенску обалу Јадрана у дужини од 375 километара (Далмацију са полуострвом Пељешцем и острвима) неутрализацију Боке Которске, албанску обалу Јадранског мора око Валоне са острвом Сасено, Адалију и Додеканеска острва у Малој Азији и проширење колонија у Африци.

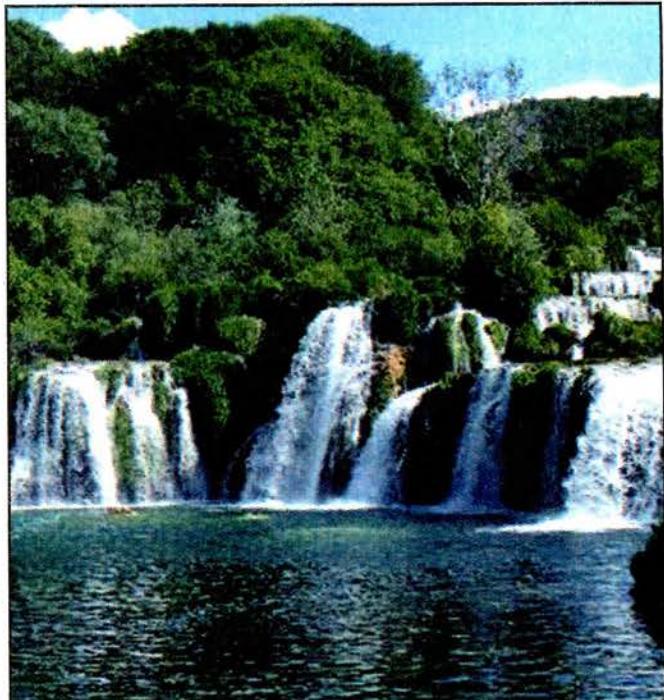
Отпор таквим плановима пружали су југославенска политичка емиграција (углавном римокатолици) и српска влада, а знатан отпор пружила је и влада Русије, све док јој Француска и Енглеска нису изашле у сусрет у погледу њеног интереса да запосједне Цариград и Дарданеле. Попуштање Русије било је условљено и обновљањем преговора Италије са Аустроугарском, као и слабљењем њеног положаја на фронтовима. Тајним Лондонским уговором, потписаним 26. априла 1915. године, Италији су обећана велика

проширења на источној обали Јадрана и у Далмацији. Заузврат, Италија је отказала учешће у Тројном савезу 4. маја 1915. године и већ 24. маја исте године објавила рат Двојној монархији.

Лондонски уговор остварује за Италију „маре пострум“

Лондонски уговор је битно погађао интересе Србије и остварење њених ратних циљева. Он је постао једна од највећих препрека стварању југославенске државе. Силе Антанте су се обавезале да ће на мировној конференцији санкционисати територијално проширење Италије Трентином, Тиролом са границом на Бренеру, Трстом, „грофовијом Горицом, Градишком, целом Истром до Кварнера, укључујући Волоско и кварнерска острва Црес и Лошињ, као и мала острва Плавник, Уније и Срабане“, затим и „провинцијом Далмацијом у њеним садашњим границама“. Савезници су се takoђе обавезали да ће остатак југославенске обале додијелити Хрватској, Србији и Црној Гори, уз услов да та обала буде неутрализована. Била је такође предвиђена подјела Албаније између Србије, Грчке и Црне Горе, осим Валоне и острва Сасено, које је Италија већ била заузела.

Српска влада није била званично обавештена ни о почетку преговора нити о закључењу уговора и његовом садржају. Прво обавештење о преговорима Пашићу је послао Франо Супило 26. марта. Он је тада био у Петрограду па је из разговора са Сергејом Сазоновим, министром спољних послова Русије, сазнао како се воде преговори између сила Антанте и Италије и да је постојећа ситуација поразна „по сјеверну половину нашим народима напушених обала Јадрана“. Следећег дана (27. марта) Пашићу су обавештења о преговорима послали и српски посланици у Паризу и Риму, Миленко Веснић и Михаило Ристић. Тврдили су да су преговори у току и да се воде на основу давања компензација Италији, посебно на југославенској обали Јадрана. Ристић је у Београд послао и специјалну карту Балкана, изражену од стране полуслужбеног института „Агостини“, на којој су биле уцртане границе „новог политичког размештаја народности Аустроугарске и других земаља“. Границе Италије обухватале су Трст, читаву Истру, део Крањске и целу Далмацију.

Српски средњовековни манастири (3)

Уточиште учених људи

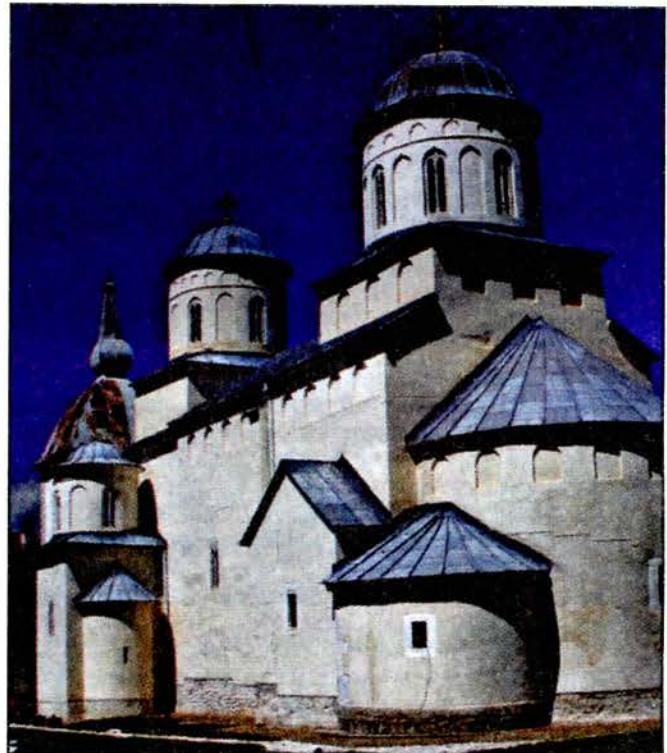
Манастир Милешева је по угледу заузимао друго место међу српским црквама, одмах иза Студенице. Налази се у непосредној близини средњевековног пута који је повезивао приморје са средишњим деловима државе, што је и био један од разлога да се у непосредној близини манастира у раном средњем веку развијало данашње Пријепоље. Манастир Милешева задужбина је краља Владислава (другог сина Стефана Првовенчаног), настала до 1228. године. Одлучујућу улогу у стварању Милешеве имао је Свети Сава, чије је тело 1236. године краљ Владислав преneo из Трнова (Бугарска) у Милешеву. У Милешеви је такође сахрањен и краљ Владислав, а босански краљ Твртко се у овом манастиру прогласио за краља Србије.

Свети Сава је био симбол Милешеве, што је пресудно утицало на њен углед и значај. Његов култ је овде негован и широио се у све крајеве земље. Светог Саву су поштовали и веровали у његову моћ исцељивања. Милешевски калуђери су увек наглашавали своју улогу чувара његових моштију, чак и када су оне однете и спаљене.

Иако постоје бројне недоумице око настанка Милешеве, она је морала настати до 1228. године о чему сведоче портрети Немањића у улазном западном делу цркве. Међутим, Милешева је више пута рушена а велика разарања задесила су манастир већ са првим продорима Турака. У време пада српске средњовековне државе, 1459. године, попаљени су и порушенi делови зидова. Убрзо је манастир обновљен и у њему је настављен живот. У 16. веку Милешева је достигла највећи успех. Била је угледни манастир, веома богат и са великим бројем монаха. Добри приходи у дужем периоду омогућили су да се ту развије разноврсна културна и занатска делатност, као и да се предузму обимније поправке манастира. Уз цркву су додати нови простори, поново су осликаны делови наоса, а зграде монашког насеља су обновљене или поново сазидане. У манастиру су преписиване, повезиване, али и штампане књиге. Познате су две милешевске штампарије: прва је радила 1544. и 1545. године, а друга 1557. године.

Главна црква манастира Милешева по архитектонским обележјима припада другом, зрелом добу монументалне архитектуре у Раšкој. Првобитна је била једнобродна грађевина са припратом. Владислављева задужбина је тада била украсена скулптуром романичког стила, што се може закључити по сачуваном, мада доста оштећеном лаву са некадашњих улазних врата. По завршетку саме цркве Владислав је поручио фреско-живопис који је настао између 1221. и 1228. године, а уз првобитну милешевску цркву је саграђена спољна припрата (улазни, западни део цркве).

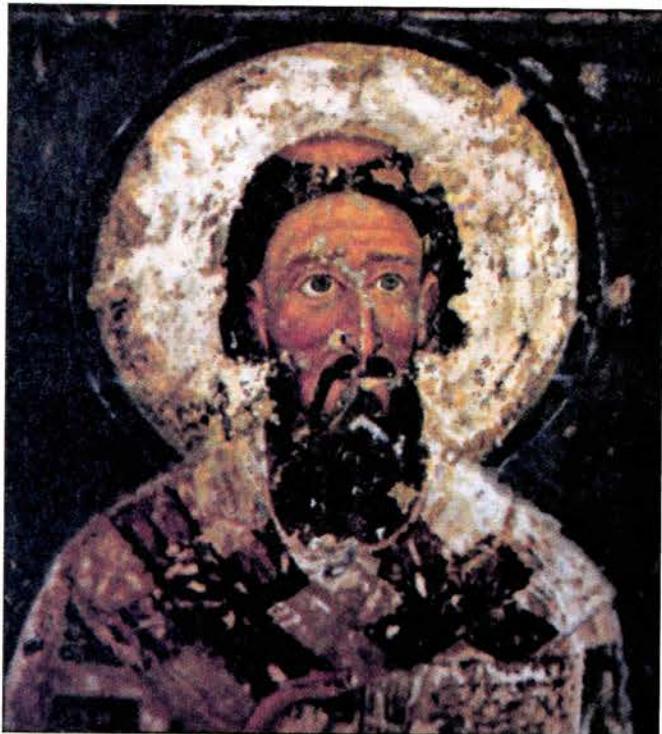
Архитектура милешевске главне цркве Христовог вазнесења представља прву јасно спроведену симбиозу византијских и романских елемената у старој српској уметности. Програм простора Милешеве је копија Студенице, јер се симболична функција Студенице преноси на манастире првих Немањића, што траје кроз читав 13. век. Скулптурални украс Студенице је такође био узор, о чему сведочи и сачу-

вана фигура лава. Појава златне позадине која имитира мозаик у Богородичној цркви у Студеници присутна је и у неким деловима милешевске цркве.

Милешева као стечиште разних струја у византијском и српском сликарству у првој половини 13. века, осликава својим фрескама особине једне сложене уметности, али истовремено уноси у историју извесну свежину и животну истину. У унутрашњости овог манастира налази се један од најбољих живописа рашке школе 13. века. То је тзв. монументални стил, који ће своје завршне облике добити у Сопоћанима. Заслугом кнезевића Владислава, будућег краља, појавили су се поново велики сликари из грчких земаља. Они су осликали Милешеву до 1228. године док Владислав још није постао краљ, што сведоче оба његова портрета у цркви. Наиме, када је 1234. постао краљ Србије, накнадно му је досликана круна на главу.

Врло је битна представа владајуће породице Немањићи, у старој припрати, коју сачињавају Стефан Првовенчани, Радослав и Владислав, предвођени Симеоном Немањом у одећи монаха и првим српским архиепископом Савом у свештеничкој одори. Владари Немањића окренути су молитвено испружених рукама према Сави, који их благосиља и Светом Симоону Немањи, који их вероватно препоручује Христу. Ова породична композиција је први пут приказана у Милешеви. Ликови Светог Саве и краља Владислава спада-

ју на најбоље портрете 13. века. Чувени Бели анђео – весник Христовог вакрења део је фреске Мироснице на Христовом гробу и представља једно од ремек-дела српског средњовековног сликарства које припада не само српској, већ и општој историји уметности.

Манастир Морача (код Колашина) подигао је 1352. године краљ Стефан, Немањин унук. Црква је посвећена Успењу Богородице и њена архитектура има облик тадашњих једнобродних грађевина са једним кубетом, певничким просторима и припратом. Са северне стране се налази капела. Цела спољна обрада цркве је углавном романског порекла, са врло неуким резањем украса на западном порталу (улазу). Током опустелости манастира у првој половини 14. века, зидне слике су до те мере пропале да је крајем 16. и током 17. века скоро цела црква била поново осликана. Од првобитног живописа, за који се претпоставља да је настало око 1260. године, остало је свега неколико фрагмената.

Нови културни подухват у Византији

Средњовековни манастир Сопоћани (црква Св. Тројице) налази се на извору Рашке, код Новог Пазара. Као задужбина трећег сина Стефана Првовенчаног, краља Уроша I (1242-1276), Сопоћани су настали највероватније између 1243. и 1276. године. Од некадашњег манастирског комплекса који је сачињавало више грађевина (трпезарија, конаки и сл.) до данас је очувана Црква св. Тројице, чији је садашњи изглед плод делимичне обнове из времена 1926-29. године. Садашњи изглед Сопоћани су добили у 14. веку а црква је једним делом срушена крајем 17. века у догађајима пред велику сеобу Срба, да би скоро два и по века фреске изузетне лепоте и вредности чудесно одоловале киши, мразу, ветровима и сунцу. Урош је Сопоћанима наменио улогу породичног маузолеја и у њему су сахрањене многе знамените личности (Стефан Првовенчани, Ана Дандоло – Урошева мајка и сам Урош I). По неким тумачењима, краљ је желео да Сопоћани постану и катедрална црква, о чему сведоче и отворен улазни западни део цркве с кулом – звоником и иконографија у припрати.

Ни у једном историјском запису није изричито наведено кад је започета или завршена градња, као и осликавање Цр-

кве Св. Тројице. Једини натпис који говори о подизању храма налази се са унутрашње стране куполе и оштећен је баш на том месту где је била наведена година. По неким индиректним стварима се закључује да су Сопоћани настали између 1243. и 1276. године.

Црква има подужну, провоугаону основу и била је изградњена на романски начин, од комада сиге. Украс на фасадама је романски као и прозори. Сопоћани се у суштини разликују од ранијих рашких грађевина спољним изгледом који је у духу западњачког, романског грађитељства. Овде долази до изражaja тежња да се силујети цркве да степенасто моделисање масе са уздизањем кубета у висину.

У унутрашњости цркве, строге и једноставне архитектуре, сачувана је необично занимљива и драгоцен галерија српског зидног сликарства, у коме се монументални стил 13. века развио до врхунца. Величина и слава Сопоћана је у њиховом зидном сликарству, које је један од најлепших живописа наше средњовековне уметности. Фреске из неких делова цркве представљају најзначајнија остварења свога времена и у Европи. Да би се разумео живопис Сопоћана, морају се познавати историјске прилике које су га условиле. Падом Цариграда под Латине 1204. године метропола је премештена у Малу Азију, а од Византије су настале мале државе. Српска средина, тј. њена елита пружа уточиште ученим људима и уметницима Византије, те тако постаје носилац најпрогресивнијих идеја. У најновијој литератури се наводи да Сопоћани означавају почетак палеолошке епохе. Сопоћани су један од врхунаца класицистичког стила у византијској уметности, најближи античком схваташу волуминозности. У Сопоћанима је први пут један српски владар одевен у византијски орнат. У ктиторској композицији у припрати битан је однос између ктитора – Уроша I и Христа и Богородице, јер се појављује интимизам између њих и сви они стоје у истом нивоу. То је прави врхунац Србије 13. века, јер се интимизам између Богородице и царске породице неће више понављати. Данашњи изглед цркве поклапа се са моделом који ктитор држи у рукама.

Некада су танки, исковани златни листићи прекривали садашње жуте позадине, на које су били налепљивани. Златна позадина, поред тога што је доприносила уметничком складу и богатству, имала је и своје значење – замењивала је рајску светлост.

Сопоћанско дворско и аристократско сликарство централног дела цркве, посматрано у целини, чини се усамљено у својој епохи. Велики сопоћански мајstor градио је своје уметничко схваташе колико на ранијој традицији, толико на поукама узетим из грчке и римске уметности античког доба. Сопоћанску уметност треба схватити као израз нових културних подухвата у Византији, који су нешто касније уродили плодом каква је била тзв. ренесанса Палеолога.

P. B. C.

- • А ко ће се извињавати кад Борис Тадић оде на годишњи одмор?
- • Михајловић за Бебу, Беба за Терзића, Терзић за Виторовића, Виторовић за Чеду, а Чеда још увек пере руке.
- • Предлажем да ми Мексиканцима поклонимо Тексас. Шта ће нам.
- • Динкић каже да ником није обећао НИС. Само га понудио, па ко да више.
- • Леви (Џонатан) дошао код радикала. Леваци иду код Тадића и Коштунице.
- • Шутановац је пре неки дан предао војсци заставу. Спуштену на пола копља.
- • Риза Халими обећао да ће вратити заставу Србије на зграду општине. Чим је пронађе.
- • То што тло подрхтава у Београду, није земљотрес. То Дулић копа тунел.
- • Драгомир Јанковић, извршни директор Националног инвестиционог плана изјавио да НИП нема државни карактер. Значи, већ га Ђилас приватизовао.
- • Срђан Миливојевић (Примерак) изјавио у новинама да не воли силиконе у мозгу. Жуљају га.
- • Борис Тадић рече да не бежи од приче о ратним злочинима усташа. Само му било непријатно да их помене пред домаћинима.
- • Жао ми Енглеза. Ми смо бар знали ко нас бомбардује.
- • Борис Тадић одлази у Стразбур. Кome ли ће се тамо извињавати?
- • Ма није проблем што Тадић одлази у свет. Проблем је што се враћа.
- • Влада Хрватске спремила низ олакшица за Србе повратнике: Јефтинији квадрат стана, лакши закуп пољопривредног земљишта, реновиране затворске ћелије, нове оптужнице за учешће у рату...
- • Пре извиђења многи Срби из Крајине помињали Бориса. Сад му помињу матер.
- • Судећи по уписнинама, факултет у Крагујевцу је ипак јефтинији.
- • Сад је јасно зашто је влада похапсила професоре из Крагујевца. Не трпи конкуренцију.
- • Наслов у Политици „Пирамида финансијског криминала“. Погодите ко је на врху пирамиде.
- • То што новине пишу о сукобу два клана не односи се на Тадића и Коштуницу. Ради се о криминалцима из Ваљева.
- • Иако сабор у Гучи још није почeo, у Влади се већ зна ко је „прва труба“.
- • Да ли ће Веља успети да заврши хелиодром у Гучи до почетка сабора?
- • Овде обећаш аеродром, тамо хелиодром, онде два моста, онамо два путића и ето те у министарској фотељи.
- • Власт у Београду планира нову пешачку зону. С обзиром на цену бензина, цео Београд ће ускоро бити пешачка зона.
- • Велемајстори рекета, наши тенисери немају конкуренцију у свету. Једина конкуренција им је Влада Србије.

Сабрана дела проф. др Војислава Шешеља

П реко 65.000 страница сабраних дела проф. др Војислава Шешеља представљају чисти концентрат његових мисли и дела, од дисидентских дана до тренутка када је постао неоспорни лидер свих српских патриота. Овде се, на једном месту, налазе његови научни радови, скупштински говори, телевизијски мегдани, интервјуји које је дао штампи, радио емисије и различити политички и научни скупови у чијем раду је активно учествовао. Ту су и судски процеси, а нарочито место заузима збирка хашких докумената, објављена у чак 15 књига.

Својим пером, ова оригинална личност српске политике објашњава узroke и механизме политичке делатности усмерене против српског народа и његове државе, али читаоца не оставља у мраку песимизма, попут већине хроничара народног страдања.

Његово сагледавање прошлости и садашњости представља научни метод за пројектовање реалне визије будућности, што је, у ствари, одговор на најтежа питања данашњице. Често намерно погрешно схваћен и још злонамерније тумачен, на овим страницама не оставља простор за било какву дилему – све је објашњено, свака реч је у контексту, догађај лоциран, а правни акт протумачен.

По општој оцени целокупне српске јавности, а нарочито њеног научног дела, у овом обиљу историјског, правног и политичког материјала нарочито се издава његово, по много чему капитално дело „Идеологија српског национализма”.

У својој најпознатијој књизи, проф. др Војислав Шешељ, на хиљаду страна текста, синтетизује све научне чињенице, филозофске парадигме и теоријске постулате на којима је саздана идеологија српског национализма.

Ово дело др Војислава Шешеља се одликује критичким приступом и бриљантном анализом, а аутор се и овде потврђује као ерудита и стрпљив истраживач, који је у току вишегодишњег рада проучио огроман број историјских, лингвистичких, филозофских, социолошких и политиколошких студија, дела водећих научних ауторитета у разним дисциплинама и областима, селекционишући њихове врхунске резултате и доводећи их у хармоничан облик.

Др Шешељ је ову обимну студију довршио проширујући своју претходну монографију „Научно и публицистичко дело проф. др Лазе Костића”. Српски народ је тако добио компактно, систематизовано и комплетно дело у коме су обрађени сви значајни аспекти српског национализма, његова природа, циљеви и систем моралних судова. Пред нама је први прави уџбеник српског национализма.

Др Војислав Шешељ

**ПОНТИФЕКС МАКСИМУС
САТАНИСТИЧКЕ ЦРКВЕ
ЈОВАН ПАВЛЕ ДРУГИ**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Др Војислав Шешељ

**АНТИХРИСТОВ НАМЕСНИК
ЗЛИКОВАЧКИ РИМСКИ ПАПА
БЕНЕДИКТ ШЕСНАДЕСТИ**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Четири књиге др Војислава Шешеља које раскринавају антисрпску природу папства и римокатоличког клера у целини.

Концентрат истине на 4000 страна који јасно доказује да је за све ратне злочине на територији бивше Југославије крив римски папа.

Др Војислав Шешељ

**ВАТИКАН ГЛАВНО
САТАНИНО ГНЕЗДО**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Др Војислав Шешељ

**РИМСКА КУРИЈА
ВЕЧИТО ЖЕДНА
СРПСКЕ КРВИ**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Капитално дело Проф. др Војислава Шешеља

ОВУ КЊИГУ ПОСВЕЋУЈЕМ
МОЈИМ РАТНИМ САБОРЦИМА И ПРИЈАТЕЉИМА
ДОБРОГОВОЈ
ЈУНАЧКИМ
КОЈИ СУ С
НА ОЛТАР
БРАНЕЋИ
ДНЯВИ С
КЛАЊАЈУ
СТИДИМ
ШТО НИ
ДА НИ
ДА ПОД
УГОЛНИК
ДА ДО
НАСТАВИ
СТИ
ИШ
ВИ
НАС...

Др Војислав Шешељ

РИМОКАТОЛИЧКИ ЗЛОЧИНАЧКИ ПРОЈЕКАТ ВЕШТАЧКЕ ХРВАТСКЕ НАЦИЈЕ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2007.

Научна истина о Римокатоличкој цркви и Хрватима Сензационално дело настало за четири године хашког тамновања проф. др Војислава Шешеља

Чињеницама потискујући емоције, аутор научно доказује да је данашњи „хрватски народ“ вештачка креација Римокатоличке цркве, унапред замишљена као инструмент њеног злочиначког пројекта, утемељеног на тежњи да се српски народ уништи унијаћењем, покатоличавањем или потпуном физичком ликвидацијом, како више не би представљао препреку даљем прозелитском продирању на источноевропске просторе.

Рачунајући на беспоштедну и аргументовану критику, проф. др Шешељ анализира бројну научну и публицистичку литературу и тако доказује своју основну тезу истакнуту у самом наслову ове књиге.

Јединствен научни рад на преко хиљаду страница који разобличава пакт Ватикана и Вашингтона који је жигосао Србе као највећи светски проблем и тако се сврстао на страну традиционалних српских непријатеља.